

Helsingin seurakuntayhtymä
Yhteinen kirkkoneuvosto

Pöytäkirja 17/2024

Aika 31.10.2024 klo 16:00 - 17:56

Paikka 1. kerroksen maisematila, Seurakuntien talo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 311	Alkukahaus ja kokouksen avaus	5
§ 312	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 313	Esityslistan hyväksyminen	7
§ 314	Kokouksen osanottajien toteaminen	8
§ 315	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	9
§ 316	Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvioehdotuksen sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen	10
§ 317	Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden valmistelusta annettujen lausuntojen käsittely	42
§ 318	Tarveharkintaisen määrärahan myöntäminen vuodelle 2025	56
§ 319	Pääkaupunkiseudun seurakuntien joulukalenterin 2024 jakelun hankinta	60
§ 320	Hankintasopimuksen solmiminen Lasten Päivän Säätiön kanssa Kymppi-synttäreiden järjestämisestä Linnanmäen huvipuistossa 24.5.2025	62
§ 321	Kirkkojen ja kappeleiden luokittelun ja toteutusjärjestyspriorisoinnin aikatauluesitys	64
§ 322	Kirkkokiinteistöjen muutosprosessien teologisia näkökulmia pohtivan työryhmän nimeäminen	66
§ 323	Raportti Kampin kappelin tulevaisuustyöryhmän työskentelystä	69
§ 324	Toimintaohje seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn ja tilanteiden käsittelyyn	72
§ 325	Hautustoimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistaminen ja vahvistaminen 1.1.2025 alkaen	74
§ 326	Malmin hautausmaan uuden jalankulkuportin luonnossuunnitelmien hyväksyminen	77
§ 327	Vastaus kirkkovaltuuston jäsen Sari Mäkimattilan valtuustoaloitteeseen koskien Kristillinen dogmatiikka -koulutusta HSRKYn luottamushenkilöille	79
§ 328	Kiinteistöjohtokunnan pöytäkirja 8/2024	82
§ 329	Nuorten vaikuttajaryhmän muistio 4/2024	83
§ 330	Ilmoitusasiat	84

§ 331 Kokouksen päättäminen sekä oikaisuvaatimusohjeen ja valitusosoituksen antaminen

85

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Vuori Maika	puheenjohtaja	
	Asikanius Riitta	varapuheenjohtaja	
	Ahonen Esa	jäsen	
	Assmann Mervi	jäsen	
	Auvinen Petteri	jäsen	
	Harms-Aalto Martina	jäsen	
	Heikkilä Marianne	jäsen	
	Lainela Ami	jäsen	
	Lehtipuu Otto	jäsen	poissa §311-§315
	Mäkimattila Sari	jäsen	
	Olkola Raija	jäsen	
	Raike-Ojanen Elina	jäsen	
	Raitio Juha	jäsen	
	Salenius Jan-Anders	jäsen	
	Voipio-Pulkki Liisa-Maria	jäsen	
	Rintamäki Juha	esittelijä	
	Vuori Wiking	yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja	
	Perret Christoffer	yhteisen kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	poissa §317-§331
	Mäkinen Anni	nuorten vaikuttajaryhmän edustaja	
Poissa	Silander Juha	sihteeri	
	Kajander Riitta	viranhaltija	
	Rasimus Osmo	viranhaltija	poissa §318
	Forsén Stefan	viranhaltija	
	Holappa Kimmo	viranhaltija	
	Peltonen Hans-Peter	viranhaltija	
	Marjanen Eveliina	tekninen sihteeri	
	Kaskinen Timo Pekka	kirkkoherra (YKN)	poissa §318
	Koskinen Virpi	kirkkoherra (YKN)	poissa §311-§322
	Niemistö Hilikka	kirkkoherra (YKN)	poissa §318
Reina Riikka	kirkkoherra (YKN)	poissa kesken §317 - §331	
Poissa	Myllys Riikka	muu osallistuja	paikalla §317
	Vähäkangas Kristiina	muu osallistuja	paikalla §318, etäyhteys
Poissa	Ollila Juha-Pekka		
	Wickström Kirsi		

Allekirjoitukset

Maika Vuori
puheenjohtaja

Juha Silander
sihteeri

Käsitellyt asiat

311 - 331

Pöytäkirjan tarkastus

Helsingissä 6.11.2024

Ami Lainela
pöytäkirjantarkastaja

Marianne Heikkilä
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä julkisessa tietoverkossa, osoitteessa www.helsinginseurakunnat.fi/paatoksetjailmoitukset.html.stx Pöytäkirjan julkaisupäivä on 7.11.2024.

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 311

31.10.2024

Alkuhartaus ja kokouksen avaus

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 311

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Ami Lainela toimitti alkuhartauden.

Johtava juristi Kirsi Wikströmin ollessa estynyt puheenjohtaja kutsui hallintojohtaja Juha Silanderin kokouksen sihteeriksi. Hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 312

31.10.2024

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 312

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Ami Lainela ja Marianne Heikkilä.

Pöytäkirjan tarkastuspäivä on keskiviikko 6.11.2024.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 313

31.10.2024

Esityslistan hyväksyminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 313

Päätös

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 314

31.10.2024

Kokouksen osanottajien toteaminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 314

Päätös

Todettiin kokouksen osanottajat.

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 315

31.10.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 315

Päätös

Todettiin kokous laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 316

31.10.2024

Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvioehdotuksen sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 316

14/02.00.01/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto

- 1) päättää merkitä tiedoksi liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2025 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2025–2027,
- 2) päättää antaa selostusosaan kirjatut vastineet seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausuntoihin,
- 3) käy lähetekeskustelun talousarvion jatkovalmistelun tueksi saatujen lausuntojen pohjalta.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 21 puheenvuoroa.

Herttoniemen seurakunnan seurakuntaneuvoston lausunto ja siihen laadittu vastine toimitettiin luottamushenkilöille sähköpostitse 30.10.2024 ja se oli jaettu pöydille nähtäväksi. Vastine lisättiin selostustekstiin ja lausunto lisättiin osaksi tämän asian liitteenä olevaa Talousarviolausunnot-liitettä.

Saatujen lausuntojen ja käydyn lähetekeskustelun perusteella esittelijä muutti Talousarviokirjan 2. luvun 2. kappaleen ensimmäisen lauseen kuulumaan seuraavasti:

”Seurakuntien toimintaa ja alueellisia painoituksia ohjaavat osaltaan myös seurakuntien omat strategiat *Kirkko Helsingissä -strategian ohessa*.”

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman päätösprosessissa noudatetaan toista kertaa käytäntöä, jossa lausunnot talousarviosta käsitellään omana asianaan ja käydään lähetekeskustelu valmistelijoiden tueksi valmisteltaessa varsinaista esitystä talousarvioksi ja toiminta- ja taloussuunnitelmaksi yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Yhteinen kirkkoneuvosto pyysi kokouksessaan 12.9.2024 (§ 252) seurakunnilta, yhteistyötoimikunnalta ja johtoryhmältä lausunnot 11.10.2024 mennessä ja että lausunnot käsitellään yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 31.10.2024.

Päätösehdotuksen perustelut

Lausunnon antoivat 18 seurakuntaa. Vuosaaren seurakunta ei antanut lausuntoa. Mikaelin, Oulunkylän, Paavalin, Pitäjänmäen, Roihuvuoren, Töölön seurakunnat sekä Petrus församling eivät esittäneet lausunnossaan mitään sellaista, mikä olisi edellyttänyt vastineen laatimista.

Yhteistyötoimikunta käsiteli asian kokouksessaan 10.10.2024. Toimikunta ei antanut lausuntoa, mutta toteaa päätöksessään, että erityistä huomiota / muutosehdotuksia ei kokouksessa tehty. Seurakuntayhtymän johtoryhmä käsittelee asian kokouksessaan 10.10.2024 ja antoi liitteen mukaisen lausunnon. Lausunto ei edellytä vastineen laatimista.

Seuraavassa otteet seurakuntien niistä lausuntojen osista, joihin on edellytetty vastinteita ja laaditut vastineet. Kaikki lausunnot kokonaisuudessaan ovat liitteessä.

HAAGAN SEURAKUNTA

Helsingin seurakuntayhtymän perustehtävä on olla seurakuntien toiminnan mahdollistaja ja tukipalvelu. Yksi merkittävä osa tätä palvelua on taloushallinnosta vastaaminen ja seurakunnille jaettavien määrärahojen valmistelu- ja päätösprosessit yhdessä yhteisen kirkkoneuvoston ja valtuuston kanssa. Seurakuntien näkökulmasta yhteinen valmistelu on edelleen ohutta ja toteutuu lähinnä budjettivalmisteluun ja käytettäviin ohjelmiin liittyvään ohjeistukseen ja budjetin päätösvaiheisiin liittyviin seurakuntaneuvostojen lausuntokierroksiin, jolloin lausunnon antaminen jää pintapuoliseksi. Haagan seurakuntaneuvosto ehdottaa edellisvuoden tapaan, että budjetin valmistelun yhteydessä järjestettäisiin yhtymän johdon, yhteisen kirkkovaltuuston ja kirkkoherrojen yhteinen budjettiriihi, jossa seurakuntayhtymän taloushallinnon asiantuntijat avaisivat mm. seuraavan vuoden ja seuraavan nelivuotiskauden taloudellisia näkymiä sekä erityisesti ensi kevään osalta nyt syyskaudella päätettävien uuden määrärahanjakomallin sekä sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden vaikutuksia. Tämä lisäisi merkittävästi kaikkien päätöksentekijöiden yhteistä ymmärrystä ja päätöksenteon avoimuutta.

VASTINE:

Tammikuussa 2024 yhteinen kirkkovaltuusto päätti taloussuunnittelua ohjaavista periaatteista vuoteen 2030 saakka. Näiden perusteella valmistellaan vuosittain talousarviokeskustelut yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää huhtikuussa kehysmäärärahoista. Käytännöksi on muodostunut tätä ennen yleensä huhtikuun alussa käytävät esittelyt ja lähetekeskustelut talousarvion kehysistä yhteisessä kirkkoneuvostossa ja yhteisen kirkkovaltuuston iltakoulussa.

Kirkkoherrojen kokouksessa asiaa ei ole käsitelty, mutta mikään ei ole estänyt eikä tulevaisuudessakaan estä nostamasta asiaa esille, jolloin hallintojohtaja voi valmistella asiasta esittelyn, jonka pohjalta keskustelua voidaan käydä.

Kevääksi 2025 on suunnitteilla kirkkoherroille ja seurakuntien luottamushenkilöille infotilaisuuksia sen jälkeen, kun yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista vuodesta 2026 alkaen. Tässä yhteydessä voidaan myös pohtia, miten kirkkoherrat voisivat olla enemmän mukana ja saada tietoa suunnitelmista.

Helsingin seurakuntayhtymän määrärahat vuodelle 2025 jaetaan seurakuntayhtymän ja seurakuntien kesken niin, että seurakuntayhtymän osuus on 44,1 % (v. 2024 43 %) ja seurakuntien 55,9 % (v. 2024 57 %). Prosentuaalinen jako on kääntynyt seurakuntayhtymän hyväksi ja herättää kysymyksen, että mistä tämä aiemmin kirjatuista suunnitelmista poikkeava muutos johtuu?

VASTINE:

Yhteinen kirkkovaltuusto on joulukuussa 2021 päättänyt seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen jako-osuuksista vuosille 2023–2025 (YKV 9.12.2021 § 109). Tuon päätöksen mukaan vuonna 2024 määrärahat jakautuivat seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä niin, että seurakuntien osuus oli 56,1 % ja yhteisten palveluiden osuus 43,9 %.

Vuonna 2025 seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen jako-osuudet määräytyvät yhteisen kirkkovaltuuston tammikuussa 2024 tekemän taloussuunnittelua ohjaavien periaatteiden päätöksen mukaisesti (YKV 25.01.2024 § 6). Sen kohdassa 3) yhteinen kirkkovaltuusto päätti "todeta, että vuonna 2025 seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen määrärahajako perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 9.12.2021 § 109 kohdassa 2 c tekemään päätökseen seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen määrärahajaon suhteellisista osuuksista vuonna 2025."

Yhteisen kirkkovaltuuston tammikuussa 2024 tekemän päätöksen mukaan laskettuna vuonna 2025 seurakuntien ja yhteisten palveluiden keskinäinen osuus jakautuu seuraavasti: seurakunnat 56,7 % ja yhteiset palvelut 43,3 %. Osuuksissa on huomioitu yhteisen kirkkovaltuuston joulukuussa 2021 tekemän päätöksen mukainen 0,5 %-yksikön siirto yhteisiltä palveluilta seurakunnille vuosien 2024 ja 2025 välissä.

Vuosien 2024 ja 2025 toimintakatteita vertailtaessa on huomioitava myös seuraavat tekijät:

- Seurakuntien toimintakate piti vuonna 2024 sisällään seurakuntien suorituslisät, jotka on vuoden 2025 osalta sisällytetty yhteisten palveluiden toimintakatteeseen.*
- Seurakuntien toimintakatteessa oleva seurakunnille osoitettu tasapainotusmääräraha on päätöksensä (YKV 27.1.2022 § 6) mukaisesti pienentynyt 250 000 euroa vuodesta 2024 vuoteen 2025.*
- Vuonna 2025 yhteisten palveluiden toimintakatteessa on 2,85 milj. euron lisämääräraha käytöstä poistettujen rakennusten purkamiseen. Tätä ei ole vuoden 2024 toimintakatteessa.*

Nämä kolme tekijää selittävät seurakuntien määrärahaosuuden pienentymisen yhteisten palveluiden saamaan määrärahaan verrattuna vuodesta 2024 vuoteen 2025, kun tarkastellaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden toimintakatteita. Kaikkineen on hyvä huomata, että sekä seurakunnille että yhteisille palveluille osoitetut lisämäärärahat (seurakunnat: tasapainotusmääräraha 2023–2024, tasapainotuslisämääräraha 2024–2025; yhteiset palvelut: käytöstä poistettujen rakennusten purkukulut 2025) eivät sisälly yhteisen kirkkovaltuuston päättämiin seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen jako-osuuksiin, vaan tulevat niiden päälle.

Tämän lisäksi seurakuntayhtymän budjettiin on varattu vuodelle 2025 tarveharkintaista määrärahaa n. 1,6 miljoonaa euroa ja strategian toimeenpanomääräraha 2 miljoonaa euroa. Seurakuntaneuvoston kanta on, että seurakuntien perustehtävän toteutumisen varmistamiseksi ja tukemiseksi nämä rahat tulisi jakaa vuodesta 2026 alkaen suoraan seurakuntiin ja osastoihin ilman hallinnollista byrokratiaa niin, että päätökset rahankäytöstä tehtäisiin paikallisseurakuntien ja osastojen asiantuntijoiden toimesta. Syksyllä 2024 valmistuvan Työnjako 2030 -projektin tulokset vaikuttanevat myös määrärahojen prosentuaaliseen jakautumiseen osittain jo vuodesta 2026 alkaen.

VASTINE:

Helsingin seurakuntayhtymässä on jo vuosia käytössä ollut ABC-projektimalli, jonka yhteinen kirkkoneuvosto on linjannut seurakuntayhtymän viralliseksi projektinhallintamalliksi. Mallin koettiin kuitenkin alun perin hankalaksi, ja se tuotti pitkiä raportteja, minkä vuoksi sen käyttö ei levinnyt kaikkiin projekteihin. Käytäntö vakiintui siten, että ainoastaan suuret, yhteisen kirkkoneuvoston suoraan alaisuuteen kuuluvat projektit hyödynsivät ABC-mallia, kun taas muissa projekteissa tyydyttiin usein pelkkiin kirjallisiin loppuraportteihin.

Tämä tilanne jatkui siihen asti, kun diakoniaprojekteihin alettiin liittää muita projekteja, jolloin alettiin puhua diakoniapainotteisista projekteista. Projektien määrän kasvaessa projektinhallintaa kritisoitiin sen puutteellisesta läpinäkyvyydestä sekä siitä, ettei se vastannut yhteisen kirkkoneuvoston tahtotilaa. Tämän seurauksena ryhdyttiin etsimään ratkaisuja tilanteen parantamiseksi, kuten sähköisen projektisalkun hankkimista seurakuntien ja osastojen käyttöön sekä projektinhallinnan selkeyttämistä.

Projektimallin käyttöönotto eteni yllättävän sujuvasti. Ongelmat ilmenivät kuitenkin, kun kehittämis- ja projektimäärärahat yhdistettiin ja kaikki varat käsiteltiin projektianomuksina. Projektinhallinnan resurssit eivät riittäneet tuottamaan päätöksenteon tueksi tarvittavia tietoja. Projektien karsintaan oli suhtauduttu varovasti, ja seurakunnille pyrittiin jättämään mahdollisuus arvioida itse projektiansa tarpeellisuus.

ABC-projektimalli on julkiselle sektorille suunniteltu projektinhallintajärjestelmä, jota käytetään laajasti muun muassa Helsingin kaupungissa, Kuntaliitossa, valtionhallinnossa ja Helsingin yliopistossa. Malli on saanut paljon positiivista palautetta, ja sähköisen projektikansion käyttöönoton myötä se on todettu toimivaksi myös Helsingin seurakuntayhtymässä. Helsingin kaupungin kehittämismenetelmiä käsittelevillä verkkosivuilla mainitaan projektimallin eduista seuraavaa:

- *Selkeä malli, jonka avulla projektia voidaan edistää vaiheesta toiseen.*
- *Yhteisesti ymmärretty toimintatapa eri projektirooleissa (esim. projektipäällikkö ja omistaja).*
- *Projektin tarvitsemien yhteisten palveluiden tunnistaminen jo suunnitteluvaiheessa, mikä vähentää yllätyksiä, jotka voivat vaikuttaa aikatauluun tai kustannuksiin.*
- *Parempi näkyvyys käynnissä oleviin projekteihin (salkunhallinta).*
- *Projektin tuottamien hyötyjen mittaaminen.*
- *Projektiryhmän jäsenyyden helpottuminen yhtenäisen dokumentaation myötä.*

- *Mallin johdonmukainen käyttö voi lyhentää projektien läpimenoaikoja, vähentää samanaikaisesti käynnissä olevien projektien määrää sekä parantaa projektityötä tekevien työviihtyvyyttä.*

Projektinhallinta vaatii omat resurssinsa ja aikansa. Jos tavoitteena on luoda projekteja, joita voidaan toteuttaa eri osastoilla ja seurakunnissa, on tärkeää kirjata projektin etenemiseen, päätöksentekoon ja tuloksiin liittyvät tiedot, vaikka tätä nimitettäisiin byrokratiaksi tai hallinnolliseksi taakaksi. Yhteisen projektimallin ongelmana ei ole se, ettei se palvelisi tarkoitustaan, vaan pikemminkin se, että projekteista on tullut seurakunnissa varainhankinnan väline, kuten on joissain lausunnoissa todettu. Tämä vaikeuttaa seurakuntien toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua ja kehittämistä (Matteus, Munkkiniemi).

Projektien tarkoituksena tulisi olla tietyn toiminnan kehittäminen seurakunnassa, ei resurssipulan paikkaaminen. Tulevaisuudessa olisi suotavaa, että projektimäärärahoja myönnettäisiin pidemmiksi ajanjaksoiksi, esimerkiksi 1–3 vuodeksi. Joissain lausunnoissa on ehdotettu, että määrärahojen jaosta päätettäisiin asiantuntijoiden toimesta (Haaga, Kannelmäki). Tämä ei kuitenkaan lisäisi läpinäkyvyyttä, eikä päätöksentekovastuuta voida siirtää asiantuntijoille.

Mikäli nyt jaetut projektimäärärahat siirrettäisiin suoraan seurakuntien käyttöön, ne saisivat aluksi hieman enemmän varoja. Tämä kuitenkin heikentäisi seurakuntayhtymän yhteistä kehittämistä ja vähentäisi projektimäärärahojen ohjaavaa roolia. Jos taas varoja jaettaisiin seurakuntien talousarvioiden ulkopuolella, heräisi kysymys siitä, kuinka varojen käyttöä ja niiden vaikuttavuutta seurataan.

Joissakin lausunnoissa on tuotu esiin huoli siitä, että päätösvalta siirtyy liiaksi seurakuntayhtymälle (Kallio, Malmi). Malmin seurakunta on lisäksi todennut, että toiminta- ja taloussuunnitelmat peilautuvat ainoastaan Kirkko-Helsinki-strategiaan, joka ei kata kaikkia seurakuntien tarpeita, joilla voi olla omat strategiansa. Toimivallan jako seurakuntayhtymän ja seurakuntien välillä on kuitenkin selkeä: yhteinen kirkkoneuvosto valvoo yhtymän yhteisesti hoidettavia tehtäviä, kun taas seurakuntaneuvostot päättävät seurakuntien omista tehtävistä ja toimintamuodoista. Seurakuntaneuvostoilla on vapaus käyttää heille myönnettyt varat parhaaksi katsomallaan tavalla, eikä niiden toimivaltaa rajoiteta tältä osin.

Projektimäärärahojen hallinta ja seuranta on osa organisaation sisäisen valvonnan prosessia, jonka tarkoituksena on varmistaa, että yhtymä toimii tehokkaasti, taloudellisesti ja luotettavasti sekä noudattaa lakeja ja määräyksiä.

On syytä tarkistaa tarveharkintaisten ja strategian toimeenpanomäärärahojen jakoperusteet, eikä niitä tule jakaa samalla tavoin kuin vuonna 2022. Tästä syystä yhteinen kirkkoneuvosto on asettanut työryhmän laatimaan ehdotuksia projektimäärärahojen jakamisperiaatteista. Projektien määrää on rajoitettava, ja seurakuntayhtymän on sitouduttava siihen, ettei tarpeettomia projekteja esitetä tai hyväksytä. Tarveharkintaista määrärahaa tarvitaan myös yllättäviin tarpeisiin reagoimiseen, mutta raportointia ja julkisten varojen käytön periaatteita ei voida sivuuttaa. On myös syytä arvioida, kuinka paljon määrärahoja voidaan myöntää ja kuinka pitkään.

Talouskirja 2025 kirjauksen mukaan ”Suunnittelukaudella 2025–2027 seurakuntayhtymän taloudellinen tilanne kohenee parantuneen kirkollisverotuotto-

odotuksen ja vuonna 2022 tehtyjen kululeikkausten ansiosta. Talousarvioesityksen perusteella vuosikatetta kertyy 17,0 milj. euroa. Suunnitelmanmukaiset poistot ovat 7,3 milj. euroa ja tilikauden tulos 9,6 milj. euroa. Tilinpäätössiirtoja on 0,6 milj. euroa, jolloin tilikauden ylijäämä 10,2 milj. euroa.” Valtionhallinnon suunnittelemat kirkon yhteiskunnallisten tehtävien (hautaan siunaaminen, väestökirjanpito ja merkittävät kulttuurihistorialliset rakennukset) hoitamiseen annetun valtionrahoituksen leikkaukset vaikuttaisivat Helsingin seurakuntayhtymän talouteen -2,1 miljoonaa euroa. Tämä mahdollinen muutos tulee huomioida kokonaistalouden näkökulmasta niin, että se ei heikennä seurakunnissa tehtävän perustyön resursointia vuonna em. suunnittelukauden aikana.

VASTINE:

Valtionrahoitusta ei käytetä seurakunnissa tehtävän perustyön rahoittamiseen. Tätä varten keräämme jäseniltämme kirkollisveroa.

Valmistelijoiden tiedossa on ollut valtion suunnitelmat leikata valtionrahoitusta. Tämän lisäksi kirkolliskokoukselle ollaan esittämässä tämän rahoituksen jakoperusteiden muutosta seurakuntatalouksille. Näiden lisäksi veroperusteisiin on tulossa muutoksia siten, että kirkollisveron tuotto paranee ja tähän perustuu valtionrahoituksen leikkausesitys. Tiedossa on myös, että kokonaisuudessa muutosten seurauksena Helsingin seurakuntayhtymän talous heikkenee, juuri valtionrahoituksen vähetessä. Vaikutus kohdistuu valtionrahoituksella rahoitettaviin toimiin, eli hautaustoimeen, väestökirjanpitoon ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja esineistön ylläpitoon. Selvimmin muutos tulee näkymään hautausmaksujen korotuspaineen muodossa.

Koska tarkat summat niin verokertymän kuin valtionrahoitusosuuden muutoksista varmistuvat vasta marras- ja joulukuussa, ei talousarviokehukseen keväällä tehtyä pitkänaikavälin suunnitelmaa lähetty talousarvioesitykseen muuttamaan. Kun edellä mainitut päätökset on tehty kirkolliskokouksessa ja eduskunnassa ja niiden vaikutukset ovat tiedossa, tehdään heti alkuvuodesta esitys muuttaa talousarviota näiltä osin. Näin voidaan menetellä koska vuonna 2025 seurakuntayhtymän talous on vielä ylijäämäinen, eivätkä muutokset lyhyellä aikavälillä horjuta seurakuntayhtymän taloutta.

HERTTONIEMEN SEURAKUNTA

Paikallisella tasolla huolta herättävät monet suunnitelmissa kuvatut samanaikaiset mahdolliset muutostekijät, jotka saattavat heilauttaa seurakunnan taloutta jatkossa nopeasti ja paljon. Esimerkiksi nykyinen sisäisten vuokrien malli voi tuoda seurakunnan maksettavaksi isoja yhtäkkisiä vuokrankorotuksia. Huolta herättää myös henkilöstökulujen kehitys ja tähän liittyvät arviot tulevasta.

Seurakunnan intressissä olisi luonnollisesti saada mahdollisimman vakaa ja luotettava käsitys siitä, mikä sen perustoiminnan rahoitus tulee useamman seuraavan vuoden osalta olemaan. Uskalletaanko vapautuvia virkoja ja tehtäviä enää avata vai joudutaanko koko paletti arvioimaan niinkin lyhytjänteisesti kuin vuoden välein aina uudelleen? Sinänsä kaikki lisämäärärahat vaikkapa strategian toimeenpanoa varten ovat plussaa, mutta ennen kaikkea käytettävissä olevan kokonaisresurssin määrä olisi tärkeää tietää jo määräraha-kehityksen saamisen yhteydessä. Tällöin toiminnan suunnittelua voidaan tehdä kokonaisvaltaisemmin,

oikea-aikaisemmin ja kaikkia työntekijöitä ja luottamushenkilöitä tarvittavissa määrin osallistaen.

VASTINE:

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 25.1.2024 taloussuunnittelua ohjaaviksi periaatteiksi a) tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi ja b) rahavaroja ei päästetä laskemaan alle 100 milj. euron. Tilikauden jäämään vaikuttavat eniten toimintatuotot, toimintakulut, verotulot, valtion rahoitus, sijoitustoiminnan tuotot ja poistot. Viimeisen taloussuunnitelman mukaan niin henkilöstö kuin muihin toimintakuluihin on varattu palkka- ja inflaatiokorotukset.

Verotulojen odotetaan pysyvät muutaman vuoden nykytasolla ja tilikauden jäämän ylijäämäisenä. Viimeisimmän taloussuunnitelman mukaan suuria muutoksia ei ole näköpiirissä ainakaan vuoteen 2027 mennessä. Jäsenkehityksestä huolimatta verotulon odotetaan pysyvän vakaana. Näin ollen seurakuntien määräraha-kehitykseen ei olisi tulossa suuria heilahteluja lähivuosina. Tämän hetkisen ennusteen mukaan näyttää siltä, että vuoteen 2030 mennessä henkilöstö ja muut toimintakulut kasvavat enemmän kuin verotulot ja sopeuttaviin toimiin joudutaan turvautumaan niin seurakunnissa kuin yhteisissä palvelussa.

Esimerkiksi vuoden 2024 osalta saamamme strategian toimeenpanomääräraha siirtynee kokonaisuudessaan ensi vuonna käytettäväksi, sillä hätäisiä projekteja tai kehittämisprosesseja emme halua oman uskottavuutemme nimissä käynnistää. Kestävä suunnittelu tarvittavine rekrytoineineen taas ottaa helposti useamman kuukauden aikaa. Perustoiminnan pyörittämisessä kiinni olevien työntekijöiden näkökulmasta on myös hyvin erikoista, että pitkän ja määrätietoisen sopeuttamistoiminnan seurauksena resurssit on vedetty ensin hyvin tiukalle vaikkapa pappis- tai diakoniatyövoiman osalta ja nyt seurakunnalla yhtäkkiä olisikin varaa tehdä jotain ylimääräistä isosti.

VASTINE:

Katso Haagan seurakunnan lausuntoon annettu vastine samassa asiassa.

Perustoiminnan riittävän rahoituksen epävarmuus taas saa pohtimaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä jakosuhdetta. Onko tätä syytä tarkistaa uudelleen seurakuntien hyväksi? Toivomme, että yhteinen kirkkoneuvosto pohtii tätä vakavasti. Tällä taas on suoria vaikutuksia myös työnjakoon.

VASTINE:

Katso Kannelmäen seurakunnan lausuntoon annettu vastine samassa asiassa.

Herttoniemen seurakuntaneuvosto haluaa lisäksi kiinnittää huomiota yhteen periaatteelliseen haasteeseen. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2025–2027 yhdeksi lähtökohdaksi kuvattu Helsingin seurakuntien yhteinen Kirkko Helsingissä -strategia ei voi olla siinä asemassa, miten se tässä kuvataan. Se ei tosiasiallisesti voi ohjata kuin osin seurakuntien työtä, sillä itsenäisten seurakuntien omat strategiat ajavat yhteisen strategian ohi. Tämä on jo Kirkko Helsingissä -strategian valmistelussa tunnustettu tosiasia ja paikallisia strategioita on hyödynnetty yhteisen pohjana. Siitä huolimatta Kirkko Helsinki -strategian statuksen ymmärrys on aina vain uudelleen hämärtynyt.

Helsingin seurakuntayhtymä ei ole konserni eikä siinä voi toteuttaa konserniohjausta. Yhteinen kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkovaltuusto ei voi esimerkiksi taluspäätöksillään sanella seurakunnille sen paikallisia strategisia, toimintaan liittyviä tavoitteita. Paikalliset strategiat ovat kirkkolain näkökulmasta aina ensisijaisia, kun otetaan seurakuntien itsenäisyys huomioon (KL 3 § 2 ”Seurakuntien itsehallinto”). Kirkon perusyksikkö on aina paikallisseurakunta.

On kuitenkin selvää, että yhteistä Kirkko Helsingissä -strategiaa myös tarvitaan, jotta esimerkiksi yhteisten palveluiden tehtävät suunnataan oikein. Myös muutoin muutamia isoja, yleisellä tasolla olevia linjavalintoja on hyvä olla olemassa.

On kuitenkin kirkkolain hengen vastaista, mikäli paikallisseurakuntien kehysmäärärahojen yhtenä kriteerinä käytetään jatkossa Kirkko Helsingissä -strategian kirjauksia ja tästä strategiasta käsin asetetaan seurakunnille määrärahojen antamiseen vaikuttavia mittareita. Tätä ehdotetaan toisessa lausuntokierroksella olevassa kokonaisuudessa (”Sisäiset vuokrat ja määrärahojen jakoperusteet”). Tällä menettelyllä olisi välittömiä vaikutuksia seurakunnan perustyon toteutumiseen ja se vaarantaisi merkittävästi paikallisen harkinnan sekä ensisijaiset paikalliset tarpeet.

VASTINE:

Katso Kallion seurakunnan lausuntoon annettu vastine samassa asiassa.

Esitämme siksi, että toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2025–2027 muutetaan seuraava s. 4 oleva kappale myöhemmäksi vasta paikallisseurakuntien strategioiden kuvaamisen jälkeen (nykyinen 2. kpl) ja se muutetaan siten, että sanamuodot vastaavat tosiasiallista tilannetta:

Helsingin seurakuntien yhteinen Kirkko Helsingissä -strategia ohjaa seurakuntien ja yhteisten palveluiden työtä kohti strategian visiota, jonka tavoitteena on kasvava kristillinen helsinkiläinen yhteisö olla, tulla ja toimia. Yhteisen kirkkovaltuuston tammikuussa 2024 vahvistamassa strategiassa on määriteltä ylätasoa tavoitteet ja mittarit, joita kukin seurakunta ja yksikkö tarkentaa omassa toiminnassaan. Kirkko Helsingissä -strategia pohjautuu neljälle valinnalle: (1) Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä, (2) Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille, (3) Vahvistamme hyvän tekemisen verkostoja ja (4) Rakennamme toivon teoilla parempaa huomista.

VASTINE:

Edellä lainatun kohdan väliotsikko on ”Toimintasuunnitelmat suhteessa Kirkko Helsingissä -strategiaan”. Koska strategian on päättänyt yhteinen kirkkovaltuusto, sen katsotaan ohjaavan sekä seurakuntien että yhteisiä palveluita nimenomaan, kun yhteinen kirkkovaltuusto päättää talousarviosta.

Kyseisen kohdan toinen kappale esitetään Herttoniemen seurakunnan seurakuntaneuvoston lausunnon perusteella muutettavaksi seuraavasti:

*Seurakuntien toimintaa ja alueellisia painotuksia ohjaavat **osaltaan-myös** seurakuntien omat strategiat **Kirkko Helsingissä -strategian ohessa.***

Jatkon kannalta kiinnitämme myös huomiota siihen, että hallinto- ja henkilöstöosaston kuluissa näkyy merkittävä resurssivaraus työntekijäpäivän 2025

järjestämiseksi (48.000 €) (v. 2024 myös 48.000 euroa). Vaikka vuoden 2025 osalta kyse on ilmeisesti yhteisten palveluiden työntekijäpäivästä, on kustannus merkittävä.

Kun taas puhutaan kaikkien Helsingin seurakuntien ja yhteisten palveluiden työntekijäpäivästä ja sen tarpeellisuudesta, on harkittava tarkkaan, onko yhteisten päivien järjestäminen tarkoituksenmukaista ja jos on, miten niitä kehitetään työntekijöitä palvelevampaan ja osallistavampaan suuntaan. Olisiko kokoontumiset tarkoituksenmukaista viedä rovastikuntatasolle ja lyhentää puolen päivän mittaisiksi? Työntekijäpäivän kuluiksi on laskettava 48 000 euron lisäksi myös seurakuntien iso työntekijäresurssi, joka joudutaan päiviin varaamaan.

VASTINE:

Katso Kannelmäen seurakunnan lausuntoon annettu vastine samassa asiassa.

Tuomme jälleen kerran esiin myös sen, että vieraskielisen työn kotipesäseurakuntien saama korvaus tilojen käytöstä, suntuopalveluista, hr-palveluista ynnä muusta on huomattavan pieni. Pääkaupunkiseudun arabiankielinen työ on sijoitettu Herttoniemen seurakuntaan ja sen tiloihin. Saamamme korvaus on 15 000 eur/vuosi. Arvostamme rinnallamme elävää arabiankielistä yhteisöä, mutta olisi suotavaa, että sen aiheuttamat kulut myös vähän realistisemmin korvattaisiin. Haluamme nostaa tätä kokonaisuutta esiin, kunnes korvauksen määrää nostavat päätökset on tehty.

VASTINE:

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen projektissa käsitellään vieraskielisen työn määrärahan määrää vuodesta 2026 eteenpäin. Lausuntokierroksella olleissa malleissa sitä on nostettu reilusti tämänhetkisestä. Annetuissa lausunnoissa muutosta kiitettiin, eikä se saanut kritiikkiä. Tarkoituksena on, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää seurakuntien määrärahojen jakotavasta tammikuussa 2025.

KALLION SEURAKUNTA

Seurakuntaneuvosto merkitsee ilolla tiedoksi, että talouden kehitys on edelleen positiivista, inflaatiosta ja merkittävästä kustannusten noususta huolimatta. Kirkollisveron tuotto on aikaisempia ennusteita parempi koko suunnitelmakauden ajan. Ylijäämän käytön pitkäjänteisempi suunnittelu lisäisi pitkäjänteisyyttä ja turvallisuutta myös toiminnan kehittämisessä. Seurakuntien toimintasuunnitelmissa ja toteutuneissa henkilöstövähennyksissä näkyy kuitenkin voimakkaasti se, miten seurakunnallinen toiminta taistelee todellisissa talousvaikeuksissa.

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto on linjannut, että tulevaisuudessa yhtymän ja seurakuntien välisessä määrärahanjaossa tavoitteena tulee olla yhtymä 40 % ja seurakunnat 60 %. Tähän tavoitteeseen pääseminen edellyttää nyt vahvaa luopumisosaamista.

Pidämme ongelmallisena, että kehittämiseen varattu raha on sijoitettu kokonaan yhtymän päätösvaltaan. Keskusjohtoinen kehittämisresurssi ei ota huomioon sitä tosiasiaa, että kehittäminen tapahtuu useimmiten lähellä "asiakasrajapintaa" ja sitä, että kehittämisrahalla tulisi mahdollistaa seurakuntien omien strategisten valintojen mukainen kehittäminen.

Talousarvion kirjan sivuilla 4 määritellään, että Helsingin seurakuntayhtymän Kirkko Helsingissä -strategia ohjaa seurakuntia. Tämä muotoilu on väärä, koska seurakunnat päättävät omista strategisista linjauksistaan ja määrärahojensa käytöstä itsenäisesti ja Kirkko Helsingissä -strategia voi vain osin ohjata seurakuntien työtä. Tämä tulee huomioida myös tulevassa määrärahamallissa. Talousarviokirjassa olisi olennaista selkeästi avata lainanhoitomenojen kokonaisuus. Lisäksi olisi hyvä arvioida kirkosta eroamisen taloudellinen vaikutus vuosittain lukuina. Vuosittain eroavat 5500–6000 jäsentä on myös taloudellinen kysymys, joka voitaisiin talousarviokirjassa esittää numeroina.

VASTINE:

Kaikista määrärahoista päättää yhteinen kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkovaltuusto, joissa päättäjinä ovat seurakuntien luottamushenkilöt.

Kirkko Helsingissä -strategian on päättänyt yhteinen kirkkovaltuusto, joten se ohjaa vähintäänkin strategisena perustana myös seurakuntien toimintaa.

Kirkosta eronneiden taloudellinen vaikutus, eli menetetty kirkollisverotuotto, on erittäin vaikea tarkasti laskea. Ensinnäkin pitäisi tietää kunkin eronneen veronalaiset tulot, joiden perusteella menetyksen voisi laskea. Tätä tietoa ei henkilötasolla ole saatavissa. Keskimääräinen kirkollisveron määrä vuonna 2022 oli 367 euroa per veronalaisia ansioita saava seurakuntalainen. Tämän perusteella laskennallinen menetys olisi noin 2,1 milj. euroa vuodessa.

Eroajien ikin perustuva tarkempi tilastollinen arvio menetetyistä kirkollisverotuotoista voitaisiin tarvittaessa tehdä. Analyysin pohjana olisi tällöin verohallinnon julkaisemat tuloverotilastot, jotka sisältävät erittelyn Helsingin seurakuntayhtymälle maksetuista kirkollisveroista maksajien ikäryhmän ja lukumäärän mukaan. Kunkin verovuoden tilastot julkaistaan verotuksen valmistumisen jälkeen. Tällä hetkellä uusimmat saatavilla olevat kirkollisverotilastot ovat vuodelta 2022. Verohallinto julkaisee verovuoden 2023 tilastot loppuvuoden 2024 aikana.

Kallion seurakunta on jo aiemmissa lausunnoissa, aina Rohkeasti yhdessä - lausunnosta lähtien, arvioinut, ettei varattu investointimääräraha tule riittämään rakennuskannan korjaukseen, kehittämiseen ja ylläpitoon. Nyt talousarviossa huomaamme muidenkin näkevän saman ongelman. Investointimäärärahan pienuus johtaa helposti tulevien sukupolvien ratkaistavaksi jäävään korjausvelkaan sekä siihen, että tilaluopumisten yhteydessä ei tilojen jatkojalostaminen, myyminen ja jäävien tilojen monimuotoistaminen etene tarvittavalla vauhdilla.

Esitämme oikean investointimäärärahan haarukoimiseksi, että yhtymän tulee laatia kiinteistöpoliittinen ohjelma, jossa kerrotaan kiinteistöomaisuuden määrä, kuntoluokat, investointi- ja korjaustarpeet sekä niiden rahoitus.

Kallion seurakunta esittää, että jatkossa talousarvioon varataan erillinen määräraha kirkkotilojen saavutettavuuden ja esteettömyyden edistämiseen sekä kirkkotilojen monimuotoisuuden lisäämiseen suuruudeltaan esimerkiksi 250 000 euroa. Tämä määräraha voidaan varata nykyistä investointitasoa nostamatta. Katsomme, ettei näiden periaatteellisesti ja toiminnallisesti keskeisten uudistusten aikataulu voi olla riippuvainen kirkon peruskorjaustarpeesta ja aikataulusta. Lisäksi näemme, että avoimuus suhteessa seurakuntiin esimerkiksi tilojen esteettömyyden edistämiseksi tasapuolisesti koko Helsingissä olisi tärkeää. Kallion seurakuntaneuvosto kysyy,

onko nykytilanteessa energiainvestointien taso riittävä. Energiainvestointien määrää ja laajuutta olisi hyvä tarkastella esimerkiksi osana ympäristödiplomin hakuprosessia.

VASTINE:

Investointimäärärahojen tarvetta arvioidaan suuruusluokkana osana kohteiden priorisointitarkastelua. Tilaluopumiset ja niiden kehittäminen luopumista varten edellyttävät useimmissa tapauksissa 3–5 vuoden työtä mm. kaavoituksen ja käyttötarkoituksen muutoksen sisältäen. Edellä mainitun vuoksi luopumisten pitkäjänteinen ennakointi on tärkeää ja siihen kiinteistöjen luokittelulla osaltaan tähdätään.

Omaan käyttöön jäävien tilojen kehittäminen monipuolisempaan ja tehokkaampaan käyttöön edellyttää eri osapuolten selkeitä näkemyksiä tahtotilasta ja tulevaisuuden tarpeesta. Näiden asioiden selkeyttämiseen ja yhteisen toimintamallin luomiseen on syytä paneutua kiinteistö- ja toimitilastrategian toimeenpanon osana. Kun asiat etenevät konkreettisempien tavoitteiden tasolle, on todennäköisesti syytä tarkastella resurssien riittävyyttä myös tähän tavoitteeseen peilaten.

Erillinen kiinteistöpoliittinen ohjelma ei ole tarpeen, koska esille nostettavat asiat tullaan hoitamaan kiinteistö- ja tilastrategian toimeenpanosuunnitelman toteutuksen yhteydessä.

Ehdotettu erillismääräraha kirkkotilojen esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseen 250 000 eur /vuosi on mahdollista hoitaa ylläpidon avulla korjauksina/muutoksina, jos kokonaismääräraha sen sallii. Toiveet esteettömyyden ja tavoitettavuuden osalta on syytä kerätä käyttäjiltä kohdekohtaisesti kohteiden luokittelun jälkeen ja priorisoida toiveet lähivuosina toteutettavissa oleviin.

Työn alla on hiilineutraalisuustiekartta, joka valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä. Tiekartassa asetetaan tavoitteet sekä määritellään toimenpiteet sille, miten etenemme kohti hiilineutraaliutta myös kiinteistöjen osalta. Energiansäästöön ja hiilineutraalisuuteen tähtäävät investoinnit vaativat osaltaan investointimäärärahoja, mikä on otettava huomioon tulevien vuosien investointimäärärahatarvetarkastelussa.

Helsingin seurakuntayhtymän varainhankinnan tehostamiseksi ja kehittämiseksi sekä tavoitetason asettamiseksi ei toimintasuunnitelmaosassa ole esitetty tarpeeksi toimenpiteitä tai mittareita. Se sijaan pyritään muutamien seurakuntien varainhankinnan onnistumisien jako-osuuteen puuttumaan. Yhteisen päätöksenteon tulisi olla kiinnostuneempi tuloista, kun niiden jakamisesta. Tarvitsemme selkeämpää näkyä ja tavoitetilaa sekä monimuotoisia keinoja. Yhtenä mahdollisena varainhankinnan resurssina ovat tilat.

Huomion arvoista budjetissa on, että yhä suurempi osa seurakunnille tulevasta määrärahasta pyritään eri tavoin ohjaamaan tai määrittämään avustusluonteiseksi ja näin sitomaan seurakuntien mahdollisuuksia tehdä strategisia valintoja tai päätöksiä. Päätösvaltaa siis tällä ratkaisulla on siirretty seurakuntaneuvostoista YKNille. Nyt budjettikirjassa on varauksia sekä tarveharkintaiseen määrärahaan että strategian toimeenpanon määrärahaan. Ehdotamme näiden rahojen ensi alkuun puolittamista ja myöhemmin poistamista ja rahojen jakamista suoraan seurakunnille. Sisäinen hallintohumppa vie liikaa hallinnollisia voimavaroja ja sekoittaa valta- ja vastuusuhteita.

VASTINE:

Varainhankinnan kehittäminen säännöllisenä ja jatkuvana toimintona nousi ajankohtaiseksi seurakuntayhtymän toimintakulttuurin muutoksesta käydyn keskustelun yhteydessä. Valitettavasti tähän ei kuitenkaan tuolloin, eikä myöhemminkään, ole löytynyt tarvittavia resursseja asian edistämiseksi. Vaikka muutamia varainhankintaan liittyviä projekteja on hyväksytty, niiden tavoitteena on ollut pääasiassa kehittää menetelmiä varainhankinnan tueksi.

Kallion seurakuntaneuvoston ehdotus, että seurakuntayhtymä – eikä ainoastaan yksittäiset seurakunnat – ryhtyisi kehittämään varainhankintaa sekä asettamaan sille selkeitä tavoitteita, on tervetullut muistutus. Yhteisen seurakuntatyön puitteissa on tarkoituksena projektitiimin johdolla edistää tätä kehitystä ja ottaa varainhankinta osaksi yhtymän strategisia tavoitteita.

KANNELMÄEN SEURAKUNTA

Seurakuntien saaman valtion rahoituksen mahdollinen vähennys yhteiskunnallisten tehtävien hoitamiseen huolestuttaa. Minkälaisia muutoksia kirkon omaan päätökseen rahoituksen jakoperusteista seurakuntatalouksille ja Kirkkohallitukselle tämä tarkoittaa jo vuoden 2025 osalta. Helsingin seurakuntayhtymä menettää rahoitusta 2,1 milj. euron verran. Talousarviossa säästöjä ja lisämäärärahoja on ennakoitu käytettävän yhteensä 2,3 miljoonaa. Yhteinen kirkkoneuvosto arvioi huhtikuussa 2024 käyttötalouden määrärahakehyyksi vuodelle 2025 yhteensä 93,5 milj. euroa. Riittääkö tämä vai joudutaanko kehys arvioimaan marraskuussa uudelleen?

Talouden toteuma on ollut viime vuosina talousarvioennusteita parempi. Ovatko Helsingin seurakuntayhtymässä toteutetut sopeutustoimet olleet oikeassa mittasuhteessa todelliseen taloustilanteeseen?

VASTINE:

Valmistelijoiden tiedossa on ollut valtion suunnitelmat leikata valtionrahoitusta. Tämän lisäksi kirkolliskokoukselle ollaan esittämässä tämän rahoituksen jakoperusteiden muutosta seurakuntatalouksille. Näiden lisäksi veroperusteisiin on tulossa muutoksia siten, että kirkollisveron tuotto paranee ja tähän perustuu valtionrahoituksen leikkausesitys.

Tiedossa on myös, että kokonaisuudessa muutosten seurauksena Helsingin seurakuntayhtymän talous heikkenee, juuri valtionrahoituksen vähetessä. Vaikutus kohdistuu valtionrahoituksella rahoitettaviin toimiin, eli hautaustoimeen, väestökirjanpitoon ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja esineistön ylläpitoon. Selvimmin muutos tulee näkymään hautausmaksujen korotuspaineen muodossa.

Koska tarkat summat niin verokertymän kuin valtionrahoitusosuuden muutoksista varmistuvat vasta marras- ja joulukuussa, ei talousarviokehyykseen keväällä tehtyä pitkänaikavälin suunnitelmaa lähetty talousarvioesitykseen muuttamaan. Kun edellä mainitut päätökset on tehty kirkolliskokouksessa ja eduskunnassa ja niiden vaikutukset ovat tiedossa, tehdään heti alkuvuodesta esitys muuttaa talousarviota näiltä osin. Näin voidaan menetellä koska vuonna 2025 seurakuntayhtymän talous

on vielä ylijäämäinen, eivätkä muutokset lyhyellä aikavälillä horjuta seurakuntayhtymän taloutta.

Kirkollisverotuoton kehitys on ollut odotettua parempaa niin vuonna 2023 kuin 2024. Tähän kehitykseen ovat vaikuttaneet ensinnäkin hyvinvointialueiden perustamisiin liittyneet veroperustemuutokset kunnallisverotuksessa, mikä vaikuttaa suoraan kirkollisveroon. Toiseksi eläkkeisiin ja palkkoihin tuli vuonna 2023 ennakoitua suuremmat korotukset – sama kehitys on osaltaan jatkunut myös vuonna 2024. Kirkollisverotulon odotetaan lähivuosina edelleen kasvavan, mutta kasvu on selvästi pienempää kuin inflaatio ja odotettavissa oleva henkilöstömenojen kasvu. Siksi sopeuttamista on viisasta suunnitella ja tehdä etupainotteisesti ja ajoissa, jotta ei ajauduta näköpiirissä olevaan tilanteeseen, jossa jouduttaisiin irtisanomaan henkilöstöä. Tähän liittyen yhteinen kirkkoneuvosto muun muassa päätti 10.10.2024 yhteisten palveluiden muutosvalmisteluista vuoteen 2030.

Talousarviovuoden 2025 kiinteistöinvestoinnit ovat 17,8 milj. euroa ja tietohallinnon investoinnit 1 milj. euroa. Nämä investoinnit ovat myös välttämättömiä sijoituksia tulevaisuuteen. Samoin on välttämätöntä seurakuntaelämän kehittymisen kannalta, että kaikilla seurakunnilla on oma kirkko käyttötiloineen. Tällaisiin tiloihin verorahojen kanavointi on kirkollisveron maksajien kannalta mielekäästä ja sitouttavaa. Kannelmäen seurakunnassa uudisrakennusta on odotettu pitkään. Hallinnollinen purkupäätös seurakuntakeskuksesta tehtiin neljän vuoden tarkastelun jälkeen 2020 ja uudisrakennussuunnittelu saatiin lupakäsittelyvaiheeseen keväällä 2024. Hienoa, että kaavakehitys- ja kiinteistösijoitustoiminnan yhteydessä Kannelmäen kirkon tontilla oleva kaavakehityshanke mainitaan. Odotamme, että hanke viipyilemättä edistyy toteutumisasiheeseen ja pääsemme pitkän väistöilakauden jälkeen kehittämään seurakuntaelämää sille suunniteltuihin tiloihin. Lupa-asioiden edistämisen yhteydessä hankkeen toteutus on tarkoituksenmukaista kilpailuttaa ennen kuin toivotun nousukauden myötä rakennusalan hinnat nousevat. Keväällä 2024 uudisrakennushanke arvioitiin 15,3 miljoonan euron arvoiseksi.

VASTINE:

Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 19.5.2022 ohjeistanut kiinteistöosastoa laatimaan toteuttamisjärjestyksen tulevien laajempien kiinteistöinvestointien osalta. Edellä oleva edellytti ensin, että valmistelussa olleet, 12.9.2024 hyväksytyt kiinteistö- ja tilankäyttöstrategiat ovat lähtökohtana työlle, minkä jälkeen toteutetaan kohteiden luokittelu ja toteutusjärjestyksen priorisointi. Luokittelusta ja priorisoinnista on käyty 10.10.2024 YKN:n lähetekeskustelu, miltä pohjalta tätä työtä jatketaan.

Vuoden 2022 seurakuntavaalien jälkeen aloittanut uusi Yhteinen kirkkovaltuusto on edellyttänyt, että heillä tulee olla riittävä kokonaiskuva Helsingin seurakuntayhtymän omistamista kiinteistöistä ja niiden kunnosta ennen uusien suurten hankkeiden tuomista päätöksentekoon. Tämä kiinteistölista ollut käsittelyssä Yhteisessä kirkkoneuvostossa keväällä 2024 ja korjaustarvearviot ovat valmistelun alla, mikä on suuri tiedon kokoamisprosessi.

Yhteinen kirkkoneuvosto pyrkii päättämään ensimmäisenä kiinteistöstrategian hyväksynnän jälkeen käynnistettävät hankkeet mahdollisimman pian, jotta

patoutunutta korjaus- ja perusparannustarvetta päästään purkamaan niin nopeasti kuin mahdollista.

Päätösten nopeuttamiseksi syyskuussa kiinteistöstrategian hyväksymisen jälkeen pääpaino on kohdennettu ensivaiheessa kirkkojen ja kappeliden luokittelussa käsittelyn nopeuttamiseksi. Edellä kuvattujen toimienkin aikana tulevien investointikohteiden suunnittelua, tutkimuksia ja edellyttämiä lupia on edistetty hankkeiden nopean käynnistämisen mahdollistamiseksi heti, kun niistä on toteutus päätökset tehty.

Investointimäärärahavaraukset ja henkilöstö mahdollistavat kahden suuren hankkeen samanaikaisen toteuttamisen heti päätösten jälkeen.

Kannelmäen seurakunnassa iloitaan siitä, että monikulttuurinen vahvistuminen on seurakuntayhtymässä yhteinen strateginen tavoite. Tavoitteen mittarina voisi olla muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvien jäsenyyden muutostapahtumien sijaan monikulttuuritaustaisten osallistuminen seurakunnan toimintaan. Valitettavasti seurakunnan jäsenyys ei ole aina kaikille turvallisuuden kannalta mahdollista.

Talous- ja toimintaosioissa näkyi seurakuntayhtymän talousvastaavien ammatillinen kädenjälki. Viime vuonna useiden seurakuntien toiveena oli saada kirkkoherroille ja luottamushenkilöille ennen lausuntokierrosta jonkinlainen budjettikoulu. Olisiko tämä mahdollinen vuonna 2025?

VASTINE:

Luottamushenkilöille järjestettiin Teams-yhteydellä 17.4.2024 perehdytystilaisuus otsikolla ”Perehdytys talousarvion laadintaan ja siihen liittyvään päätöksentekoon”. Tilaisuudessa talouspäällikön ja hallintojohtajan esityksen aiheina olivat: Talousarvion ja toimintasuunnitelman laatimisprosessi ja aikataulu, talousarvion rakenne sekä talousarvioon liittyvät päätöksenteon vaiheet.

Luottamushenkilöiden pyynnöstä vastaava tilaisuus Teams-yhteydellä järjestetään 4.12.2024. Ei ole mitään estettä järjestää vastaavia tilaisuuksia myös vuonna 2025.

Edelleen määrärahojen jakoperusteita kehitettäessä seurakuntien jaettavien toimintamäärärahojen osuutta on kasvatettava jäsenyytyväisyyden takaamiseksi. Seurakunnassa halutaan panostaa hengellisen yhteisön viikkotoimintaan niin hyvän henkilöstömäärän kuin toiminnallisesti käytännöllisten tilojen avulla.

Yhteisen hallinnon kulut ovat suuret verrattuna esimerkiksi seurakuntalaisille merkittävien ympäristö- ja hautatoimen tai seurakuntien käyttökatteisiin. Onko hallintoa mahdollista keventää?

VASTINE:

Hallinto toteuttaa tehtyjä päätöksiä ja toisaalta hoitaa suuren joukon lakisääteisiä tehtäviä (esim. kirjanpito, palkkahallinto, työterveydenhoito, lakiasioita, verotukseen liittyviä toimia, vakuutukset) seurakuntien ja yhteisten palveluiden puolesta. Hallinnon työntekijämäärää leikattiin vuoden 2022 tuta-menettelyssä. Hallinnon mahdollinen keventäminen tapahtuu sen jälkeen, kun on yhteisesti päätetty jättää jotakin tekemättä tai lainsäädäntö muuttuu.

Joitakin esimerkkejä hallinnon kustannuksista:

- *Seurakuntien osuus suorituslisästä, joka vuonna 2024 on 380 000 euroa, on vuoden 2025 budjetissa yhteisissä palveluissa, yhteensä 670 000 euroa.*
- *Kirkon palvelukeskuksen palvelumaksu on 800 000 euroa vuodessa. Tällä hoidetaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden kirjanpitoa ja palkanlaskentaa.*
- *Työterveyspalveluiden kustannus seurakunnat ja yhteiset palvelut yhteensä on 840 000 euroa, johon saadaan tulopuolella näkyvä 230 000 Kela-korvaus.*
- *ICT-kustannukset ovat 797 000 euroa, sisältäen mm. Dynastyn (142 000), tietoliikennekulut ja -sali (162 000), budjetoitiohjelmisto FPM/Clausion (56 000), kilpailutusohjelmisto Cloudia (30 000).*
- *Ulkopuolisilta ostettavat asiantuntijapalvelut ovat 351 000 euroa (tietohallinto 65 000, yhtymän johtajan toimisto 60 000, sisäinen tarkastus 40 000, talouspalvelut 40 000.*
- *Tilintarkastus 36 000.*
- *Seurakuntien ja yhteisten palveluiden henkilöstön koulutus 242 000 euroa.*

YHTEENVETO TALOUSARVIOISTA YKSIKÖITTÄIN

Seurakuntien talousarvioennusteissa ei näy vuoden 2024 ja 2025 strategian toimeenpanomäärärahan vaikutusta. Monien seurakuntien kehyksen ylitykset kompensoituvat tämän yllättävän lisärahoituksen ansiosta. Näin myös Kannelmäessä.

110 YHTEINEN HALLINTO

Luottamuselimet Sisäinen tarkastus Seurakuntayhtymän johtajan toimisto Hallinto-osasto Henkilöstöosasto Yhteisen hallinnon palkkakustanteet ovat valtavat, yli 4,9 milj. euroa ja palvelujen ostot suuret (lähes 4 milj.), kun vertaa esimerkiksi paikallisseurakuntien toimintakatteisiin. Mitkä palvelut olisivat hallinnossa ostopalveluina edullisemmat?

VASTINE:

Kirjanpitoa ja palkanlaskentaa on jo kokonaiskirkon tasolla ulkoistettu yhteiselle Kirkon palvelukeskukselle. Vuoden 2022 tuta-ratkaisun yhteydessä prosesseja päätettiin siirtää enenevissä määrin palvelukeskukselle. Hallinnon pääluokan tehtävät ovat seurakuntien ja seurakuntayhtymän yhteistä hallintoa ja lakisääteisiä tehtäviä. Aivan valtaosa näistä on sellaisia, joita joko ei voi tai ei kannata ulkoistaa. Seurakuntayhtymärakenteessa näiden tehtävien hoitaminen keskitetysti, verrattuna siihen, että niitä hoidettaisiin 19:ssä seurakunnassa, tulee monin kerroin edullisemmaksi.

Kuinka paljon yhteisen hallinnon osallistava työote maksaa seurakunnille, kun seurakuntien työntekijöitä kutsutaan mukaan pajoihin ja ohjausryhmiin? Tämä resurssointi, vaikka on yhteistä työtä, on poissa seurakuntien työvoimaresursseista. Osallistamisen laajuutta on rajoitettava ja kokousten määrää vähennettävä siirtämällä resurssointia, päätäntää ja suunnittelua sinne, missä toiminnan ydin on eli seurakuntiin.

VASTINE:

Kannelmäen ja Pakilan seurakunnat ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että hallinnon osallistava työote aiheuttaa merkittäviä kustannuksia seurakunnille. Tämä on valitettava ja ongelmallinen tilanne, johon on löydettävä asianmukainen ratkaisu. Onkin syytä tutkia asiaa tarkemmin tulevan vuoden aikana. On yleisesti tiedossa, että kirkossa on vallinnut käsitys, jonka mukaan eri toimijat, kuten kirkkohallitus ja seurakuntayhtymä, ovat voineet kutsua viranhaltijoita seurakunnista osallistumaan erilaisiin työryhmiin, ja osallistumispäätös on jäänyt viranhaltijan itsensä tehtäväksi.

Jatkossa tullaan kuitenkin varmistamaan, että esihenkilön lupa tai määräys tehtävään on aina edellytyksenä osallistumiselle. Tämä käytäntö on itsestään selvä niin toiminnan koordinaation kuin viestinnällisten syidenkin vuoksi. Seurakuntien yhteisiä asioita, kuten ydin- ja tukipalveluorganisaatiota, on käsitelty kirkkoherrainkokouksessa, mutta joissakin tapauksissa on katsottu tarpeelliseksi täydentää ryhmiä. On kuitenkin ehdottoman tärkeää, että tällaiset päätökset tehdään aina kirkkoherran toimesta, eikä ilman hänen hyväksyntäänsä

Kannelmäen seurakunnan työntekijät ovat toivoneet, ettei vuonna 2025 järjestettäisi yhteistä työntekijäpäivää kuten vuonna 2024. Massatapahtuman järjestäminen on kallista (48 t) eikä palvele suurelle työntekijäryhmälle tarkoitustaan. Koulutusta ja informaatiota työntekijät saavat koulutussuunnitelmiansa mukaisista koulutuksista ja virkistäytyminen tapahtuu oman työyhteisön sopimina ajankohtina.

VASTINE:

Helsingin seurakuntayhtymässä ei ole suunnitelmia järjestää yhteistä työntekijäpäivää vuodelle 2025. Tietenkin, jos toimintaympäristössä tapahtuu jotain yllättävää, tehdään tästä toimintavuoden aikana erillinen yhteinen päätös.

Menneiden vuosikymmenien aikana on pyritty järjestämään yhteisiä työntekijäpäiviä 2–3 vuoden välein. Koronavuodet ymmärrettävästi sekoitti tätä rytmiä ja aiheutti pidemmän tauon. Usein työyhteisöpäivä on järjestetty jonkun tietyn teeman ympärillä.

Tänä kuluvana vuonna järjestettiin yhteinen työntekijäpäivä alkuvuodesta, jolloin työntekijöiden kanssa käytiin läpi Yhteisen kirkkovaltuuston tuolloin juuri aikaisemmin hyväksymä yhteinen Kirkko Helsingissä -strategia. Saadun palautteen perusteella 61 % koki strategian tulleen selvemäksi työntekijäpäivän jälkeen. 23 % taas koki, ettei strategia selvennyt. Jakautuneempi oli palaute, oliko työyhteisöpäivä hyödyllinen: 45 % koki, että oli ja 44 % koki, ettei ollut. Sen sijaan työntekijöiden palaute pitäisikö työyhteisöpäiviä järjestää jatkossa oli selkeä: 58 % koki, että kaikille yhteisiä työyhteisöpäiviä tulee järjestää jatkossakin ja 28 % taas ettei.

Budjettivarauma, johon seurakunnan lausunnossa viitataan, on yhteisten palveluiden työntekijöiden työntekijäpäivään. Tällä on varauduttu Työnjaossa suunniteltuihin muutoksiin, jotka vahvistaa yhteisten palveluiden palvelukeskus toimintatapaa. Tarkoitus on käydä työntekijöiden yhdessä läpi mitä kaikkea tämä mahdollistaa jatkossa.

300 YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT

Yhteinen seurakuntatyö Viestintä Mediatoimitus Avustukset, varaukset ja muu yhteinen toiminta Seurakuntien työssä diakonisen tuen tarpeen ennakoidaan kasvavan. Paikalliset työntekijät tunnistavat parhaiten kentän avustustarpeet. Diakonisten avustusvarojen kohdalla on hyvä kehittää hallintoa niin, että se palvelee mahdollisimman ketterästi seurakuntien avustushakemuksia tekeviä diakoniatyöntekijöitä. Osa näistä rahoista voitaisiin jalkauttaa suoraan vuodesta 2026 seurakuntien hallintaan. Tarveharkintainen määräraha (n.1,6 milj. euroa) ja strategian toimeenpanomääräraha (2 milj. euroa) jaetaan vielä vuotena 2025. Nämä rahat voitaisiin jakaa vuodesta 2026 suoraan seurakuntiin ja osastoihin ilman byrokratiaa, niin että päätökset tehtäisiin paikallisseurakuntien ja osastojen asiantuntijoiden toimesta. Hyvä, että yhteisen kirkkoneuvoston käyttöön on varattu yhteensä 450.000 euroa kohdennettuihin projekteihin ja hankkeisiin sekä mahdollisiin katastrofeihin ja kriiseihin.

VASTINE: Katso Haagan seurakunnan lausuntoon annettu vastine samassa asiassa.

400 YMPÄRISTÖ- JA HAUTATOIMI

Kysymys kuuluu, riittääkö nyt ennakoitu toimintakate ympäristö- ja hautatoimen tarpeellisiin kustannuksiin?

VASTINE:

Ympäristö ja hautausuudessa joudutaan tekemään lähivuosina päätöksiä merkittävistä tulevaisuuteen tähtäävistä investoinneista, muun muassa Östersundomin hautausmaan laajentumiseen varautuminen sekä ympäristöystävällisen krematorion toiminta. Näiden osalta on tärkeä arvioida tulevien vuosien kustannusvaikutuksia ja poistoja. Samanaikaisesti on syytä selvittää, onko hautausuuden taloudellista tilannetta mahdollista helpottaa tuloilla, joita saadaan myymällä maa-alueita, jotka on aikoinaan varattu hautausmaakäyttöön, mutta jotka eivät siihen käyttöön enää nykysuunnitelmien mukaan sovellu.

Ympäristöpuolella on vuoden 2024 lopussa valmistumassa hiilineutraalisuustiekartta. Siinä esitetyt toimet ja niiden sijoittaminen investointiohjelmaan on yksi keskeinen toimenpide vuoden 2025 aikana.

500 KIINTEISTÖTOIMI

Lähivuosien suuria peruskorjaus/perushankkeita on priorisoitava ja ohjelmoitava kunnioittaen jo linjattuja toimenpidepäätöksiä, jotka pitää viipyilemättä toteuttaa.

INVESTOINTIOSA 4

Kannelmäen kirkon yhteydessä olevasta seurakuntakeskuksesta tehtiin hallinnollinen purkupäätös 12.3.2020 (21 §) yhteisessä kirkkovaltuustossa uudisrakennuksen rakentamiseksi. Miksi tämä priorisointi ei näy investointiosassa kohdassa 751. Odotettu aika väistötiloissa on ollut liian pitkä, vuodesta 2016 alkaen.

Hinta-arvio Kannelmäen seurakuntakeskuksen rakentamiselle oli keväällä 2024 yhteensä 15,3 miljoonaa euroa. Kyseessä on seurakunnan ainoan ja lakisääteisen tilan kuntoon saattaminen.

VASTINE:

Investointimäärärahojen kohdentaminen yksittäisille hankkeille toteutetaan vasta, kun hankkeista on olemassa erillinen toteuttamispäätös enimmäishintoineen. Kannelmäen seurakuntakeskuksen purkaminen ja uuden rakentaminen on mukana kiireellisesti käynnistettävien hankkeiden esityksessä. Kannelmäen seurakuntasiipi on syytä purkaa samassa yhteydessä ja saman pääurakoitsijan toimesta kuin uusikin rakennetaan, koska kirkkoa ei voida mm. Turvallisuussyistä käyttää seurakuntasiiven purkamisen ja uuden rakentamisen aikana.

HAUTAINHOITORAHASTO

Kuinka paljon valtion yhteiskunnallisiin tehtäviin kohdentaman tuen heikennys luo paineita hintojen korotuksille? Kuinka Helsingissä suhtaudutaan yhdenvertaisuusnäkökulmasta siihen, että kirkkoon kuuluvat kustantavat tulevaisuudessa vielä enemmän hautatoimen menoista.

VASTINE:

Hautainhoitorahasto on niin kutsuttu omakatteinen rahasto, joka saa varansa tehtyihin sopimuksiin liittyvistä hoitosopimusmaksuista ja näillä varoilla hoidetaan sovittuja hautoja sovittu aika. Tämän perusteella hautainhoitorahasto on tiukasti rajattu sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Valtionrahoituksella eikä verotulokehitykselläkään ole tähän vaikutusta. Hautainhoitorahaston taloudellinen tilanne sekä hoitovastuu jo tehdyistä pitkäaikaisista sopimuksista luo paineen hoitotason laskuun ja kustannusten säästöön. Toisaalta painetta pyritään helpottamaan uusien sopimusten hintojen päivittämisellä.

Hautaustoimen muut kustannukset eivät kuulu hautainhoitorahastolle.

Hautaustoimen maksujen määrittämisestä säädetään hautaustoimilaissa. Kirkollisverotuloja ei käytetä hautaustoimeen. Hautausmaksut tulee päättää sellaisiksi, että ne kohtelevat yhdenvertaisesti kaikkia. Yhteiselle kirkkoneuvostolle (kokoukseen 31.10.2024) on tehty esitys hautaustoimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistamisesta ja vahvistamisesta 1.1.2025 alkaen. Tämä hintapäivitys huomioi vain yleisen kustannustason (inflaation ja henkilöstökustannukset) nousun. Valtionrahoituksen leikkauksen aiheuttama hintojen korotuspaine tulee huomioida seuraavissa hintatarkistuksissa.

LAUTTASAAREN SEURAKUNTA

Kirkon talouden kehitys kokonaisuudessaan on viime vuosina ollut positiivista. On hyvä, että Helsingin seurakuntien ja seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmia ohjaavat sekä paikalliset että yhteiset strategiat. Seurakuntien

toimintaedellytykset on turvattava. Meneillään olevien valmisteluiden lopputulos tulee toivottavasti selkiyttämään seurakuntien talouden raameja ja mahdollistamaan määrätietoisien sekä pitkäjänteisen taloussuunnittelun. Erityisesti sisäisten vuokrien nykyinen malli ei ole kestävä. Yksittäiselle seurakunnalle tämä malli aiheuttaa kohtuuttomia tilanteita esim. kiinteistön laajan peruskorjauksen jälkeen. Lauttasaaren seurakunta on ensimmäinen, jolle tämä kohtuuton sisäisen vuokran määrä kohdentuu. Kokonaisstrategia seurakuntien omistamien kiinteistöjen suhteen on tarpeellinen. Merkittävänä haasteena taloussuunnittelussa on ja tulee olemaan kiinteistöjen kunnossapito. Seurakuntayhtymän varat eivät tule riittämään kaikkien kiinteistöjen kunnan edellyttämien peruskorjausten tekemiseen. Useista kiinteistöistä on luovuttava ja päästävä sille kiinteistömassan tasolle, jonka voimme realistisesti ylläpitää.

VASTINE:

Kiinteistökannan luokittelu ja pidemmän tähtäimen käyttösuunnitelma on keskeinen osa kiinteistö- ja tilakäyttöstrategian toimeenpanosuunnitelmaa. Yhtenä toimenpiteenä kootaan karkea arvio seuraavan 10 vuoden aikana tarvittavista merkittävimmistä korjausinvestoinneista ja niiden suuruusluokasta. Käytettävissä olevat investointimäärärahojen rajallisuus ja mahdollisesti uusi valittava sisäisen vuokran malli osaltaan kannustavat seurakuntia ja yhteisiä palveluita tiivistämään toimintaansa ja luopumaan osasta kiinteistökohteita. Kiinteistöjen luokittelu on aloitettu kirkkojen ja kappelien osalta.

Seurakuntayhtymässämme vuodesta 2026 noudatettavista sisäisten vuokrien määräytymisperusteista päättää yhteinen kirkkovaltuusto vuoden 2025 alussa. Asiasta on ollut käynnissä A-luokan projekti ja sen yhteydessä on kuultu laajasti niin kirkkoherroja kuin nyt lokakuussa myös seurakuntaneuvostoja.

MALMIN SEURAKUNTA

Talousarviokirjassa kuvataan työn lähtökohtia. Toiminta - ja taloussuunnitelmia peilataan vain Kirkko Helsingissä -strategiaan. Malmin seurakunnalla on oma strategia, eikä Kirkko Helsingissä -strategia kata kaikkea tekemistä ja toiminnan suunnittelua Malmin seurakunnassa. Seurakuntien strategiat ovat seurakunnille aitoja strategioita. Seurakuntien toiminnan määrärahaan (47,310 milj.) suhteutettuna tarveharkintainen määräraha (1,608) ja strategian toimeenpanoraha (2 milj.) muodostavat ison kokonaisuuden (7,6 %). Nämä yhtymän päätösvallassa olevat määrärahat, paitsi että vaativat paljon ylimääräistä hallinnollista työtä, myös siirtävät päätösvallan yhtymään, sen sijaan että rahat jaettaisiin suoraan toimintamäärärahoina seurakunnalliseen työhön.

VASTINE: *Katso Haagan seurakunnan lausuntoon annettu vastine samassa asiassa.*

Pidämme tärkeänä sitä, että kiinteistökehitykseen varataan riittävästi resursseja tulevina vuosina. Talousarviossa ennakoitua ylijäämää olisi mielestämme perusteltua käyttää tähän tarkoitukseen, mikäli kiinteistökehitykselle nyt talousarviossa varatut resurssit eivät ole riittävät. Seurakuntien

toimintaedellytyksissä monikäyttöiset toimitilat ovat oleellisen tärkeitä. Tiloista luopuminen tuottaa tarpeita käyttää jäljellä olevia tiloja useampiin eri käyttötarkoituksiin, mikä usein vaatii muutostöitä ja visiointikykyä erilaisten tilojen käyttömahdollisuuksista. Yksittäisenä asiana kiinnitämme huomiota siihen, että kiinteistötoimen investoinneissa on vaatimaton varaus (50 000) energiatehokkuushankkeisiin, mutta hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtäviä investointeja, kuten lämmitysmuodon vaihtoa ekologisempaan, ei erikseen mainita lainkaan. Toimintasuunnitelmassa on todettu, että energiatehokkuutta parannetaan rakennusten korjausten yhteydessä, mikä on hyvä. Jäämme kuitenkin kaipaamaan sitä, että kiinteistötoimen investointien toimintasuunnitelmassa kunnianhimoisemmin tavoiteltaisiin ekologisesti kestäviä ratkaisuja.

VASTINE:

Kiinteistökehityksen resurssit joudutaan kohdistamaan merkittäviin korjaus- ja perusparannushankkeisiin useaksi vuodeksi eteenpäin, kun seuraavan n. 5 vuoden investoinneista tehdään päätös. Jos samanaikaisesti päätetään toteuttaa useampia tila/käyttötarkoituksimuutoksia, jotka edellyttävät rakenteisiin/järjestelmiin puuttumista, on tämä resurssointi syytä tarkastella erikseen

Työn alla on hiilineutraalisuustiekartta, joka valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä. Tiekartassa asetetaan tavoitteet sekä määritellään toimenpiteet sille, miten etenemme kohti hiilineutraaliutta myös kiinteistöjen osalta. Tämän jälkeen on syytä tarkastella resursseja mahdollisiin erillisiin toteutettaviin energiansäästöön ja hiilineutraaliuteen tähtääviin hankkeisiin.

MUNKKINIEMEN SEURAKUNTA

Seurakuntaneuvosto on huolestunut suuntauksesta, jossa projektirahoituksen osuutta kasvatetaan perusrahoituksen sijaan. Viime vuonna tarveharkintaisen määrärahan rinnalle tuotiin kahden miljoonan suuruinen strategian toimeenpanomääräraha, joka on mukana myös vuoden 2025 talousarviossa. Ylijäämä tulisi siirtää seurakuntien toimintamäärärahoihin suoraan, muuttamatta sitä hankerahoitukseksi. Hankkeet ja projektimainen työskentely eivät palvele seurakunnan toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä.

VASTINE: Katso Haagan seurakunnan lausuntoon annettu vastine samassa asiassa.

Seurakuntayhtymän viime vuoden ylijäämä oli ennätysellinen. Sekä kuluvan vuoden että vuoden 2025 talousarviossa ylijäämä on mittava, yli 10 miljoonaa euroa. Mitä näille useana vuonna kertyville ylijäämillä tapahtuu?

Talousarviossa mainitaan hallituksen esitys kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin suunnatun rahoituksen leikkaamisesta, mikä Helsingin seurakuntayhtymässä merkitsee rahoitusosuuden pienenemistä noin 2,1 miljoonalla. Monissa seurakunnissa on tämän takia jo päätetty nostaa hautausmaksuja. Onko Helsingin seurakuntayhtymä jo suunnitellut maksujen korotusta vai onko leikkauksen tuoma budjettivaje tarkoitus paikata kirkollisverovarosta?

VASTINE:

Verotulojen poikkeuksellisen suuri kasvu vuosina 2023 ja vielä vuonna 2024 on tuottanut ylijäämää seurakuntayhtymän tilinpäätöksiin. Vuotuiset ylijäämät siirretään taseeseen kerryttämään kumulatiivista aikaisempien vuosien jäämää. Tämän seurauksena jatkossa taloutemme sietää mahdollisen tilapäisen alijäämän, vaikkakin taloussuunnittelu perustuu talouden tasapainoon. Talouttamme uhkaa alijäämäisyys toiminnan menojen (henkilöstömenot ja erilaiset ostot) kasvaessa enemmän kuin verotulokasvu. Tästä syystä yhteinen kirkkoneuvosto muun muassa päätti 10.10.2024 yhteisten palveluiden muutosvalmisteluista vuoteen 2030.

Valmistelijoiden tiedossa on ollut valtion suunnitelmat leikata valtionrahoitusta. Tämän lisäksi kirkolliskokoukselle ollaan esittämässä tämän rahoituksen jakoperusteiden muutosta seurakuntatalouksille. Näiden lisäksi veroperusteisiin on tulossa muutoksia siten, että kirkollisveron tuotto paranee ja tähän perustuu valtionrahoituksen leikkausesitys. Tiedossa on myös, että kokonaisuudessa muutosten seurauksena Helsingin seurakuntayhtymän talous heikkenee, juuri valtionrahoituksen vähetessä. Vaikutus kohdistuu valtionrahoituksella rahoitettaviin toimiin, eli hautaustoimeen, väestökirjanpitoon ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja esineistön ylläpitoon. Selvimmin muutos tulee näkymään hautausmaksujen korotuspaineen muodossa.

Koska tarkat summat niin verokertymän kuin valtionrahoitusosuuden muutoksista varmistuvat vasta marras- ja joulukuussa, ei talousarviokehukseen keväällä tehtyä pitkänaikavälin suunnitelmaa lähetty talousarvioesitykseen muuttamaan. Kun edellä mainitut päätökset on tehty kirkolliskokouksessa ja eduskunnassa ja niiden vaikutukset ovat tiedossa, tehdään heti alkuvuodesta esitys muuttaa talousarviota näiltä osin. Näin voidaan menetellä koska vuonna 2025 seurakuntayhtymän talous on vielä ylijäämäinen, eivätkä muutokset lyhyellä aikavälillä horjuta seurakuntayhtymän taloutta.

Hautaustoimen maksujen määrittämisestä säädetään hautaustoimilaissa. Kirkollisverotuloja ei käytetä hautaustoimeen. Hautausmaksut tulee päättää sellaisiksi, että ne kohtelevat yhdenvertaisesti kaikkia. Yhteiselle kirkkoneuvostolle (kokoukseen 31.10.2024) on tehty esitys hautaustoimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistamisesta ja vahvistamisesta 1.1.2025 alkaen. Tämä hintapäivitys huomioi vain yleisen kustannustason (hitainflaation ja henkilöstökustannukset) nousun. Valtionrahoituksen leikkauksen aiheuttama hintojen korotuspaine tulee huomioida seuraavissa hintatarkistuksissa.

Seurakuntaneuvosto kiinnittää huomiota muutamiin yksityiskohtiin yhteisten palveluiden talousarviossa.

- 1) Useammassakin yksikössä henkilöstökulut saattavat pysyä ennallaan, mutta palvelujen ostoon on varattu merkittävästikin enemmän rahaa. Mitä ovat nämä merkittävästi kallistuneet/lisääntyneet palvelut esimerkiksi yhtymän johtajan toimistossa tai yleishallinnossa?

VASTINE:

Yhteisten palveluiden henkilöstökuluja on sitouduttu vähentämään Yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän taloussuunnitelma 2030 mukaisesti. Tästä on tehty tarkempi valmistelu, jonka yhteinen kirkkoneuvosto on käsitellyt lokakuussa 2024. Helsingin seurakuntayhtymässä on pystytty parantamaan annetun kehyksen tasoa, joka on tarkoittanut niin seurakunnille kuin yhteisille palveluille hieman enemmän mahdollisuuksia toteuttaa perustehtävänsä. Tämä palveluiden ostoihin kirjattu maltillinen lisäys tarkoittaa ensi vuoden osalta yhtymän johtajan toimistossa ja yleishallinnossa mm. resursseja taloushallinnon prosessien kehittämiseen, tiedolla johtamisen edellytysten parantamiseen tai strategisten painopisteiden osalta tutkimustiedon lisäämiseen.

- 2) Yhteisen seurakuntatyön talousarvio on edelleen alijäämäinen, huolimatta pienentyneistä vuokrista. Leirikeskukset näyttävät olevan kallein yksittäinen toimintamuoto, mutta heti niiden perässä tulevat Varustamot, joiden kulut kasvavat ensi vuonna 20 %. Vuoteen 2023 nähden Varustamoiden kulut ovat kasvaneet 44 %. Mistä menolisäys johtuu ja mitä sille voi tehdä?
- 3) Myös tilannehuoneen budjetti on lähes kaksinkertaistunut kahdessa vuodessa. Mistään ei löydy tietoa, mitä tilannehuone pitää sisällään ja miksi sen kulut kasvavat näin paljon? Mitä se pitää sisällään?

VASTINE:

Munkkiniemen seurakunta kiinnittää huomiota yhteisen seurakuntatyön talousarvion alijäämäisyyteen sekä joidenkin tilien ennakoitua suurempaan kasvuun. Yhteinen seurakuntatyö, aivan kuten yksittäiset seurakunnatkin, voi hyödyntää säästöjä. Seurakuntien toiminnassa on viime vuosina ollut haasteita ennakoida tiettyjä menoeriä, kuten sisäisiä vuokria. Tämän seurauksena yhteisessä seurakuntatyössä on omaksuttu periaate, jonka mukaan vakaata taloutta pyritään ylläpitämään noin 10 prosentin puskurilla, jota on kerätty säästöjen muodossa. Viime vuonna säästöt ylittivät hieman tämän tavoitteen.

Talous- ja toimintasuunnitelman mukaan yhteisen seurakuntatyön kehitys ylittyy 2 prosentilla, ja tämä ylitys katetaan kertyneillä säästöillä. Varustamoiden kustannusten kasvu johtuu sisäisistä vuokrista. Varsinkin Hermannin varustamon sisäiset vuokrat ovat nousseet paljon koska niihin liittyy myös asuttamistoiminta Hämeentiellä. Ns. tilannehuoneen asema talousarviossa on kuitenkin jossain määrin ongelmallinen, sillä sen alla on enemmän toimintaa kuin otsikko antaa ymmärtää. Tähän kohtaan sisältyvät muun muassa seurakuntien kehittämisspalvelut sekä projektitiimi. Kehittämisspalveluihin kuuluvat strategiakonsultit seurakuntien tukena, ruotsinkielisen työn asiantuntija, verkkopappi sekä musiikkityön erityisasiantuntija. Lisäksi talousarviossa on uutena eränä musiikkiavustukset. Projektitiimi kattaa sekä projektitoimiston että Stadin Safkan kaksi työntekijää. Kasvua selittää ensisijaisesti uusien toimintamuotojen lisääminen näihin tiimeihin sekä merkittävät musiikkiavustukset.

Jatkossa on aiheellista tehdä muutoksia tilikarttaan, jotta päätöksenteon seuraaminen ja taloudellisen hallinnan läpinäkyvyys paranee.

- 4) Seurakuntaneuvosto ei pidä tarpeellisena työntekijäpäivää varten tehtyä 48 000 euron varausta. Useimmat kirkkoherrat eivät halua, että ensi vuonnakin järjestettäisiin kaikille yhteistä työntekijäpäivää. Mikäli kyseessä on vain yhteisten palveluiden päivä, on budjetti ylimitoitettu.

VASTINE: Katso Kannelmäen seurakunnalle annettu vastine samassa asiassa.

Seurakuntaneuvosto muistuttaa myös viimevuotisesta toiveestaan, että talousarvion ilmestyttyä järjestettäisiin kyselytunti, jossa on mahdollisuus esittää kysymyksiä ja saada tarkennuksia epäselviin kohtiin ennen talousarviolausunnon antamista. Ehdotus otettiin positiivisesti vastaan, mutta sitä ei kuitenkaan otettu käyttöön tänä vuonna. Todennäköisesti moni tämänkin lausunnon kysymyksistä olisi saanut siellä vastauksen.

VASTINE: Katso Kannelmäen annettu vastine samassa asiassa.

PAKILAN SEURAKUNTA

1. Talouden suunnittelu pitkjänteisesti on ollut vaikeaa, koska määrärahanjakoon ja tilavuokriin liittyvät kysymykset ovat olleet epävarmoja. Toivottavasti vuotta 2026 ja siitä eteenpäin koskevat päätökset antavat mahdollisuuden pitkjänteisemmälle suunnittelulle.
2. Varojen kierrättäminen projektisalkkujen, tarvehankintaisten määrärahojen ja strategiamäärärahojen kautta seurakunnille ja osastoille on hankalaa ja aikaa vievää.
3. Yhteisen hallinnon (luottamuselimet, sisäinen tarkastus, yhtymän johtajan toimisto, hallinto-osasto, yleishallinto, talouspalvelut, laki- ja asianhallintapalvelut, tietohallintopalvelut ja henkilöstöosasto) palkkakustanteet ovat valtavat, yli 4,9 milj. euroa ja palvelujen ostot suuret (lähes 4 milj.), kun vertaa esimerkiksi paikallisseurakuntien toimintakatteisiin. Mitkä palvelut olisivat hallinnossa ostopalveluina edullisemmat? Kuinka paljon yhteisen hallinnon osallistava työote maksaa seurakunnille, kun seurakuntien työntekijöitä kutsutaan mukaan pajoihin ja ohjausryhmiin? Tämä resurssointi, vaikka on yhteistä työtä, on poissa seurakuntien työvoimaresursseista. Osallistamisen laajuutta on rajoitettava ja kokousten määrää vähennettävä siirtämällä resurssointia, päätäntää ja suunnittelua sinne, missä toiminnan ydin on eli seurakuntiin.

VASTINE:

Kirjanpitoa ja palkanlaskentaa on jo kokonaiskirkon tasolla ulkoistettu yhteiselle Kirkon palvelukeskukselle. Vuoden 2022 tuta-ratkaisun yhteydessä prosesseja päätettiin siirtää enenevissä määrin palvelukeskukselle. Hallinnon pääluokan tehtävät ovat seurakuntien ja seurakuntayhtymän yhteistä hallintoa ja lakisääteisiä tehtäviä. Aivan valtaosa näistä on sellaisia, joita joko ei voi tai ei kannata ulkoistaa.

Kokonaisuutena näiden tehtävien hoitaminen keskitetysti, verrattuna siihen, että niitä hoidettaisiin 19:ssä seurakunnassa, tulee monin kerroin edullisemmaksi.

Kannelmäen ja Pakilan seurakunnat ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että hallinnon osallistava työote aiheuttaa merkittäviä kustannuksia seurakunnille. Tämä on valitettava ja ongelmallinen tilanne, johon on löydettävä asianmukainen ratkaisu. Onkin syytä tutkia asiaa tarkemmin tulevan vuoden aikana. On yleisesti tiedossa, että kirkossa on vallinnut käsitys, jonka mukaan eri toimijat, kuten kirkkohallitus ja seurakuntayhtymä, ovat voineet kutsua viranhaltijoita seurakunnista osallistumaan erilaisiin työryhmiin, ja osallistumispäätös on jäänyt viranhaltijan itsensä tehtäväksi.

Jatkossa tullaan kuitenkin varmistamaan, että esihenkilön lupa tai määräys tehtävään on aina edellytyksenä osallistumiselle. Tämä käytäntö on itsestään selvä niin toiminnan koordinaation kuin viestinnällisten syidenkin vuoksi. Seurakuntien yhteisiä asioita, kuten ydin- ja tukipalveluorganisaatiota, on käsitelty kirkkoherrainkokouksessa, mutta joissakin tapauksissa on katsottu tarpeelliseksi täydentää ryhmiä. On kuitenkin ehdottoman tärkeää, että tällaiset päätökset tehdään aina kirkkoherran toimesta, eikä ilman hänen hyväksyntäänsä

4. Yhteisen työntekijäpäivän järjestäminen on kallista (48 t) eikä palvele suurelle työntekijämäärälle tarkoitustaan. Koulutusta ja informaatiota työntekijät saavat koulutussuunnitelmiansa mukaisista koulutuksista ja virkistäytyminen tapahtuu oman työyhteisön sopimina ajankohtina.

VASTINE: Katso Kannelmäen annettu vastine samassa asiassa

5. Ympäristö ja hautaustoimi: riittääkö ennakoitu toimintakate ympäristö- ja hautaustoimen tarpeellisiin kustannuksiin?
6. Hautaustoimen rahoitus: kuinka paljon valtion yhteiskunnallisiin tehtäviin kohdentaman tuen heikennys luo paineita hintojen korotuksille? Kuinka Helsingissä suhtaudutaan yhdenvertaisuusnäkökulmasta siihen, että kirkkoon kuuluvat kustantavat tulevaisuudessa vielä enemmän hautaustoimen menoista? Edellytämme Helsingin seurakuntayhtymältä aktiivista roolia resurssien hoitamiseen hautaustoimen todellisten kulujen kattamiseksi myös tulevaisuudessa.

VASTINE:

Ympäristö ja hautaustoimessa joudutaan tekemään lähivuosina päätöksiä merkittävistä tulevaisuuteen tähtäävistä investoinneista, mm. Östersundomin hautausmaan laajentumiseen varautuminen sekä ympäristöystävällisen krematorion toiminta. Näiden osalta on tärkeä arvioida tulevien vuosien kustannusvaikutuksia/poistoja. Samanaikaisesti on syytä selvittää, onko hautaustoimen taloudellista tilannetta mahdollista helpottaa tuloilla, joita saadaan myymällä maa-alueita, jotka on aikoinaan varattu hautausmaakäyttöön, mutta jotka eivät siihen käyttöön enää nykysuunnitelmien mukaan sovellu.

Työn alla on hiilineutraalisuustiekartta, joka valmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä. Tiekartassa asetetaan tavoitteet sekä määritellään toimenpiteet sille,

miten etenemme kohti hiilineutraaliutta myös kiinteistöjen osalta. Tämän jälkeen on syytä tarkastella resursseja mahdollisiin erillisiin toteutettaviin energiansäästöön ja hiilineutraaliuteen tähtääviin hankkeisiin.

Hautaustoimen maksujen määrittämisestä säädetään hautaustoimilaissa. Kirkollisverotuloja ei käytetä hautaustoimeen. Hautausmaksut tulee päättää sellaisiksi, että ne kohtelevat yhdenvertaisesti kaikkia.

Jos esillä olleet valtionrahoituksen leikkaukset ja kirkkohallituksen suunnitelmat rahoituksen kohdentamisperusteiden muutoksista toteutuvat, joudutaan hautaustoimen maksuja nostamaan lähitulevaisuudessa merkittävästi. Päätösten vaikutus hintojen nostopaineeseen on luokkaa 100–150 %, mihin vaikuttavat niin valtionrahoituksen taso kuin mahdolliset Kirkkohallituksen päätökset tuen jakamisperusteiden muutoksista. Vuoden 2025 alussa voimaan astuva uusi hinnasto huomioi vain yleisen kustannustason nousun.

TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Tuomiokirkkoseurakunnalla on syntynyt kahden vuoden 2023–2024 aikana noin 650 000 euroa alijäämää sisäisten vuokrien uudistumisten vuoksi vuoden 2023 alusta. Alijäämä olisi tätäkin suurempi, ellei seurakunta olisi käyttänyt kaikki säästönsä yli 200 000 euroa. Näinä kahtena vuotena seurakunta käytti myös noin 250 000 euroa testamenttivarojaan. Vertailun vuoksi on todettava, että vuodelle 2025 12 seurakuntaa on budjetoitunut testamenttivarojen tuloutusta yhteensä n. 0,358 milj. euroa.

Tuomiokirkkoseurakunta katsoo välttämättömäksi, että seurakunnalle teknisen muutoksen vuoksi (ei oman toiminnan tähden) syntynyttä alijäämää ei tule jättää seurakunnan noin 29 000 jäsenen maksettavaksi, vaan sen kattamiseksi tulee löytää yhteinen ratkaisu.

VASTINE:

Vuoden 2023 alusta käyttöön otettu sisäisten vuokrien määrittelyperuste (YKV 27.1.2022 § 6) pohjautuu tilojen todellisiin kustannuksiin. Tältä osin se eroaa aiemmin käytössä olleesta sisäisten vuokrien laskentatavasta. Sisäisten vuokrien laskentaperusteen muutoksen lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto päätti joulukuussa 2021 (9.12.2021 § 109) luopua tilamäärärahasta, joka korvasi seurakunnille niissä olevien sakraalitulojen sisäisen vuokran. Sitä vastaava osuus sisällytettiin seurakuntien toimintamäärärahoihin.

Muutamien seurakuntien, Tuomiokirkkoseurakunta mukaan luettuna, tilannetta muutosvaiheessa pyrittiin helpottamaan vuosille 2023–2025 myönnetyllä tasapainotusmäärärahalla (YKV 27.1.2022 § 6) sekä vuosille 2024–2025 myönnetyllä tasapainotuslisämäärärahalla (YKV 27.4.2021 § 38). Lisämäärärahojen tavoitteena on ollut, että seurakunnat saavat sopeutettua taloutensa sisäisten vuokria muutosta ja tilamäärärahan poistumista koskevien päätösten mukaiseen tilanteeseen

Edellisten lisäksi Tuomiokirkkoseurakunnalle on varattu talousarviossa erityislisä (0,9 milj. euroa v. 2024), joka perustuu sen tekemään seurakuntayhtymää, hiippakuntaa, kokonaiskirkkoa ja kirkollisia järjestöjä, valtiovaltaa, yliopistoja ja akateemisia yhteisöjä sekä Helsingin kaupunkia ja sen kulttuurielämää palvelemaan työhön. Seurakunnan alueella ovat myös maan suosituimmat vihkikirkot.

Kaikki seurakunnat toimivat yhteisen kirkkovaltuuston päättämien toimintamäärärahojen puitteissa ja vastaavat omilla päätöksillään rahan käytöstä ja sen riittävydestä toiminnassa.

Käyttötalous osaan liittyen Tuomiokirkkoseurakunta toteaa, että sekä tarveharkintaisen että strategian toimeenpanomäärärahojen jakotavat eivät ole seurakunnan näkökulmasta selkeitä, vaikka summat ovat merkittäviä.

strategian toimeenpanomääräraha	2,000 me
tarveharkintainen määräraha	1,608 me

Yhteinen seurakuntaneuvosto myöntää tarveharkintaisen määrärahan seurakunnille ja yhteisille palveluille anomuksesta. Seurakuntien kokemus on ollut, että päätös siitä, miten ja millä perusteilla jokin anomus on mennyt läpi ja toinen ei, ei ole ollut ymmärrettävää, läpinäkyvää ja avointa. Projektirahoituksen laatiminen ja ohjeistus sekä käsittely työllistää henkilöstöä sekä seurakunnissa että yhtymässä. Tämä resurssi tulisi käyttää esimerkiksi ulkopuolisen rahoituksen hankkimiseen, ei sisäisen rahan siirtoon. Tämän takia Tuomiokirkkoseurakunta esittää, että tarveharkintainen määräraha olisi pienempi, esim. 600 000 euroa ja 1 milj. euroa siirrettäisiin suoraan takaisin yhteisesti jaettaviin määrärahoihin. Tuomiokirkkoseurakunta pitää tarpeellisena, että kaikkien harkinnanvaraisten määrärahojen selvityshanke viedään päätökseen.

Strateginen toimeenpanomääräraha on talousarviokirjan mukaan tarkoitettu Kirkko Helsingissä -strategian vision toteuttamiseen: "Kasvava kristillinen helsinkiläinen yhteisö olla, tulla ja toimia". Talousarviokirjassa ei kerrota, miten strateginen toimeenpanomääräraha jatkossa jaetaan. Asia on syytä valmistella viipymättä.

VASTINE: Katso Haagan seurakunnalle annettu vastine samassa asiassa

MATTEUS FÖRSAMLING

Som en allmän kommentar konstaterar Matteus församlings församlingsråd att samfällighetens sätt att fördela resurser är problematiskt ur församlingssynvinkel. Vi skulle önska att en större del av resurserna tillföll församlingarna. Även om avsikten med både behovsprövade bidrag och strategibidrag är god, gör det vårt arbete oförutsägbart och kortsiktigt. Vi skulle hellre se att församlingarnas allmänna anslag skulle ökas - på detta sätt skulle församlingarna ha bättre möjlighet till lokal utveckling (och minskad rapportering/byråkrati).

VASTINE:

I Helsingfors kyrkliga samfällighet har ABC-projektmodellen varit i bruk i flera år, och det gemensamma kyrkorådet har fastställt den som samfällighetens officiella projektledningsmodell. Modellen upplevdes dock från början som besvärlig och genererade långa rapporter, vilket ledde till att den inte användes i alla projekt. Praxis blev att endast stora projekt under det gemensamma kyrkorådets direkta

tillsyn använde ABC-modellen, medan man i andra projekt oftast nöjde sig med skriftliga slutrapporter.

Denna situation fortsatte tills diakoniprojekt började kombineras med andra projekt, vilket ledde till att man började tala om diakonifokuserade projekt. När antalet projekt ökade kritiserades projektledningen för bristande transparens och för att den inte motsvarade det gemensamma kyrkorådets vilja. Detta ledde till att man började söka lösningar för att förbättra situationen, såsom att införskaffa en elektronisk projekthanteringsportfölj för församlingarnas och avdelningarnas bruk och att klargöra projektledningen.

Införandet av projektmodellen gick överraskande smidigt. Problemen uppstod dock när utvecklings- och projektanslagen kombinerades och alla medel behandlades som projektansökningar. Projektledningens resurser räckte inte till för att producera den information som behövdes för beslutsfattandet. Man hade varit försiktig med att skära ner på projekten, och församlingarna fick möjlighet att själva bedöma om deras projekt var nödvändiga.

ABC-projektmodellen är ett projektledningssystem designat för den offentliga sektorn, som används i stor utsträckning bland annat i Helsingfors stad, Kommunförbundet, statliga förvaltningen och Helsingfors universitet. Modellen har fått mycket positiv feedback, och införandet av en elektronisk projektportfölj har visat sig fungera även i Helsingfors kyrkliga samfällighet. På Helsingfors stads webbplats om utvecklingsmetoder nämns följande fördelar med projektmodellen:

- En tydlig modell som gör det möjligt att driva projektet framåt från en fas till nästa.*
- En gemensamt förstådd arbetsmetod för olika projektroller (t.ex. projektledare och ägare).*
- Identifiering av de gemensamma tjänster som behövs för projektet redan i planeringsfasen, vilket minskar överraskningar som kan påverka tidsplanen eller kostnaderna.*
- Bättre insyn i pågående projekt (portföljhantering).*
- Mätning av de fördelar projektet ger.*
- Medlemskapet i projektgruppen underlättas genom enhetlig dokumentation.*

Konsekvent användning av modellen kan korta projektens genomloppstider, minska antalet samtidigt pågående projekt samt förbättra trivseln bland de som arbetar med projekt.

Projektledning kräver sina egna resurser och tid. Om målet är att skapa projekt som kan genomföras inom olika avdelningar och församlingar är det viktigt att dokumentera information om projektets framsteg, beslutsfattande och resultat, även om detta skulle betraktas som byråkrati eller en administrativ börda. Problemet med en gemensam projektmodell är inte att den inte tjänar sitt syfte, utan snarare att projekten i församlingarna har blivit ett medel för att samla in medel, som påpekats i vissa utlåtanden. Detta försvårar den långsiktiga planeringen och utvecklingen av församlingsverksamheten (Matteus, Munkkiniemi).

Projektens syfte bör vara att utveckla en viss verksamhet i församlingen, inte att täcka resursbrist. I framtiden vore det önskvärt att projektanslag beviljas för längre perioder, till exempel 1–3 år. I vissa utlåtanden har det föreslagits att anslagen ska fördelas av experter (Haaga, Kannelmäki). Detta skulle dock inte öka transparensen, och beslutsansvaret kan inte överlåtas till experter.

Om de nu beviljade projektanslagen skulle överföras direkt till församlingarna, skulle de initialt få lite mer medel. Detta skulle dock försvaga det gemensamma utvecklingsarbetet inom kyrkliga samfälligheten och minska projektanslagens styrande funktion. Om medlen däremot skulle fördelas utanför församlingarnas budgetar, skulle frågan uppstå om hur användningen av medlen och deras effektivitet ska följas upp.

I vissa utlåtanden har det uttryckts oro för att beslutsmakten övergår för mycket till kyrkliga samfälligheten (Kallio, Malm). Malm församling har också noterat att verksamhets- och ekonomiplanerna endast speglar Kirkko-Helsinki-strategin, som inte täcker alla församlingarnas behov, vilka kan ha sina egna strategier. Fördelningen av befogenheter mellan kyrkliga samfälligheten och församlingarna är dock tydlig: det gemensamma kyrkorådet övervakar de uppgifter som sköts gemensamt av samfälligheten, medan församlingsråden beslutar om församlingarnas egna uppgifter och verksamhetsformer. Församlingsråden har frihet att använda de medel som beviljas dem på det sätt de anser bäst, och deras befogenheter begränsas inte i detta avseende.

Det är nödvändigt att se över fördelningsprinciperna för de behovsbaserade och strategiska genomförandeanslagen, och de bör inte fördelas på samma sätt som 2022. Därför har det gemensamma kyrkorådet inrättat en arbetsgrupp för att utarbeta förslag om fördelningsprinciperna för projektanslagen. Antalet projekt måste begränsas, och kyrkliga samfälligheten måste förplikta sig till att inte föreslå eller godkänna onödiga projekt. Behovsbaserade anslag behövs också för att kunna reagera på oväntade behov, men rapporteringen och principerna för användningen av offentliga medel kan inte förbises. Det är också nödvändigt att utvärdera hur mycket medel som kan beviljas och för hur lång tid.

Matteus församlingsråd anser att procenten (20%) som reserverats för Lekholmens verksamhetsledare är för låg. Jämförelsevis är Mustasaaris verksamhetsledare anställd på heltid. Matteus församlingsråd önskar att procenten höjs till 40% och att man samtidigt bereder möjlighet för lediganslagning av den svenska tjänsten för fostran i Gemensamt församlingsarbete. Ifrågavarande tjänst kunde åtminstone delvis ta hand om Lekholmsärenden. Enligt budgetförslaget finns inga anslag budgeterade för renoveringar på Lekholmen inkommande år. Vi ser det som ytterst viktigt att en långsiktig lösning för login på Lekholmen går framåt. De temporära barackerna som nu används är en onödig avgift.

VASTINE: *se Johannes församling*

Vi är tacksamma över föreslaget att öka ersättningen för språkminoriteterna. Matteus församlingsråd vill dock påpeka att minoritetsarbetets storlek (antal anställda och verksamhetens omfattning) inte alls beaktas i fördelningen. Som exempel kan nämnas att Matteus i nuläget är i en situation där antalet svenskspråkiga medarbetare och antalet engelsk- och ryskspråkiga medarbetare är ungefär lika stort. Samtidigt som vi är glada över att språkminoriteternas arbete växer, konstaterar vi att fler medarbetare också innebär behov av mera utrymmen (högre interna hyror), personalresurser (kyrkoherde, kanslitjänster, vaktmästare...), städning m.m.

VASTINE:

Ersättningen för språkminoriteterna har beräknats så att den är lika stor oberoende av den enskilda församlingens storlek. Det stämmer att Matteus församling drabbats i större utsträckning än andra församlingar av språkminoritetsarbetet i och med att den i jämförelse största minoritetsspärkgruppen, nämligen den ryska, jämte den engelska språkminoriteten finns i Matteuskyrkan. Ersättningarna till de församlingar som fungerar som hemförsamlingar för språkminoriteterna kommer att förändras inför år 2026. I anslutning till denna reform kunde ev. också denna dimension uppmärksammas.

Korvaus kielivähemmistöille on laskettu siten, että se on saman suuruinen riippumatta yksittäisen seurakunnan koosta. On totta, että Matteuksen seurakunta on kärsinyt kielivähemmistötyöstä enemmän kuin muut seurakunnat, sillä suhteellisesti suurin kielivähemmistö, nimittäin venäjänkielinen vähemmistö, yhdessä englanninkielisen vähemmistön kanssa sijaitsee Matteuksen kirkossa. Niiden seurakuntien korvauksia, jotka toimivat kielivähemmistöjen kotiseurakuntina, tullaan muuttamaan vuoteen 2026 mennessä. Tähän uudistukseen voitaisiin mahdollisesti myös kiinnittää huomiota tähän ulottuvuuteen.

Matteus församlingsråd önskar en kontrollmätning av församlingens utrymmen, eftersom de nuvarande siffrorna baserar sig på föråldrade uppgifter.

VASTINE:

Jos kysymys on siitä, että tilat jakautuvat käyttäjien kesken eri jakosuhteella kuin aikaisemmin on määritelty, tulee jakosuhte neuvotella toimijoiden kesken uusiksi. Nykyisessä sisäisen vuokran mallissa kaikki kohteelle tulevat kulut jaetaan kyseisen kohteen käyttäjille, joten kokonaisneliöiden oikeellisuudella ei ole olennaista merkitystä sisäiseen vuokraan muuten kuin tilojen käyttäjien keskinäisten jakosuhteiden määrittelyssä. Jos taas on perusteltu epäily siitä, että toisen toimijan tilat ovat mitattu väärin ja toisen oikein, voi mittaus olla tarpeen. On kuitenkin syytä huomioida, että ns. Yhteiskäyttötilojen neliöt (eteiset, aulat yms) jaetaan käyttäjille niiden muiden tilojen käytön suhteessa.

I fördelningen av ICT-kostnader räknas språkminoriteternas medarbetare till församlingen istället för gemensamt församlingsarbete. Matteus församlings församlingsråd önskar att detta rättas till. Vi ber också om korrigerings för tidigare år. Vidare konstaterar vi att ICT-kostnaderna i samfälligheten överlag är höga och behovet av att förnya olika datorsystem är stort. Vi skulle önska att beslutet om att hyra apparater (kopieringsapparater, telefoner och datorer) omvärderas eftersom hyreskostnaden ofta överstiger priset apparaten skulle kosta, och dessutom kunde man ha samma telefon/dator en längre tid. Vad gäller datorsystem skulle inte alla program behöva byggas upp bara för oss.

VASTINE:

Tietokoneiden vuokraus on osa laitteiden ITIL-prosessien mukaista elinkaarenhallintaa. Elinkaareen kuuluu laitteiden hankinta, käytönaikainen tuki ja hallinta sekä luopumiseen liittyvät prosessit tietoturvalisella tavalla toteutettuna. Kokemus on osoittanut, että vakioitu 3-4 vuoden elinkaari on järkevä ja

kustannustehokas, kun ottaa huomioon laitteiden huollot, takuuajan ja ajanmukaisuuden mm. suorituskyvyn kannalta.

Puhelimien osalta palvelupäätelaitekäytäntö palvelee samaa tarkoitusta: vuokralaitteet ovat turvallisia, ajantasaisia ja vikaantuneen laitteen tilalle saa lähes välittömästi uuden. Omistuslaitteilla emme mitenkään voisi saavuttaa vastaavaa palvelutasoa tai tietoturvan tasoa. Palvelupäätelaitteen kk-hintaan sisältyvät tietoturva-, käyttäjätuki-, varalaitte- ja hallintapalvelut sekä luopumiseen liittyvät tietoturvalliset logistiikkaprosessit. Nämä asiat pitää jo kyberturvan takia hoitaa joka tapauksessa, emmekä pystyisi vastaavaa palvelutasoa omana työnä mitenkään saavuttamaan. Kustannukset ja riskit kasvaisivat. Puhelimet ovat nykyään erittäin oleellisia tuottavuustyökaluja, joilla tehdään enemmän muuta kuin puhutaan puheluita. Tämä asettaa kovia vaatimuksia puhelinten elinkaarenhallinnalle.

Kustannusten hallinta on toki tärkeää ja siitä pyrimme tietohallinnossakin huolta pitämään. Palvelut ja laitteet kilpailutetaan säännöllisesti. Esimerkiksi puhelinliittymien kustannukset alenivat kilpailutuksen yhteydessä alle puoleen aikaisemmasta. Olemme myös optimoineet laitteiden tavoite-elinkaaria (esim. puhelimet 2v -> 3v) ja näyttöjen osalta on palattu ostolaitteisiin.

Laadukkaat palvelut ja toimivat työkalut ovat tärkeitä työn tuloksellisuuden ja mielekkyyden kannalta. Määräänsä enempää ei työkaluista kannata säästää. Tietoturvasta täytyy huolehtia, eikä sekään ilmaista ole.

Mitä tulee tietojärjestelmiin, olemme viime vuosina laajasti siirtyneet käyttämään kirkon yhteisiä ratkaisuita ja sama suunta jatkuu tulevaisuudessakin: olemmehan parhaillaankin luopumassa mm. Henkarista ja omasta CRM-hankkeesta.

JOHANNES FÖRSAMLING

Vi ser det som ytterst viktigt att en långsiktig lösning för boendetrymmena på Lekholmen går framåt. De temporära barackerna som nu används får inte bli kvar på obestämd tid.

VASTINE:

Leirikeskusten tulevaisuutta pohtii erillinen leirikeskustyöryhmä, joka tekee asioista esityksensä. Kirkkojen ja kappeleiden luokittelu ja korjaustarve on ensimmäisenä käsittelyssä ja oletettavasti leirikeskukset ja muut omassa käytössä olevat kohteet tulevat seuraavana. Lähivuosien resurssit (investointimäärärahat ja projektien vetäjät) joudutaan ensisijaisesti kohdentamaan kirkkoihin. Jos samanaikaisesti päätetään investoida leirikeskuksiin, se edellyttää lisäresursseja. Nykyiselle tilapäisratkaisulle eli majoitus konteille on mahdollista hakea 5 vuoden lisäaika, minä aikana on tavoitteena saada mahdolliset pysyvät rakennukset korjattua ja uusittua.

Johannes församlingsråd anser att procenten (20%) som reserverats för Lekholmens verksamhetsledare är för låg. Jämförelsevis är Mustasaaris verksamhetsledare anställd på heltid. Johannes församlingsråd önskar att procenten höjs till 40% år 2025 och att man under året bereder möjlighet för lediganslagning av den svenska tjänsten

för fostran i Gemensamt församlingsarbete. Ifrågavarande tjänst kunde bl.a. sköta åttn. en del av Lekholmsärendena.

VASTINE:

Johannes församling betonar att verksamheten på Lekholmen förutsätter att den gemensamma församlingsverksamheten avsätter mer än 20 % av en verksamhetsledares tid för verksamheten samt att den svenska prästtjänsten för fostran inom den gemensamma församlingsverksamheten bör tillsättas.

Verksamheten på Lekholmen är unik och bygger på ett nära samarbete mellan de svenska församlingarna och den kyrkliga samfällighetens gemensamma arbete. Under de senaste åren har den gemensamma verksamheten bidragit med en deltidsverksamhetsledare (20 % under hela året) samt ett antal säsongsanställda ungdomsarbetare under sommarmånaderna. Efter förhandlingar med de svenska församlingarna har enighet nåtts om att anställa en person gemensamt för församlingarna och den gemensamma församlingsverksamheten enligt samma princip som regioninformatörsmodellen, där varje församling står för 20 % och den gemensamma församlingsverksamheten för 40 %. En sådan modell möjliggör ett utökat samarbete och bättre stöd för verksamheten på Lekholmen. Ett avtal i denna fråga förväntas behandlas under 2024.

Möjligheten att tillsätta den svenska prästtjänsten för fostran, som varit obesatt i tre år, måste bedömas utifrån förutsättningarna för att inkludera tjänsten i den gemensamma församlingsverksamhetens personalutvecklingsplan. Åtminstone bör en deltidslösning för denna tjänst utredas.

Johanneksen seurakunta korostaa, että Lekholmenin toiminta edellyttää, että yhteinen seurakuntatyö panostaa enemmän kuin 20 % toiminnanjohtajan työpanoksesta toimintaan, sekä että yhteisen seurakuntatyön ruotsinkielinen kasvatuksen virka tulisi täyttää.

Lekholmenin toiminta on ainutlaatuinen ja perustuu tiiviiseen yhteistyöhön ruotsinkielisten seurakuntien ja seurakuntayhtymän yhteisen työn välillä. Viime vuosina yhteinen työ on tarjonnut osa-aikaisen toiminnanjohtajan (20 % ympäri vuoden) sekä kesäkuukausina useita kausityöntekijöitä nuorisotyöhön. Neuvottelujen jälkeen ruotsinkielisten seurakuntien kanssa on saavutettu yhteisymmärrys siitä, että seurakunnille ja yhteiselle työlle palkataan henkilö samoin periaattein kuin alueviestintämallissa, jossa kukin seurakunta kattaa 20 % ja yhteinen seurakuntatyö 40 %. Tämä malli mahdollistaisi yhteistyön laajentamisen ja Lekholmenin toiminnan tukemisen. Kyseinen sopimus on tarkoitus käsitellä vuoden 2024 aikana.

Ruotsinkielisen kasvatuksen papin viran täyttämistä, joka on ollut täyttämättä kolmen vuoden ajan, on arvioitava sen perusteella, miten virka voitaisiin sisällyttää yhteisen seurakuntatyön henkilöstösuunnitelmaan. Ainakin osa-aikainen ratkaisu tähän virkaan tulisi selvittää.

Aikataulu

Tämän vaiheen jälkeen valmistelussa laaditaan lopullinen esitys yhteiselle kirkkoneuvostolle talousarvioksi ja toiminta- ja taloussuunnitelmaksi kokoukseen, joka pidetään 28.11.2024. Kokouksessa päätetään esityksestä yhteiselle kirkkovaltuustolle, jonka kokous on 12.12.2024.

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 316

31.10.2024

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutukset: Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla on laajat lapsiasian vaikutukset, koska useat seurakuntien työmuodot ja yhteisten palveluiden yksiköiden tehtävät koskevat lapsia ja perheitä. Myös nuoret ovat seurakuntien toiminnan kohteina laajasti mm. rippikouluissa.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla ohjataan seurakuntayhtymän taloutta, henkilöstöä ja päätöksellä on vaikutusta ympäristöön.

Riskit: Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman suurin riski kohdistuu jäsenistön määrän kehitys ja jäsenistön verotettavan tulon kasvun jatkuminen. Jäsenmäärä on alentunut jo usean vuoden ajan, mutta verotettavien tulojen määrä toistaiseksi kasvanut talouden kasvun mukana.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Liitteet

1 Talousarviolausunnot

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden valmistelusta annettujen lausuntojen käsittely

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 317
417/00.01.00/2022

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto:

1) päättää merkitä tiedoksi liitteenä esitetyt seurakuntaneuvostojen ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden valmistelusta.

2) päättää antaa selostusosaan kirjatut vastinetekstit yhteisen kirkkoneuvoston vastineina seurakuntaneuvostojen ja seurakunnan johtoryhmän lausuntoihin.

3) käy saatujen lausuntojen pohjalta lähetekeskustelun sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaan jatkovalmistelun tueksi.

Käsittely

Projektipäällikkö Riikka Myllys selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 13 puheenvuoroa.

Esittelijä korjasi selostusosan kohdan, joka käsittelee kirkkojen sisäänpääsymaksuista tulevien tulojen jakautumista, kuulumaan seuraavasti:

”Osa seurakunnista ajattelee, että niiden seurakuntien, joiden käytössä kirkot ovat, tulee saada pitää kulujen jälkeen suurin osa kertyvistä tuloista, mikä kannustaa kulujen *tulojen* keräämiseen.”

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 12.09.2024 § 253

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

määrärahojen jakoperusteiden valmistelumateriaalin.

2) pyytää seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot Helsingin seurakuntayhtymässä vuodesta 2026 noudatettavien sisäisten vuokrien määräytymisperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden valmistelumateriaalista. Lausunnot tulee antaa 11.10.2024 mennessä.

3) käsitellä seurakuntien, yhteistyötoimikunnan sekä seurakuntayhtymän johtoryhmän antamat lausunnot sekä Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmän niihin laatimat vastineet kokouksessaan 31.10.2024.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin kahdeksan puheenvuoroa.

Projektipäällikkö Riikka Myllys osallistui asian käsittelyyn.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Määräaikaan mennessä lausuntonsa antoivat 18 seurakuntaa ja seurakuntayhtymän johtoryhmä. Lausunnot ovat esityslistan liitteenä. Lausunnot olivat kaikkineen selkeitä ja vastasivat annettuihin kysymyksiin. Näin ne antavat hyvän pohjan asian päätösvalmisteluun.

Yhteistyötoimikunta käsitteli lausuntopyyntöä kokouksessaan, johon se kutsui kuultavaksi myös asiaa valmistelleen projektipäällikön. Toimikunta totesi, että sillä ei ole tarvetta antaa asiasta lausuntoa. Vuosaaren seurakunta ei lausunut asiasta.

Alla esitetään yhteenveto sekä Sisäisten vuokrien ja seurakunnan määrärahojen ohjausryhmän huomiot saaduista lausunnoista. Yhteenvedon lopusta löytyvät lausunnoissa olleet kysymykset, joihin kaivataan yhteisen kirkkoneuvoston vastausta valmistelun tässä vaiheessa.

Päätösehdotuksen perustelut

Lausuntokierroksella esitettiin erikseen kysymykset koskien sisäisiä vuokria ja seurakuntien määrärahajakoa. Myös lausuntokierroksen anti esitellään niin, että ensin käsitellään sisäisiin vuokriin tulleet lausunnot ja tämän jälkeen seurakuntien määrärahajako. Viimeisenä ovat ne kysymykset, joihin yhteisen kirkkoneuvoston on hyvä vastata jo valmistelun tässä vaiheessa.

Sisäiset vuokrat

Sisäisiin vuokriin liittyen lausuntokierrokselle lähetettiin kolme erilaista mallia. Nämä ovat:

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

- Malli A: Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin (nykyinen malli).
- Malli B: Sisäinen vuokra perustuu tilojen todellisiin kustannuksiin, keskustan suurista kirkoista perittävä sisäinen vuokra on 50 % tilojen todellisista kustannuksista. Osa suurten peruskorjausremonttien (yli 5 milj. euroa) investointikuluista katetaan yhteisesti.
- Malli C: Helsingin seurakuntayhtymän kirkkokiinteistöistä sekä kirkkojen toimitilaverkosta ja ylläpidosta päätetään yhteisesti yhteisessä kirkkovaltuustossa, kirkoista ei peritä sisäistä vuokraa.

Sisäisiin vuokriin liittyen lausuntokierroksella kysyttiin seuraavat kysymykset:

1. Mikä sisäisten vuokrien malleista olisi mielestänne paras? Millä perusteilla?
2. Miten suhtaudutte muihin esitettyihin sisäisten vuokrien malleihin? Tulisiko malleja vielä jollain tavalla kehittää?
3. Kenelle/keille kirkkojen sisäänpääsymaksuista kertyvät tulot kulujen jälkeen mielestänne kuuluisivat jatkossa ja millä jakosuhteella? Vaikuttaako valittava sisäisten vuokrien malli asiaan?

Alla olevassa taulukossa on numeraalisesti esitetty näihin kysymyksiin tulleiden vastausten keskeinen sisältö: miten seurakunnissa nähdään se, mikä sisäisten vuokrien malli olisi heille paras (kysymys 1.), miten muut mallit nähdään, mitä malleista olisi hyvä kehittää jollain tavalla ja mihin malleihin liittyy kysymyksiä. Neljä viimeistä kohtaa on koottu kysymykseen 2. annetuista vastauksista.

Malli	Paras malli	Malli on mahdollinen	Malli ei ole mahdollinen	Mallia tulisi kehittää	Malliin liittyy kysymyksiä
A	4	3	5	2	0
B	9	3	0	5	6
C	6	2	6	2	5

Yllä oleva taulukko osoittaa, että **mallia A piti parhaana neljä seurakuntaa**. Nämä ovat Herttoniemen, Haagan, Kannelmäen ja Paavalin seurakunta.

Suurin osa vastaajista (9 seurakuntaa) **pitää mallia B parhaimpana** tapana sisäisten vuokrien määrittämiseen. Näin vastasivat Herttoniemen, Kallion, Malmin, Oulunkylän, Pitäjänmäen ja Töölön seurakunta sekä Johannes ja Matteus församling. Myös seurakuntayhtymän johtoryhmä näki mallin B parhaaksi tavaksi sisäisten vuokrien laskemiseen tulevaisuudessa. Herttoniemen seurakunta pitää parhaimpina molempia sekä mallia A että mallia B.

Pakilan seurakunnan lausunnossa todettiin, että mikään malleista ei toimi nykyisessä muodossaan. Malli B on kuitenkin mahdollisin pohja, jolla on paras edellytys tulla toimivaksi malliksi eri kokoisille seurakunnille.

Malli C on paras sisäisiin vuokriin kuuden seurakunnan mielestä. Nämä ovat Lauttasaaren, Helsingin Mikaelin, Munkkiniemen ja Roihuvuoren seurakunta, Tuomiokirkkoseurakunta ja Petrus församling.

Kolme sellaista seurakuntaa, jotka valitsivat parhaaksi mallin B tai C, **pitivät myös mallia A mahdollisena** (Malmin, Pitäjänmäen ja Töölön seurakunta). Viiden seurakunnan lausunnoista kävi ilmi, että **malli A ei olisi heille mahdollinen**

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

(Kallion, Munkkiniemen ja Roihuvuoren seurakunta, Tuomiokirkkoseurakunta sekä Johannes församling).

Mallin B näki mahdolliseksi kolme seurakuntaa, jotka eivät valinneet sitä ensisijaiseksi mallikseen (Kannelmäen ja Munkkiniemen seurakunta sekä Tuomiokirkkoseurakunta). Yksikään seurakunta ei nähnyt mallia B täysin mahdollisena.

Mallin C näki mahdollisena kaksi seurakuntaa kuuden sen ensisijaiseksi malliksi valinneen lisäksi (Paavalin seurakunta ja Johannes församling). Kuuden vastaajan mielestä malli C ei olisi mahdollinen tulevaksi sisäisten vuokrien laskentatavaksi (Haagan, Kallion, Malmin, Pitäjänmäen ja Töölön seurakunta sekä seurakuntayhtymän johtoryhmä).

Lausuntokierroksen kysymyksissä ei kysytty suoraan, millä tavalla seurakunnat pitävät mahdollisena tai mahdollisena muita kuin parhaaksi valittua mallia. Esimerkiksi Kannelmäen seurakunta on lausunnossaan todennut vastauksena kysymykseen 2.: ”*Kannelmäen seurakunnasta löytyy myös kannatusta mallille B*”. Tällaiset lausunnot on tulkittu niin, että myös mainittu malli olisi mahdollinen. Vastaavasti seuraavanlaiset lausunnot ”*Det är förvånande att A finns med som ett alternativ då vi redan sett att det är katastrofalt för några församlingar.*” (Johannes församling) on tulkittu niin, että ko. malli ei olisi asiasta maininneelle seurakunnalle mahdollinen. On mahdollista, että mikäli asiaa olisi kysytty suoraan, useammat seurakunnat olisivat ilmaisseet, mitkä mallit olisivat heille parhaaksi valitun mallin lisäksi mahdollisia tai mitkä eivät olisi lainkaan mahdollisia.

Lausunnoissaan **vastaajat perustelivat omia kantojaan** laajasti. Tätä myös pyydettiin kysymyksen 1. yhteydessä.

Mallin A parhaana puolena nähdään se, että se ohjaa kiinteistöistä luopumisiin. Mallissa B hyvänä nähdään, että se huomioi keskustan kirkot, on ennakoitava, tasapuolinen sekä tukee kustannustietoisuutta ja ohjaa kiinteistöistä luopumisiin. Siinä myös päätösvalta pysyy seurakunnissa. Mallissa C parhaana pidetään sitä, että se on ennakoitava ja mahdollistaa seurakunnissa toimintaan keskittymisen.

Valmistelussa on pyritty mallien ennakoitavuuteen sekä siihen, että ne kohtelevat eri tahoja tasapuolisesti ja ottavat huomioon helsinkiläisten tarpeet. Lisäksi tavoitteena on, että sisäiset vuokrat ohjaavat kiinteistökannan pienentymiseen yhteisen kirkkoneuvoston linjauksen mukaisesti (40 000–45 000 m²).

Vastaajat viittaavat vastauksissaan näihin tavoitteisiin. Tasapuolisuus liitetään kaikkiin erilaisiin sisäisten vuokrien malleihin. Toisaalta sekä malli B että malli C nähdään myös epätasa-arvoisina. Malleja B ja C pidetään molempia ennakoitavina. Malli A taas koetaan ennakoimattomana. Mallien B ja C nähdään molempien huomioivan helsinkiläisten tarpeet. Mallissa C se tapahtuu yhteisen päätöksenteon kautta, kun taas mallissa B paikallisseurakuntien päätöksenteossa ja seurakuntien yhteisissä keskusteluissa. Sekä mallien A ja B nähtiin ohjaavan kiinteistöistä luopumisiin.

Keskeinen malleja A ja B sekä C erottava tekijä on kysymys siitä, missä kirkkokiinteistöihin liittyvät päätökset tehdään. Tämä ero tulee myös lausunnoissa esiin. Mallien A ja B vahvuutena nähdään se, että päätösvalta kirkoista säilyy seurakunnissa. Vastaavasti usea seurakunta näkee mallin C ongelmana juuri päätösvallan siirtymisen pois seurakunnista. Samoin usea vastaaja pohtii, onnistuuko yhteinen päätöksenteko mallissa C niin, että kysymys tiloista ja kirkkokiinteistöistä ei tuottaisi turhaa jännitettä seurakuntien välille.

Yhteinen kirkkoneuvosto § 253
Yhteinen kirkkoneuvosto § 317

12.09.2024
31.10.2024

Alla olevasta taulukosta näkyy, millaisilla perusteluilla seurakunnan perustelivat parhaimmaksi näkemäänsä sisäisten vuokrien mallia.

Malli	Miksi malli on hyvä?	Maininnat	Seurakunnat
A	Ohjaa kiinteistöistä luopumisiin	3	Haaga, Herttoniemi, Paavali
A	Paras vaihtoehto seurakunnalle	1	Kannelmäki
A	Päätösvalta seurakunnassa	1	Herttoniemi
A	Tasapuolinen	1	Haaga
A	Tukee kustannustietoisuutta	1	Haaga
B	Huomioi keskustan kirkot	4	Kallio, Oulunkylä, Pitäjänmäki, Johannes
B	Ennakoitava	3	Kallio, Pitäjänmäki, johtoryhmä
B	Ohjaa kiinteistöistä luopumisiin	3	Herttoniemi, Oulunkylä, Töölö
B	Päätösvalta seurakunnassa	3	Herttoniemi, Malmi, Oulunkylä
B	Tasapuolinen	3	Kallio, Töölö, johtoryhmä
B	Tukee kustannustietoisuutta	3	Oulunkylä, Töölö, johtoryhmä
B	Huomioi helsinkiläisten tarpeet	2	Malmi, Töölö
B	Tasoi peruskorjauksista aiheutuvia kuluja	2	Malmi, Johannes
B	Ei ohjaa luopumaan juuri korjatuista tiloista	1	Pitäjänmäki
B	Yhteisvastuullisuus investointikustannuksissa	1	Herttoniemi
B	Paras vaihtoehto seurakunnalle	1	Matteus
B	Vastuuttaa tiloista huolehtimiseen	1	Pitäjänmäki
C	Ennakoitava	3	Mikael, Munkkiniemi, Lauttasaari
C	Seurakunnalla mahdollisuus keskittyä toimintaan	3	Mikael, Munkkiniemi, Roihuvuori
C	Huomioi helsinkiläisten tarpeet	2	Roihuvuori, Tuomiokirkko
C	Tasapuolinen	2	Roihuvuori, Lauttasaari
C	Auttaa vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin	2	Tuomiokirkko, Petrus
C	Yhteisvastuullinen	2	Munkkiniemi, Petrus
C	Hallinnollisesti kevyt	1	Lauttasaari
C	Mahdollistaa kaupunkikehityksen huomioimisen	1	Tuomiokirkko
C	Tukee kiinteistöverkon tarkastelemista kokonaisuutena	1	Munkkiniemi
C	Huomioi kirkokiinteistöjen erityisaseman	1	Lauttasaari
C	Selkeä	1	Munkkiniemi

Malli B sai lausuntokierroksella eniten kannatusta ja toisaalta yksikään vastaaja ei suoraan vastustanut sitä. Sen sijaan malliin liittyy paljon erilaisia **kysymyksiä ja kehittämisaatuksia**.

Erityisesti kysymyksiä herättää se, mikä on se raja, jonka yli menevien korjausten kuluja katetaan yhteisesti. Kallion seurakunta ehdottaa lausunnossaan, että tutkitaan *"korjausten yhteisvastuullisuuden laajentamista esimerkiksi niin, että kaikki suuret (esim. yli 1 miljoona) investoinnin rahoitetaan joko yhteisesti tai erillisen investointivaruksen avulla"*. Samaa teemaa lausunnoissaan käsittelevät myös Haagan ja Munkkiniemen seurakunta sekä Tuomiokirkkoseurakunta.

Haagan seurakunta puolestaan kysyy, *"kuka vastaa remonttien tasapuolisesta toteutuksesta niin, että "pieneen pintaremonttiin" tyytyvä seurakunta ei joudu tahtomattaan maksamaan kalliista remontista, johon sillä ei ole ollut mitään sananvaltaa ja joka ei hyödytä millään tavalla oman seurakunnan alueella asuvia helsinkiläisiä"*. Tuomiokirkkoseurakunta ja Johannes församling nostavat esiin erilaisten remonttien päätöksenteon ja prosessien epäselvyyden sekä seurakuntien päätösvallan näissä asioissa.

Lausunnoissa tuli myös kysymyksiä ja kehittämisehdotuksia keskustan kirkkojen tilanteeseen liittyen. Munkkiniemen seurakunta kysyy, millä perusteella määritellään mallissa B huomioitavat keskustan kirkot ja mistä tulee näiden sisäisten vuokrien

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

huojennuksen taso (50 %). Haagan seurakunta puolestaan esittää, että malliin A liitetään erillinen määräraha kulttuurihistoriallisesti merkittävien kirkkojen remonti- ja ylläpitokustannuksiin.

Kahdessa lausunnossa (Kallion seurakunta ja Tuomiokirkkoseurakunta) malleja ehdotetaan kehitettäväksi niin, että ne huomioisivat seurakunnan sakraalitilojen määrän. Tämä tasoittaisi erilaisista kirkkokiinteistöistä seurakunnille tulevaa epätasa-arvoisuutta.

Malliin C tuli myös kaksi suurempaa kehittämissuositusta. Pakilan seurakunta esittää malliin C muutosta, jossa seurakuntien tilat jaetaan kolmeen erilliseen luokkaan: seurakuntien pääkirkkoihin, joista päättää yhteinen kirkkovaltuusto ja joista ei makseta sisäistä vuokraa, muihin kirkkoiksi vihittyihin tiloihin, joista suojeltujen kirkkojen peruskorjauskulut katetaan yhteisesti, mutta muista kuluista vastaavat seurakunnat sekä muihin tiloihin, joista seurakunnat päättävät itsenäisesti ja joiden kuluista ne vastaavat itse.

Tuomiokirkkoseurakunta puolestaan ehdottaa, että mallia C kehitettäisiin niin, että se huomioi paremmin seurakunnat, joissa ei ole monitoimikirkkoja. Tällöin jos seurakunnan sakraalitilan neliömäärä on yli 50 % kirkkotilojen kokonaismäärästä, voi seurakunnalla olla muitakin yhteisesti kustannettuja tiloja käytössään. Yhteisesti katettujen tilojen neliömäärään vaikuttaa se, kuinka korkeaksi sakraalitilojen prosenttiosuus nousee sekä seurakunnan jäsenmäärän suuruus. Lisäksi mallissa tulisi huomioida uusien suurten asuinalueiden rakentuminen Helsinkiin.

Kaikkien mallien osalta vastaajat kaipaavat lisää tietoa muun muassa tiloista suhteessa seurakunnan jäseniin ja alueella asuviin ihmisiin (Malmin seurakunta), toimintamäärärahasta suhteessa seurakuntalaisten määrään (Lauttasaaren seurakunta) ja investointikulujen kohdistamisesta (Kannelmäen seurakunta).

Kallion ja Malmin seurakuntien lausunnoissa nostetaan esille kysymys siitä, kuinka hyvin nyt käytössä olevat vuoden 2025 luvuilla tehdyt laskemat kuvaavat sisäisten vuokrien tilannetta tulevaisuudessa. Nyt olevissa laskelmissa ei ole huomioitu jo päätettyjä suuria investointeja (kuten Malmin kirkon peruskorjaus). Jotta eri mallien hyötyjä ja haittoja olisi mahdollista analysoida kunnolla, tulisi olla käytössä myös arvio siitä, miltä sisäiset vuokrat näyttäisivät eri malleilla vuoden 2029 tilanteessa.

Alla olevissa taulukoissa on koottuna sisäisiin vuokriin tulleita kehittämissuosituksia ja kysymyksiä.

Malli	Kuinka sisäisten vuokrien malleja pitäisi kehittää?	Seurakunta
A	Erillinen määräraha maamerkkikirkkoille	Haagan seurakunta
A	Sakraalituloista ei peritä vuokraa	Tuomiokirkkoseurakunta
B	Tietoa investointikulujen kohdentamisesta	Kannelmäen seurakunta
B	Tiloja koskevien tunnuslukujen kokoaminen	Malmin seurakunta
B	Maamerkkikirkkojen määrittely ja kohtelun tarkentaminen	Oulunkylän seurakunta
B	Ylläpito- ja huoltokorjausten prosessien ja päätöksenteon tarkentaminen	Tuomiokirkkoseurakunta
B	Remonteissa yhteinen vastuu voisi kasvaa kustannusten kasvaessa	Johannes församling
C	Tilojen luokittelu kolmeen ryhmään, joiden sisäinen vuokra erilainen	Pakilan seurakunta
C	Seurakunnan sakraalitilojen määrän huomioiminen	Tuomiokirkkoseurakunta
	Tilojen käyttöasteen huomioiminen	Matteus församling
	Kaupunkikehityksen huomioiminen	Tuomiokirkkoseurakunta
	Sakraalitilojen huomioiminen	Kallion seurakunta
	Laskemat edellisestä mallista	Kallion seurakunta
	Laskemat seurakuntalaista kohti jäävästä määrärahadista	Lauttasaaren seurakunta
	Jaksotus ennakoitavaksi	Pakilan seurakunta

Yhteinen kirkkoneuvosto § 253
Yhteinen kirkkoneuvosto § 317

12.09.2024
31.10.2024

Malli	Sisäisten vuokrien malleihin liittyviä kysymyksiä	Seurakunta
B	Eri tasoisten tilojen kohtelu mallissa	Haagan seurakunta
B	Tiloista tulevat tulot	Kannelmäen seurakunta
B	Aiempien remonttien kulut	Kannelmäen seurakunta
B	Yläpito- ja huolto-remonttien päätöksenteko ja prosessi	Tuomiokirkkoseurakunta
B	Maamerkkikirkkojen määrittely ja kompensatio	Munkkiniemen seurakunta
B	Suurten remonttien kompensatio	Munkkiniemen seurakunta
C	Tulevien remonttien huomiointi laskelmissa	Malmin seurakunta
C	Päätöksenteko	Herttoniemen seurakunta
C	Remonttien päätöksenteko ja prosessi	Jhannes församling

Nämä kaikki ovat kysymyksiä ja huomioita, johon sisäisten vuokrien määrittelyperusteiden jatkovalmistelussa ja päätösesityksessä tulee kiinnittää huomiota.

Kolmas sisäisiä vuokria käsitellyt lausuntokierroksen kysymys koski **kirkkojen sisäänpääsymaksuista tulevien tulojen jakautumista**.

Se, kuinka tulojen tulisi jakautua, eroaa seurakuntien lausunnoissa. Osa seurakunnista ajattelee, että niiden seurakuntien, joiden käytössä kirkot ovat, tulee saada pitää kulujen jälkeen suurin osa kertyvistä tuloista, mikä kannustaa tulojen keräämiseen. Näin näkevät muun muassa Herttoniemen, Mikaelin ja Paavalin seurakunta. Osa taas näkee, että seurakunnat ovat keskenään epätasa-arvoisessa tilanteessa tulojen keräämisen osalta riippuen seurakunnan kirkon kiinnostavuudesta ja sijainnista. Tällöin valittavan sisäisten vuokrien mallin tulee vaikuttaa sisäänpääsymaksuista tulevien tulojen jakautumiseen. Näin lausunnossaan näkee muun muassa Haagan, Munkkiniemen ja Pakilan seurakunta.

Töölön seurakunta näkee, että kirkkojen sisäänpääsymaksuista tulevat tulot vertautuvat sellaiseen seurakuntien varainhankintaan, josta linjataan perussäännössä. Perussäännön mukaan ”seurakunnat päättävät b) kolehdeilla, myyjäis- ja vapaaehtoisella toiminnallaan sekä testamenttien ja lahjoitusten kautta saamiensa varojen ja kiinteistöjen sekä näiden tuoton hoidosta ja käytämisestä”. Jatkovalmistelussa tulee tarkentaa, kuinka perussääntö suhteutuu kirkkojen sisäänpääsymaksutuloihin.

Kallion ja Malmin seurakunnat puolestaan näkevät, että tässä yhteydessä kysymys on irrallinen ja asiasta tulisi sopia yhteisen keskustelun pohjalta sisäisten vuokrien mallien valinnan jälkeen.

Yhteisen kirkkoneuvoston toivotaan ottavan lähetekeskustelussaan kantaa siihen, miten päätösvalmistelussa tulisi huomioida kirkkojen sisäänpääsymaksuista tulevien tulojen jakamista koskeva kysymys.

Seurakuntien määrärahojen jakaminen

Seurakuntien määrärahajakoon liittyen lausuntokierrokselle lähetettiin kaksi erilaista mallia. Nämä ovat:

- Malli 1
  - Perusosa: 100 % jäsenet

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

- Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus: Diakoninen tarve, Kirkko Helsingissä -strategia
- Lisät: Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä, Ruotsinkielisten seurakuntien erityisissä, Vieraskielisen työn lisä
- Malli 2
  - Perusosa: 70 % jäsenet ja 30 % alueella asuvat
  - Toiminnan perusteella muodostuva määrärahaosuus: Rippikoulun käyneet, Toimitukset, Kirkko Helsingissä -strategia
  - Lisät: Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä, Ruotsinkielisten seurakuntien erityisissä, Vieraskielisen työn lisä

Seurakuntien määrärahojen jakamiseen liittyen lausuntokierroksella kysyttiin seuraavat kysymykset:

1. Kumpi seurakuntien määrärahojen jakomalli on mielestänne paras? Millä perusteilla?
2. Miten suhtaudutte toiseen esitettyyn malliin jakaa määrärahat seurakuntien kesken? Tulisiko malleja vielä jollain tavalla kehittää?

Alla olevassa taulukossa on esitetty numeraalisesti yllä oleviin kysymyksiin tulleiden vastausten keskeinen sisältö: kumpaa seurakuntien määrärahojen jakomallia lausunnoissa pidettiin parhaana (kysymys 1.), miten toinen malli nähtiin, miten mallien kehittämisen tarve kohdistuu ja kuinka paljon kysymyksiä malleihin liittyy. Neljä viimeistä kohtaa on koottu kysymykseen 2. annetuista vastauksista.

Mallit	Paras malli	Malli on mahdollinen	Malliin liittyy kysymyksiä	Mallia tulisi kehittää
1	10	3	2	6
2	8	5	0	10

Vastaajista kymmenen piti **mallia 1 parhaana** tapana jakaa rahat seurakuntien kesken. Näin vastasivat seuraavat seurakunnat: Haaga, Lauttasaari, Munkkiniemi, Pitäjänmäki, Roihuvuori, Tuomiokirkkoseurakunta, Töölö, Johannes, Matteus ja Petrus. Mallissa 1 määrärahojen jakamisessa huomioidaan seurakunnan jäsenet, alueen diakoninen tarve, Kirkko Helsingissä -strategia sekä lisät (Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä, ruotsinkielisten seurakuntien erityisissä ja vieraskielisen työn lisä).

Vastaajista kahdeksan piti puolestaan **mallia 2 parhaana** tapana jakaa rahat seurakuntien kesken. Näitä ovat Herttoniemen, Kallion, Kannelmäen, Malmin, Mikaelin, Oulunkylän, Paavalin ja Pakilan seurakunta. Mallissa 2 määrärahojen jakaminen perustuu seurakunnan jäseniin ja alueella asuviin, rippikouluihin osallistuneiden ihmisten määrään, toimituksiin, Kirkko Helsingissä -strategiaan sekä lisiin (Tuomiokirkkoseurakunnan erityisissä, ruotsinkielisten seurakuntien erityisissä ja vieraskielisen työn lisä).

Seurakuntayhtymän johtoryhmä ei lausunnossaan käsitellyt seurakuntien määrärahojen jakomalleja.

Kolme sellaista seurakuntaa, jotka valitsivat ensimmäiseksi vaihtoehtokseen mallin 2, totesivat lausunnossaan suoraan, että **myös malli 1 olisi heille mahdollinen**.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

Nämä ovat Herttoniemen, Oulunkylän ja Pakilan seurakunta. Vastaavasti viisi sellaista seurakuntaa, jotka valitsivat ensimmäiseksi vaihtoehdokseen mallin 1, kirjoittivat lausunnoissaan, että **myös malli 2 olisi heille mahdollinen**. Näitä ovat Haagan seurakunta, Pitäjänmäen seurakunta, Tuomiokirkkoseurakunta, Töölön seurakunta ja Johannes församling. Lausuntokierroksen kysymyksissä ei kuitenkaan kysytty asiaa suoraan. Voi siis olla, että molempiin ryhmiin kuuluu myös muita seurakuntia.

Lausunnoissaan **seurakunnat perustelivat omia kantojaan** laajasti. Mallia 1 perustellaan erityisesti jäsenyyden merkityksellä ja sillä, että seurakunnan ydintoiminta painottuu pääasiassa jäseniin. Myös siinä olevaa alueen diakonisen tarpeen huomiointia pidettiin tärkeänä. Mallia 2 puolestaan perustellaan lausunnoissa erityisesti kirkon missionaarisella tehtävällä, joka kohdistuu seurakunnan jäsenten lisäksi alueella asuviin ihmisiin.

Alla olevasta taulukosta käyvät ilmi molemmille malleille kysymyksessä 1. (*Kumpi seurakuntien määrärahojen jakomalli on mielestänne paras? Millä perusteilla?*) annetut perustelut.

Malli	Miksi malli on paras?	Mainintoja	Seurakunnat
1	Jäsenyyden merkitys	4	Lauttasaari, Pitäjänmäki, Töölö, Johannes
1	Ydintoiminta painottuu jäseniin	2	Munkkiniemi, Roihuvuori
1	Diakoninen painotus	2	Tuomiokirkko, Petrus
1	Seurakunnan jäsenprosentti	1	Haaga
2	Kirkon missionaarinen tehtävä	4	Herttoniemi, Kallio, Malmi, Paavali
2	Jäsenpito ja kasvu	1	Pakila
2	Seurakunnan jäsenprosentti	1	Kannelmäki
2	Seurakuntalaisten tarpeet	1	Mikael
2	Toimivuus	1	Oulunkylä

Toimintaan kohdistuvia määrärahaosuuksia pidetään useissa lausunnoissa hyvinä. Myös **malleihin tulleet kehittämiskohteet** liittyivät suurelta osin niihin. Toimintaan kohdistuvia määrärahaosuuksia toivotaan kasvatettavan, tai yhdessä mallissa olevaa osuutta toivotaan myös toiseen malleista. Erityisesti näin on diakonista tarvetta ja rippikoulua koskevien määrärahojen jako-osuuksien kohdalla. Haagan seurakunta ja Matteus församling näkevät haastavana tilanteen, jossa kirkon ydintoimintaan kuuluvia asioita asetetaan vastakkain eri jakomalleissa.

Toimintaan liittyen kaivattiin lisää tietoa sekä laskentamalleista että toimintaan liittyvistä tilastoista ja toiminnan aiheuttamista kuluista. Toimintaan suuntautuvien määrärahojen jako-osuuksien toivottiin perustuvan todellisiin kustannuksiin ja palkitsevan tehdystä työstä.

Kirkko Helsingissä -strategiaan perustuva jako-osuus nähtiin ongelmalliseksi useassa lausunnossa. Kahdeksan seurakunta ehdottavat, että se tulisi poistaa molemmista seurakuntien määrärahojen jakomallista. Nämä seurakunnat ovat Haaga, Herttoniemi, Kallio, Kannelmäki, Malmi, Munkkiniemi, Pakila ja Töölö.

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää siitä, kuinka se haluaa toteuttaa strategian käytäntöön viemisen ja kuinka Kirkko Helsingissä -strategia näkyy seurakuntien määrärahojen jakoperusteissa. Näin myös seurakuntayhtymän johtoryhmä toteaa

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

lausunnossaan. Tämän vuoksi yhteisen kirkkoneuvoston on hyvä lähetekeskustelussaan ottaa kantaa siihen, mihin suuntaan päätösvalmistelua tulisi tämän asian osalta viedä.

Osasta lausunnoista välittyi ajatus, jonka mukaan seurakuntien määrärahojen jakoperuste ja siinä olevat toimintaan liittyvät määrärahaosuudet määrittäisivät sitä, miten seurakuntien tulisi suunnata työtään. Näin ei kuitenkaan ole. Seurakuntien määrärahojen jakoperuste on tapa jakaa raha seurakuntien kesken. Kirkkolain (KL 3:18) mukaan kukin seurakunta päättää itsenäisesti sille talousarviokehelyksessä osoitettujen varojen käytöstä. Tämä koskee myös Kirkko Helsingissä -strategian osuutta seurakuntien määrärahojen jakomalleissa.

Alla olevasta taulukosta käy ilmi seurakuntien määrärahojen jakomalleihin tulleet kehittämissuhteet.

Malli	Kuinka seurakuntien määrärahajakomalleja pitäisi kehittää?	Seurakunta
1	Diakonisen tarpeen osuus suuremmaksi	Munkkiniemen seurakunta
2	Jakosuhteen tulisi olla 80/20 tai 90/10	Pakilan seurakunta
2	Rippikoulun käyneet: todelliset kulut	Kannelmäen seurakunta
2	Rippikoulun käyneet: todelliset luvut, eroon tasausmekanismista	Kallion seurakunta
2	Rippikoulun käyneiden osuuden kasvattaminen	Röihuvuoren seurakunta
1 & 2	Diakonisen tarpeen huomioiminen molemmissa malleissa	Paavalin seurakunta
1 & 2	Diakonisen tarpeen huomioiminen molemmissa malleissa	Kallion seurakunta
1 & 2	Lisätarkastelu suhteessa todellisiin kustannuksiin	Haagan seurakunta
1 & 2	Tehdystä työstä palkitseminen	Kallion seurakunta
1 & 2	Tilastotietoa	Matteus församling
1 & 2	Ydintoiminnan huomioiminen laajasti molemmissa malleissa	Matteus församling
UUSI	70% jäsenet ja 30% alueella asuvat sekä diakoninen tarve	Tuomiokirkkoseurakunta
UUSI	Alle 30-vuotiaiden huomioiminen	Töölön seurakunta

Seurakuntien määrärahojen jakomallien jatkovalmistelussa tulee ottaa vakavasti lausunnoissa esiin tulleet kehittämissuhteet. Samalla tulee varmistaa, että eri seurakuntien määrärahojen jakaminen huomioi seurakuntien eroja ja kohtelee erilaisia seurakuntia mahdollisimman oikeudenmukaisesti.

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmän huomioita

Sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmä on käynyt läpi ja keskustellut lausuntokierroksen annista 23.10.2024 olleessa kokouksessaan.

Keskustelussaan ohjausryhmä nosti esiin kysymyksen eri sisäisten vuokrien mallien ennakoitavuudesta ja kuinka sitä on mahdollista arvioida. Lausunnoissa sisäisten vuokrien B-malli nähtiin ennakoitavaksi. Ohjausryhmä pohtii, kuinka paljon se sitä on ja voi olla tilanteessa, jossa esimerkiksi yllätyksellisesti tulevat, mahdollisesti suuretkin korjauskustannukset jäävät pääosin pelkästään seurakuntien itsensä maksettaviksi.

Ohjausryhmä yhtyy niiden seurakuntien kantaan, joiden mukaan mallia B tulee kehittää nykyisestä muodostaan niin, että se täyttäisi paremmin valmistelulle asetetut tavoitteet. Toisaalta ennustettavuutta tulee ylipäättään pystyä lisäämään tarjoamalla erilaisia ennusteita tulevaisuuden tilanteesta. Kaikkineen ohjausryhmä näkee, että sekä malleja että seurakuntien niille antamia perusteluja tulee tarkastella sitä vasten, kuinka hyvin erilaiset valmistelulle asetetut tavoitteet täyttyvät.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

Ohjausryhmä kiinnittää huomiota siihen, että kysymys seurakunnan päätösvallasta nousi esille useassa lausunnossa. Näin on sekä kaikkien erilaisten sisäisten vuokrien mallien osalta että kysymyksessä Kirkko Helsingissä -strategian osuudesta määrärahaossa.

Tiloihin ja niihin kohdistuviin sisäisiin vuokriin liittyen ohjausryhmä jää kysymään, mitkä asiat todellisuudessa ovat seurakuntien päätösvallan alla ja mikä yhteisesti päätettävää. Ohjausryhmälle on selvää, että seurakunnat päättävät itsenäisesti tiloissaan tapahtuvasta toiminnasta, kuten kirkkojärjestyskin määrää (KJ 3:53). Tähän seurakunnissa on myös kiistaton asiantuntemus.

Sen sijaan omistussuhteen näkökulmasta tilat ovat seurakuntayhtymän, eivät yksittäisen seurakunnan omaisuutta. Niiden ylläpitoon, huoltoon ja korjauksiin liittyviin asioihin tarvitaan myös väistämättä muuta kuin teologista asiantuntemusta. Tätä tilojen käyttämisen ja niiden ylläpitämisen eroa on pyritty selkeyttämään erottamalla toisistaan kiinteistöjen hallintaan ja hoitoon keskittyvä kiinteistöstrategia sekä tilatarpeita toiminnallisesta näkökulmasta tarkasteleva tilankäyttöstrategia. Missä määrin tiloihin liittyvät asiat voivat siis olla puhtaasti seurakuntien päätösvallan alla ja missä määrin näin tulisi olla?

Ohjausryhmä näkee toisin sen, että yhteisen päätöksenteon kautta ei olisi mahdollista saavuttaa tilojen vähentämisen tavoitetta. Toisaalta tavoite on mahdollista saavuttaa myös mallien A ja B kautta taloutta, jolloin talouden painoarvo tilojen vähentämistavoitteen toteuttamisessa kasvaa.

Yleisesti ottaen ohjausryhmä on hieman huolissaan siitä, että kiinnostus tulevaisuudesta ja Helsingin seurakuntien kokonaisuudesta tulee lausunnoissa hyvin vähän esille. Enemminkin niissä keskitytään yksittäisten seurakuntien tilanteeseen ja sen optimointiin. Tämän ei nähdä ennustavan hyvää tilojen vähentämisen tavoitteen toteutumisen näkökulmasta erityisesti niissä malleissa, joissa seurakunnat päättävät itsenäisesti käytössään olevista kirkkokiinteistöistä (mallit A ja B). Erityisesti tiloihin liittyvät kysymykset ovat kuitenkin yhteisiä jo puhtaasti talouden näkökulmasta tarkasteltuna.

Yhteisen kirkkoneuvoston vastaukset esitettyihin kysymyksiin

Lausunnoissa esitettiin erilaisia kysymyksiä. Niistä suuri osa liittyy esitettyjen mallien sisällölliseen kehittämiseen. Tällaisia kysymyksiä on mielekästä käsitellä osana lausuntojen tuottamien sisältöjen analyysiä, ja niihin tulee vastata asian jatkovalmistelussa.

Pakilan seurakunta ja Tuomiokirkkoseurakunta edellyttävät lausunnossaan vastauksia kysymyksiin, jotka ulottuvat sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelua laajemmalle. Vastaukset näihin kysymyksiin on syytä antaa yhteisen kirkkoneuvoston vastauksina jo asian valmistelun tässä vaiheessa. Kysymykset ja niiden vastaukset ovat alla. Vastaukset ovat kursivilla.

Pakilan seurakunta

Kysymys:

Milloin tarkastetaan ja päätetään seurakuntien ja yhtymän rahanjakosuhte? Hengelliseen työhön tulee panostaa ja se pitäisi näkyä rahallisena satsauksena seurakunnissa tehtävään työhön.

(Seurakuntien ja yhteisten palveluiden kokonaismäärärahajakoon lausunnoissaan kiinnittivät huomiota myös Haagan, Kannelmäen, Malmin ja Töölön seurakunta.)

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

Vastaus:

Rohkeasti yhdessä -työskentelyn yhteydessä seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä jako-osuutta tarkistettiin. Vuonna 2022 seurakuntien osuus oli 54,2 % ja yhteisten palveluiden 45,8 %. Vuonna 2023 seurakuntien osuus oli 55,6 % ja siitä eteenpäin se on yhteisen kirkkovaltuuston päätöksen (9.12.2021 § 109) mukaisesti noussut vuosittain 0,5 %-yksikköä. Tehdyn päätöksen mukaisesti vuonna 2025 seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen määrärahojen jakosuhteen katsotaan vastaavan nykyistä työnjakoa seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä.

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välistä työnjakoa valmistellaan Työnjako-projektissa, jonka tulosten on tarkoitus valmistua keväällä 2025. Mahdolliset muutokset seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahaosuuksiin lasketaan tuossa projektissa valmistelussa olevien perussääntöön mahdollisesti päätettävien muutosten pohjalta.

Kysymys:

Miten määräytyvät isojen investointien poistoaikataulut?

Vastaus:

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää Helsingin seurakuntayhtymän poistoaikataulusta. Kirkkohallituksesta tarjoaa seurakuntien käyttöön ohjeellisen poistoaikataulun, jota seurakuntayhtymät voivat käyttää poistoaikataulunsa valmistelussa.

Yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt Helsingin seurakuntayhtymässä noudatettavasta poistoaikataulusta 7.10.2021 § 88 ja ne tulivat voimaan 1.1.2022. Tuolloinen päätös perustui Kirkkohallituksen antamaan suositukseen poistoaikojen lyhentämisistä.

Yhteinen kirkkoneuvosto esitti yhteiselle kirkkovaltuustolle aikatauluun täydennystä kokouksessaan 10.10.2024 § 294. Poistoaikoihin ei nyt olla ehdottamassa muutosta. Poistosuunnitelmaa esitetään täydennettäväksi alle 20 000 euron tasearvojen vuosittaisilla kertapoistoilla.

Tammikuussa 2022 yhteisen kirkkovaltuuston tekemä päätös sisäisten vuokrien määräytymisperusteista (YKV 27.1.2022 § 6) piti sisällään myös päätöksen kertaluontoisten kulujen jaksotusperusteista sisäisissä vuokrissa. Nämä ovat investointien yhteydessä aiheutuvia, kertaluonteisia ja ei-aktivoitavia (poistosuunnitelman ulkopuolella olevia) kuluja, jotka on kohdistettu sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten jaksotusperiaatteiden mukaisesti. Poistoja ei jaksoteta, vaan ne kohdistetaan kokonaisuudessaan yksittäisen vuoden sisäisiin vuokriin.

Tuomiokirkkoseurakunta

Kysymys:

Kampin kappeli on listattu tilavuokralaskennan ulkopuolelle jääviin käyttötalouden kiinteistöihin. Miksi? Onko Kampin kappelista jo tehty luopumispäätös? Muut laskennan ulkopuolelle jäävät tilat ovat joko hautaustoimen kiinteistöjä ja kiinteistöjä, joista on tehty luopumispäätös.

Vastaus:

Kampin kappelissa ei järjestetä enää keskusteluapua. Tämän vuoksi Yhteinen seurakuntatyö on luopunut kappelista, eikä kappelista peritä sisäistä vuokraa.

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

Kampin kappelin käytön tulevaisuus on valmistelussa, eikä asiasta ole vielä päätöksiä.

Kysymys:

Nykyisen sisäisten vuokrien mallin vuoksi Tuomiokirkkoseurakunnan talous on jäänyt 350 000 euroa alijäämäiseksi, vaikka olemme käyttäneet säästömmme 200 000 euroja ja yli 250 000 euroa testamenttivaroja. Nämä varat tulisi kattaa yhteisesti, sillä ne eivät ole syntyneet seurakunnan toimesta.

Vastaus:

Vuoden 2023 alusta käyttöön otettu sisäisten vuokrien määrittelyperuste (YKV 27.1.2022 § 6) pohjautuu tilojen todellisiin kustannuksiin. Tältä osin se eroaa aiemmin käytössä olleesta sisäisten vuokrien laskentatavasta. Sisäisten vuokrien laskentaperusteen muutoksen lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto päätti joulukuussa 2021 (9.12.2021 § 109) luopua tilamäärärahasta, joka korvasi seurakunnille niissä olevien sakraaltilojen sisäisen vuokran. Sitä vastaava osuus sisällytettiin seurakuntien toimintamäärärahoihin.

Molemmat muutokset tehtiin vahvasti strategisin perustein. Niiden tavoitteena on ollut tiloista tulevien kulujen näkyväksi tekeminen ja sitä kautta tilojen luopumisten edistäminen. Päätökset ovat edistäneet tilojen vähentämistä.

Muutamien seurakuntien, Tuomiokirkkoseurakunta mukaan luettuna, tilannetta pyrittiin helpottamaan muutosvaiheessa vuosille 2023–2025 myönnetyllä tasapainotusmäärärahalla (YKV 27.1.2022 § 6) sekä vuosille 2024–2025 myönnetyllä tasapainotuslisämäärärahalla (YKV 27.4.2021 § 38). Lisämäärärahojen tavoitteena on ollut, että seurakunnat saavat sopeutettua taloutensa sisäisten vuokria muutosta ja tilamäärärahan poistumista koskevien päätösten mukaiseen tilanteeseen.

Edellisten lisäksi Tuomiokirkkoseurakunnalle on varattu talousarviossa erityislisä (0,9 milj. euroa v. 2024), joka perustuu sen tekemään seurakuntayhtymää, hiippakuntaa, kokonaiskirkkoa ja kirkollisia järjestöjä, valtiovaltaa, yliopistoja ja akateemisia yhteisöjä sekä Helsingin kaupunkia ja sen kulttuurielämää palvelemaan työhön. Seurakunnan alueella ovat myös maan suosituimmat vihkikirkot.

Vuodesta 2026 eteenpäin sovellettavien sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmistelussa on esillä erilaisia malleja. Näistä osa tukee hyvin suoraan keskustan suuria kirkkoja ja seurakuntia, joiden tiloihin tehdään suuria peruskorjausremontteja. Seurakuntien määrärahaajaon valmistelussa Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisään on myös esitetty korotusta. Yhteinen kirkkovaltuusto päättää tulevasta sisäisten vuokrien laskentaperusteesta ja siitä, miten se jatkossa huomioi eri tahojen tarpeet.

Kaikki seurakunnat toimivat yhteisen kirkkovaltuuston päättämien toimintamäärärahojen puitteissa ja vastaavat omilla päätöksillään rahan käytöstä ja sen riittävydestä toiminnassaan.

Kysymys:

Taustamateriaaleissa on määrärahojen osalta taulukoita, joissa on huomioitu myös tasapainottamismääräraha. Tasapainottamismääräraha kuuluu sisäisten vuokrien (ei määrärahojen) alaisiin asioihin vuosien 2023–2025 osalta. Toki tasapainottamismääräraha lisäsi sitä saaneiden seurakuntien kehystä, mutta

Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 253	12.09.2024
Yhteinen kirkkoneuvosto	§ 317	31.10.2024

taustamateriaaleissa olevien taulukoiden kautta asian kerroksisuus avautuu vaikeasti.

Vastaus:

Vuosille 2023–2025 myönnetyn tasapainotusmäärärahan tarkoitus on tasoittaa sitä vaikutusta, jonka sisäisten vuokrien laskentaperusteiden muuttuminen vuoden 2023 alusta toi joidenkin seurakuntien käytettävissä olevaan toimintamäärärahaan. Määräraha ei kuitenkaan ole osa sisäisten vuokrien järjestelmää, vaan se on myönnetty seurakuntien talouskehyksen päälle tulevana lisämäärärahana. Näin ollen se vaikuttaa seurakunnan talouskehyksen kokoon jo ennen kuin sisäiset vuokrat on vähennetty kehyksestä. Tämän vuoksi se on pitänyt ottaa huomioon laskemissa, jossa erilaisten mallien vaikutusta verrataan vuoden 2025 kehyksiin ja toimintamäärärahoihin.

Aikataulu

Tarkoituksena on, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää vuodesta 2026 sovellettavista sisäisten vuokrien laskentaperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista 23.1.2025 olevassa kokouksessaan.

Nyt yhteinen kirkkoneuvosto käy asiasta lähetekeskustelun sisäisten vuokrien laskentaperusteiden ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteiden päätösvalmistelun tueksi. Valmistelua jatketaan sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen ohjausryhmässä yhteisen kirkkoneuvoston lähetekeskustelun ja saatujen lausuntojen pohjalta.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Sisäisten vuokrien laskentaperusteet ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteet vaikuttavat kaikkien Helsingin seurakuntien ja koko seurakuntayhtymän talouteen. Vaikutuksia arvioidaan päätösesityksen yhteydessä. Myös lapsivaikutuksia arvioidaan päätösesityksen yhteydessä.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Projektipäällikkö Riikka Myllys, riikka.myllys@evl.fi

Jakelu

Seurakuntaneuvostot, yhteistyötoimikunta, seurakuntayhtymän johtoryhmä

Liitteet

- 2 Pöytäkirjanote YKN 12.9.2024 §253 Sisäiset vuokrat ja määrärahojen jakoperusteet
- 3 Lausunnot sisäisten vuokrien määräytymisperusteista ja seurakuntien määrärahan jakoperusteista

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 318

31.10.2024

Tarveharkintaisen määrärahan myöntäminen vuodelle 2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024
496/02.03.00/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) merkitä tiedoksi tarveharkintaisen määrärahan koordinaatioryhmän valmistelun,
- 2) käydä osaltaan keskustelun tarveharkintaisen määrärahan jaosta,
- 3) irrottaa määrärahasta 125 000 € käytettäväksi monikielisen työn ylläpidosta aiheutuvien hallinnollisten kulojen kattamiseen Kallion (50 000 €) ja Herttoniemen (25 000 €) seurakunnissa sekä Matteus församlingissa (50 000 €),
- 4) myöntää projektirahoitus tarveharkintaisen määrärahan koordinaatioryhmän esityksen mukaisesti,
- 5) todeta, että jäljellä jäävän määrärahan osalta toteutetaan uusi haku niin, että hakemukset on jätettävä 31.1.2025 mennessä. Yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee nämä tehtävän valmistelun jälkeen maaliskuun 2025 kokouksessa.

Käsittely

Projektipäällikkö Kristiina Vähäkangas selosti asiaa.

Kiinteistöjohtaja Rasimus sekä kirkkoherrat Kaskinen ja Niemistö poistuivat esteellisinä käsittelyn ajaksi (hallintolaki 28 § 1 mom., 1. kohta).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus**Taustaa**

Tarveharkintainen määräraha on osa Yhteisen kirkkovaltuuston 9.12.2021 kokouksessaan päättämää kokonaismäärärahan jakoa vuosille 2023-2025. Taustalla on toimintaedellytysten turvaamissuunnitelman asiantuntijaryhmän esitys, jonka mukaan Yhteinen kirkkoneuvosto voi myöntää seurakunnalle tai yhteisten palveluiden osastolle anomuksesta määrärahaa tietyn kehityshankkeen tai -projektin toteuttamiseen. Määrärahoista osoitetaan varoja myös seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa toteutettaviin diakoniatyön projekteihin. Mallilla korvataan talousarvioon aiemmin sisällyneet kehittämismääräraha ja diakoniamääräraha.

Yhteen projektiin voi saada rahoitusta 10 000-100 000 euroa. Yhteensä projektitukea jaetaan noin 90 % tarveharkintaisen kokonaismäärärahan suuruudesta, joka on vuonna 2025 yhteensä 1.608.000 milj. euroa. Tästä summasta ehdotetaan käytettäväksi 125 000 € monikielisen työn tukemiseen Kallion (50 000 €) ja Herttoniemen (25 000 €) seurakunnissa sekä Matteus församlingissa (50 000 €). Loput, n.10 % varataan yllättäviin ja/tai äkillisiin, ennalta arvaamattomiin menoeriin vuoden 2025 aikana seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa.

Tarveharkintainen määräraha 2025 yhteensä	1 608 000 € (100%)
josta ennalta arvaamattomiin menoeriin 10 %	160 800 € (10%)

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 318

31.10.2024

josta tarveharkintaiseen määrärahaan 90 %	1 447 200 € (90%)
- tästä monikieliselletyölle	125 000 €
- projektihakuun jää jaettavaksi	1 322 200 €

Tarveharkintaista määrärahaa voi hakea kaikista HSRKY:n yksiköistä projekteihin, joilla kehitetään toimintaa. Projektin tulee täyttää Alfa & Omega -projektijohtamismallin mukaiset projektin ehdot sekä rahoitukselle erikseen asetetut kriteerit. Kriteerit on lueteltu liitteessä 1.

Tarveharkintaista määrärahaa haettiin HSRKY:n projektisalkun kautta täyttämällä Alfa & Omega -projektikuvaus ja budjetti eli talousarvio projektituen käyttämisestä. Tarveharkintaisen määrärahan koordinaatioryhmä käsitteli hakemukset kokouksessaan 22.10.2024. Koordinaatioryhmän vastuulla on huolehtia siitä, että hakemukset ovat kriteerien mukaisia ja niissä tehtävä työ on kehittämistä, ei perustyötä.

Kuvauksen teossa ja projektisalkun käytössä antoivat tukea kehittämistyön asiantuntija Kristiina Vähäkangas ja ohjelmapäällikkö/PMO Riina Lilja. Haku oli auki ajalla 6.8.- 4.10.2024. Hakemuksia tuli hakuajan sisällä yhteensä 28 kpl, (yht. 1 769 650 milj. euroa) joista kuusi oli jatkohakemuksia aiemmin käynnistyneille ja kaksi uusintahakemuksia edellisessä haussa hylätyille projekteille. Yhteensä määrärahaa haettiin 1.769.650 €, mikä ylittää tarveharkintaisen määrärahan jaossa olevan summan 1.322.200 milj. euroa.

Päätösehdotuksen perustelut

Tarveharkintaisen määrärahan koordinaatioryhmä käsitteli hakemuksia 22.10.2024 sekä teki esityksen määrärahan saajista hakemusten perusteella.

Rahoitusta esitetään seuraavasti:

Hautaus-toimen vastuullisuussuunnitelma, 50 000 €

Helsingin kansainvälinen seurakunta, varaus 52 000 €, päätetään myöhemmin

Hermannin varustamo Paavalin seurakunnan tiloihin, 40 000 €

Hyvän kierrättäjät Koillis-Helsingissä, 65 000 €

Kallion kirkon ulkotilojen suunnittelu ja parempi hyödyntäminen, ei rahoitusta

Kehittämiprojekti kiinankielisen toisen sukupolven toiminnan kehittämiseen, 48 000 €

Kohdataan kaupunginosissa, 58 000 €

Korttelimessu, 60 000 €

Kuurojentyön triplajuhlavuosi 2025, 29 000 €

Laajarannan Merikylä, varaus 55 000 €, päätetään myöhemmin

Matkailupalvelujen koordinointimalli, 60 000 €

Matteuksen kirkon englanninkielinen perhetyö sekä monikielinen iltatoiminta perheille, ei rahoitusta

Mielessä mukana - mielenterveyden edistäminen ja tukeminen, ei rahoitusta

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 318

31.10.2024

Perheneuvonnan vaikuttavuuden kehittäminen, ei rahoitusta
Projektkör för barn i klass 3-4, 53 000 €
Rituaaleja elämän tärkeisiin hetkiin, 50 000 €
Ruoka-apuun jalkautuvan diakoniatyön projekti, 61 000 €
Samhörighet över kulturgränser, 66 000 €
Seurakuntalaisten osallisuuden vahvistaminen, 75 000 €
Seurakuntien talon taideteosten kokoelmahallintaohjeistus teosten siirtoon ja varastointiin, ei rahoitusta
Sota & rauha - War & peace, ei rahoitusta
Studiotoiminnan kehittäminen, varaus 73 000 €, päätetään myöhemmin
Turvallinen seurakunta - kirkon kasvatusturvan ja toivon rakentajana, ei rahoitusta
Tyhjän sylin muistopaikka, 30 000 €
Vahvat verkostot, 50 000 €
Valon yhteisö - Vuosaaren seurakunnan nuoret aikuiset, ei rahoitusta
Vuosaaren lukion koulutyö, ei rahoitusta
Yhdessä yli rajojen - Monikulttuurinen ja -kielinen yhteistyö seurakunnissa ja yhteisöissä, 70 000 €

Liitteenä 2 on kaikkien rahoitusta hakeneiden projektien koontitiedosto, johon on koottu tarveharkintaisen määrärahan koordinaatioryhmän esitys vuonna 2025 rahoitettavista projekteista perusteluineen. Liitteenä 3 on kaikkien projektien projektikuvaukset.

Tarveharkintaista määrärahaa jäi jakamatta 277 200 € (jos oletetaan, että varaukset toteutuvat täysimääräisinä). Jäljelle jäävän määrärahan osalta toteutetaan uusi haku aikavälillä 1.11.2024-31.1.2025 niin, että hakemukset on jätettävä 31.1.2025 mennessä. Yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee nämä tehtävän valmistelun jälkeen maaliskuun 2025 kokouksessa.

Aikataulu

Haku oli auki ajalla 6.8.- 4.10.2024.

Tarveharkintaisen määrärahan koordinaatioryhmä käsittelee hakemukset kokouksessaan 22.10.2024.

Esitys 4.10.2024 mennessä haettujen projektien rahoituksesta käsitellään Yhteisen kirkkoneuvoston 31.10.2024 kokouksessa.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutukset: Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Päätöksen talousvaikutukset on huomioitu seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarviopäätöksissä.

Tarveharkintaisella määrärahalla rahoitetaan seurakuntien ja yhteisten palvelujen projekteja, joilla on talous- ja henkilöstövaikutuksia. Päätöksellä voi olla vaikutuksia myös ympäristöön.

Vaikutukset Helsingin seurakuntayhtymään: Määrärahaesityksen piirissä olevilla

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 318

31.10.2024

projekteilla saadaan edistettyä Kirkko Helsingissä -strategian toteuttamista. Tarveharkintaisella määrärahalta on myönteisiä vaikutuksia Helsingin seurakuntien ja Yhteisten palveluiden työn tekemisen edellytyksiin, kunhan kehittämistyön tavoitteista pidetään kiinni.

Lisätiedot

Kehittämistyön asiantuntija Kristiina Vähäkangas, kristiina.vahakangas@evl.fi

Jakelu

Hakijat

Kristiina Vähäkangas

Liitteet

4 Liite 1_Kriteerit 2025

5 liite 2 Tarveharkintainen määräraha 2025_jako

6 Liite 3_Kaikki projektit 2025_yhdistetty

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 319

31.10.2024

Pääkaupunkiseudun seurakuntien joulukalenterin 2024 jakelun hankinta

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 319

86/02.06.02/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää hankkia pääkaupunkiseudun seurakuntien joulukalenterin 2024 jakelun seuraavasti:

- 1) joulukalenteri postitetaan 184 974 suomenkieliseen jäsentalouteen Postin tarjoamalla 0,431 euron + alv. 25,5 % kappalehinnalla,
- 2) joulukalenteri jaetaan Kyrkpresen-lehden välissä 15 000 ruotsinkieliseen jäsentalouteen 6155 euron (sis. alv.) sopimushinnalla,
- 3) jakelun kustannukset ovat yhteensä veroineen 106 208 € ja ne kohdistetaan Viestinnän kustannuspaikalle 3502100000 joulun lisätunnisteella 2014.065.065.00.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus**Taustaa**

Pääkaupunkiseudun seurakunnat Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa toteuttavat yhdessä jäsentalouksiin postitettavan joulukalenterin myös tänä vuonna. Seurakuntayhtymän johtaja päätti joulukalenterin painatuksesta ja osoitteiden tulostuksesta 6.6.2024, §21/2024.

Päätösehdotuksen perustelut

Kalenteri toteutetaan pääkaupunkiseudun seurakuntien yhteistyönä resurssien säästämiseksi. Jakelun valmisteluista vastaa koko pääkaupunkiseudun osalta tänä vuonna Espoon seurakuntayhtymä. Postin tarjoama jakelun kappalehintana on 0,431 € + alv. 25,5 %. Suomenkielistä kalenteria jaetaan 184 974 kpl ja kustannus on veroineen 100 053 €.

Kalenteri jaellaan toimivaksi osoittautuneella tavalla samoin kuin viime vuosina: suomenkielisiin jäsentalouksiin kalenteri postitetaan osoitteellisena lähetyksenä ja ruotsinkieliset jäsentaloudet saavat kalenterin Kyrkpresenin välissä. Kyrkpresenin väliinpiston sopimushinta on 6155 € (sis. alv. 25,5 %). Kyrkpresen-lehden koko ja painotalon koneisto ovat osoittautuneet sopivammiksi kalenterin sisäänpistoon kuin Kirkko ja kaupunki -lehden kohdalla, joten ruotsinkielisen kalenterin jakelu voidaan toteuttaa erillistä osoitteellista jakelua edullisempaan sisäänpistona.

Aikataulu

Suomenkielinen joulukalenteri postitetaan jäsentalouksiin viikoilla 47 ja 48. Ruotsinkielinen joulukalenteri jaetaan 26.11. ilmestyvän Kyrkpresenin välissä.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 319

31.10.2024

Seurakuntien joulukalenteri on jo perinne, jota odotetaan ja toivotaan – siksi siihen on lähtenyt mukaan joukko seurakuntia ja seurakuntayhtymiä muualta Suomesta. Aikuisille suunnattu joulukalenteri pyrkii herättämään ajatuksia ja ohjaamaan joulun odotukseen. Kalenterista saadaan joka vuosi pääosin positiivista palautetta, vaikka aina on niitäkin, jotka eivät pidä yksittäisestä luukkutekstistä, kuvasta tai kyseisen vuoden kokonaisuudesta.

Jakelun suurimmat riskit ovat mahdolliset virheet Postin jakelussa tai työtaistelutoimet. Kyrkpressenin välissä jakeluun liittyy myös haasteita, sillä pieni osa kalentereista vaurioituu sisäänpistoprosessissa ja jakelussa. Siihen on varauduttu sekä hieman suuremmalla painosmäärällä että tilaamalla käsijakelukappaleita runsaammin ruotsinkielisiin seurakuntiin.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Viestintäpäällikkö Kimmo Holappa, p. 09 2340 2232, kimmo.holappa@evl.fi,
viestintäsuunnittelija Outi Pippuri, p. 09 2340 2498, outi.pippuri@evl.fi

Jakelu

Vs. viestintäjohtaja Mirja Aukee, Espoon seurakuntayhtymä
Viestintäjohtaja Rebekka Naatus, Vantaan seurakuntayhtymä

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 320

31.10.2024

Hankintasopimuksen solmiminen Lasten Päivän Säätiön kanssa Kymppi-synttäreiden järjestämisestä Linnanmäen huvipuistossa 24.5.2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 320

9/02.06.02/2024

Esittelijä

Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää vuokrata Linnanmäen kymppisynttäreille yhdeksi aamupäiväksi kesällä 2025.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin kolme puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Kymppi-synttärit on toteutettu useana vuonna. Tapahtuma on ollut suosittu ja usein rannekkeet on myyty loppuun.

Seurakunnat ovat lähettäneet 10-vuotiaille kutsun synttärیتapahtumaan. 10-vuotta täyttävä synttärisankari läheisineen maksaa rannekelipusta 10 euroa hengeltä. Rannekkeen normaalihinta kesällä 2024 oli 51 euroa. Monilla perheillä ei ole varaa mennä Linnanmäelle. Kymppi-synttäreiden edullisten rannekkeiden johdosta myös nämä perheet ovat voineet osallistua tapahtumaan. Useat seurakunnat ovat myöntäneet vähävaraisimmille perheille itse maksettavan 10 euron osuuden diakonia-avustuksena. Tästä on tullut runsaasti kiittävää palautetta.

Liitteenä olevan Lasten Päivä Säätiön tarjouksen mukaan 3,5 tunnin koko Linnanmäen käsittävän yksityistilaisuuden hinta on 86 652 € + alv 10 %, josta valtaosa katetaan rannekemaksuilla.

Kymppisynttärیتapahtuma toteutetaan Helsingin seurakuntayhtymän yksityistilaisuutena, jolloin Linnanmäen esiintymislavoille voidaan tuottaa omaa seurakunnallista ohjelmaa.

Maksimissaan tilaisuuteen voidaan ottaa 5 500 henkeä.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asialla on merkittäviä positiivisia vaikutuksia lapsiin ja heidän perheisiinsä.

Lisätiedot

Yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi

Jakelu

Pauli Syrjö

Pöytäkirja

17/2024

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 320

31.10.2024

Liitteet

7 Ei-julkinen asiakirja

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 321

31.10.2024

Kirkkojen ja kappeleiden luokittelun ja toteutusjärjestyspriorisoinnin aikatauluesitys

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 321
440/03.00/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto

1) käy keskustelun valmistelun tueksi esitetystä aikataulusta ja etenemisestä,
2) hyväksyy aikatauluesityksen kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta ja toteutusjärjestyspriorisoinnin prosessista.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin kaksi puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Yhteinen kirkkoneuvosto kävi kokouksessaan 10.10.2024 lähetekeskustelun kirkkojen ja kappeleiden luokittelusta ja priorisoinnista. Keskustelun yhteydessä toivottiin kuvausta asian etenemisestä sekä selkeätä esitystä miten asiassa on tarkoitus edetä. Tätä seurakuntayhtymän eri toimijoiden roolia huomioivaa ja riittävästi asiaan käsittelyaikaa varaavaa prosessissuunnitelmaa tarvitaan, jotta kaikilla on tiedossa miten asiassa on tarkoitus edetä.

Asiasta on käyty ohjaavaa taustakeskustelua myös 21.10.2024 kiinteistöjohtokunnassa, joka osaltaan piti esitettyä etenemisaikataulua oikeanlaisena mahdollistaen riittävän ajan lausuntojen antamiseen ja niiden käsittelyyn päätöksentekoa varten.

Liitteenä on valmisteltu ehdotus kirkkojen ja kappeleiden luokittelun ja toteutusjärjestyksen prorisoinnin aikataulusta.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia vaan se tulee huomioitua erillisten tilojen koskevien päätösten yhteydessä.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus

p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Pöytäkirja

17/2024

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 321

31.10.2024

Liitteet

8 Aikataululuonnos

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 322

31.10.2024

Kirkkokiinteistöjen muutosprosessien teologisia näkökulmia pohtivan työryhmän nimeäminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 322

495/00.02.04/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) nimetä työryhmän pohtimaan kirkkokiinteistöjen muutosprosessien teologisia näkökulmia sekä asettaa työryhmään viranhaltijoina kirkkoherra Jukka Pakarinen puheenjohtajaksi ja jäseniksi kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus ja kiinteistökehityspäällikkö Kaarina Rötsä,

2) nimetä työryhmän jäseniksi TT Arto Kuorikoski sekä TT Sari Dhima,

3) nimetä yhteisen kirkkoneuvoston jäsenistä yhden jäsenen työryhmään vahvistaaksemme päätöksenteossa mukana olevien näkökulmaa,

4) pyytää kirkkoherrainkokousta nimeämään kahta Helsingin seurakuntayhtymän palveluksessa olevaa teologia työryhmän jäseneksi vahvistaaksemme teologista asiantuntemusta ja samalla myös paikallisten olosuhteiden tuntemusta,

5) todeta, että työryhmä voi kutsua kuultavaksi asiantuntijoita ja myös tarvittaessa täydentää ryhmän kokoonpanoa.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kuusi puheenvuoroa.

Jan-Anders Salenius päätettiin yksimielisesti valita yhteisen kirkkoneuvoston edustajaksi työryhmään.

Työryhmän jäsen Sari Dhiman titteli korjattiin pöytäkirjaan teknisenä korjauksena.

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti

1) nimetä työryhmän pohtimaan kirkkokiinteistöjen muutosprosessien teologisia näkökulmia sekä asettaa työryhmään viranhaltijoina kirkkoherra Jukka Pakarinen puheenjohtajaksi ja jäseniksi kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus ja kiinteistökehityspäällikkö Kaarina Rötsä,

2) nimetä työryhmän jäseniksi TT Arto Kuorikoski sekä dos. TT, TaM Sari Dhima,

3) nimetä yhteisen kirkkoneuvoston jäsenistä Jan-Anders Saleniuksen työryhmään vahvistaaksemme päätöksenteossa mukana olevien näkökulmaa,

4) pyytää kirkkoherrainkokousta nimeämään kahta Helsingin seurakuntayhtymän palveluksessa olevaa teologia työryhmän jäseneksi vahvistaaksemme teologista asiantuntemusta ja samalla myös paikallisten olosuhteiden tuntemusta,

5) todeta, että työryhmä voi kutsua kuultavaksi asiantuntijoita ja myös tarvittaessa täydentää ryhmän kokoonpanoa.

Selostus

Taustaa kirkkokiinteistöjen muutosprosessin teologisia näkökulmia pohtivan työryhmän asettamiseen

Helsingin seurakuntayhtymässä on nykyisellään liian laaja kiinteistökanta, jota ei ole mahdollista taloudellisesti pitää. Helsingin seurakuntayhtymä on luopumassa osasta tiloistaan joko purkamalla, vuokraamalla tai myymällä niitä.

Kirkko- ja kappelitilojen osalta ylläpitokustannukset ja mahdolliset peruskorjauskulut ovat huomattavasti normaaleja kiinteistökustannuksia korkeammat. Tämän vuoksi kiinteistöluopumisissa joudutaan myös luopumaan osasta Helsingissä olevista kirkko- ja kappelirakennuksista.

Kirkko- ja kappelirakennuksiin liittyy ihmisillä elämän varrelta monia erilaisia muistoja eri tilanteista. Lisäksi kirkkokiinteistöt ovat Helsingissä merkittäviä maamerkkejä, joihin liittyy paljon tunteita niin puolesta kuin vastaan.

Siksi on huomioitavaa, että kun seurakunta luopuu tiloistaan, niin sillä on vaikutusta myös helsinkiläisten mielikuviiin ja tunteisiin. On tärkeätä miettiä myös uusien käyttäjien soveltuvuutta niihin tiloihin joissa seurakunta aikaisemmin toimi.

Asetettava työryhmä valmistelee teologisia näkökulmia kirkko- ja kappelirakennuksiin liittyen luopumisen yhteydessä huomioonotettavaksi, kun kiinteistöosasto tekee valmistelua kiinteistökannasta luovuttavien kiinteistöjen osalta. Näissä ratkaisuiissa joudutaan pohtimaan onko meillä rajoituksia tai suosituksia kenelle kristillisessä jumalanpalveluskäytössä ollutta kiinteistöä luovutetaan. Samalla mahdollisten uusien käyttäjien soveltuvuutta seurakuntien entisiin tiloihin tai tontille voidaan arvioida näiden näkökulmien pohjalta.

Näissä tilanteissa tarvitaan tehtävästä päätöksestä seuraava huolellinen analyysi, jonka teologisia näkökulmia ja periaatteita työryhmän on syytä valmistella. Näin voidaan yhdessä varautua eri näkökulmiin, joita väistämättä voi tulla, kun seurakuntien tiloista luovutaan.

Aikataulu

Kiinteistöstrategian hyväksymisen jälkeen on käynnissä kirkko- ja kappelitilojen osalta niiden luokittelu ja valmistelu kiinteistökannan vähentämiseksi. Tarkoitus on, että päätöksiä tehdään kevään 2025 aikana. Tämän vuoksi työryhmän valmistelmat näkökulmat on hyvä saada mukaan tähän valmisteluun alkuvuodesta 2025.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa on vaikutuksia Helsingin seurakuntayhtymän tapaan toimia ja valmistella asioita. Vastuullisuus toimia huolellisesti oman arvopohjan mukaisesti myös kiinteistökannan muutoksissa on tärkeätä. Itse työryhmän asettamisella ei ole suoranaisia taloudellisia vaikutuksia.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 322

31.10.2024

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki, juha.rintamaki@evl.fi

Seurakuntayhtymän johtajan erityisavustaja Simo Lemmetyinen,
simo.lemmetyinen@evl.fi

Jakelu

Kirkkoherrainkokous

Työryhmään nimettävät jäsenet

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 323

31.10.2024

Raportti Kampin kappelin tulevaisuustyöryhmän työskentelystä

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 323
351/00.01.01/2023

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) todeta, että yhteinen seurakuntatyö on päättänyt luopua Kampin kappelista 1.1.2025 alkaen, koska kappelissa ei enää ole mahdollista järjestää keskusteluapua,
- 2) käydä keskustelun Kampin kappelin tulevaisuuden vaihtoehtoista, joissa joko kiinteistöosasto ryhtyy toimenpiteisiin Kampin kappelin kiinteistöä luopumiseksi tai asettaa ehdot millä Kampin kappeli voisi säilyä seurakuntayhtymän omistuksessa,
- 3) merkitä tiedoksi tapahtumakoordinaattorin selvityksen erilaisista toimintavaihtoehtoista viime kesältä.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki selosti asiaa.
Käsittelyn aikana käytettiin viisi puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 23.05.2024 § 180
351/00.01.01/2023

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi raportin Kampin kappelin tulevaisuustyöryhmän työskentelystä keväältä 2024.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki selosti asiaa.
Esittelijä totesi, että asia tuodaan tarkemmin käsiteltäväksi syksyllä.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Taustaa Kampin kappelin tulevaisuuden vaihtoehtojen valmistelusta

HSRKY:n yhteisissä palveluissa käydyissä yhteistoimintaneuvotteluissa Kampin kappelin toimintamallia päätettiin muuttaa niin, että ajanvaraukseton keskusteluapu kappelissa lopetettiin ja päätettiin etsiä uusi toimintamalli, joka toisi lisätuloja kappelin kulujen kattamiseksi. Taustalla oli myös käyty keskustelu, jossa ei nähty mahdolliseksi laajentaa Kampin kappelin toimitiloja, joka olisi mahdollistanut keskusteluavun toteutuksen.

Kesällä 2023 aloitettiin turistikauden lipunmyynti. Pääsylipun käyttöönotto vähensi odotetusti kappelin kävijämäärää ja lipunmyynnin aloittaminen viivästyi, eikä lipputuloissa päästy kesällä 2023 arvioituun tavoitteeseen. Lipunmyyntiajan ulkopuolella kappelin kävijämäärät ovat olleet n. 12 prosenttia suuremmat.

Yhteinen kirkkoneuvosto asetti 12.2.2024 työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää kappelin tulevaisuuden toimintamahdollisuuksia. Työryhmän tehtävän toteaminen

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 12.2.2024:

- 1) merkitä tiedoksi arvioinnin kappelin toiminnasta kesäkaudelta 2023,
- 2) perustaa työryhmä, johon kuuluu Lari Ahokas, Riitta Asikanius, Elina Raike-Ojanen, yhtymän johtaja, hallintojohtaja, yhteisen seurakuntatyön johtaja, kiinteistöjohtaja ja valmistelevana virkahenkilönä yhteisen seurakuntatyön diakonian päällikkö. Ryhmää täydennetään tarvittaessa ja sen kokoonpanoa tarkastellaan työskentelyn edetessä,
- 3) todeta, että työryhmän tehtävinä on määrittää suuntaviivat Kampin kappelin toiminnalle tulevaisuudessa, selvittää mahdollisuudet Kampin kappelin poistoajan muuttamiseksi ja toiminnan taloudelliseksi vakauttamiseksi sekä selvittää vaihtoehdot kappelin toiminnan sijoittumiselle Helsingin seurakuntayhtymän organisaatiossa.

Kirkkoneuvoston kokouksessa todettiin:

Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli kokouksessaan 30.3.2023 § 112 Kampin kappelin uutta toimintamallia. Päätöksessä veloitettiin arvioimaan uuden toimintamallin toimivuutta kesäkauden 2023 jälkeen. Toiminnan arvioinnista löytyy erillinen liite (salainen). Asetetut tulostavoitteet on saavutettu vain pieneltä osin. Kappelin sisäinen vuokra on noussut merkittävästi lyhyessä ajassa (vuonna 2020 summa oli 60 240€ ja vuonna 2024 summa tulee olemaan 561 621€). Kappelin sisäistä vuokraa voisi olla mahdollista kohtuullistaa tarkastelemalla poistoaikaa. Lisäksi toimintaan on löydettävä vaihtoehtoisia malleja, jotka ovat kustannusvaikutuksiltaan neutraaleja ja toimintatuottoja lisääviä. Toiminnan jatkokehittämiseksi on perusteltua perustaa työryhmä, jonka tehtävänä on määrittää suuntaviivat Kampin kappelin toiminnalle tulevaisuudessa, selvittää mahdollisuudet Kampin kappelin poistoajan muuttamiseksi ja toiminnan taloudelliseksi vakauttamiseksi sekä selvittää vaihtoehdot kappelin toiminnan sijoittumiselle Helsingin seurakuntayhtymän organisaatiossa.

Työryhmän työskentely

Työryhmän kutsuttiin edellä mainittujen lisäksi Martina Harms-Aalto. Työskentelyn aikatauluttamisessa todettiin, että on huomioitava huhtikuussa alkava vuoden 2025 budjettisuunnittelu. Työryhmä on kokoontunut vuoden 2024 aikana 7 kertaa (7.2., 21.2., 14.3., 3.4., 15.5., 17.6. ja 15.10.) ja raportoinut työskentelystään 23.5. YKNN kokouksessa sekä tavannut tapahtumatuottajan 17.6.

Päätösehdotuksen perustelut

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 323

31.10.2024

Liittenä raportoidaan työryhmässä tehty valmistelu, jossa on selvitetty Kampin kappeliin liittyvät asiat. Valmistelun tarkoituksena on antaa tarpeelliset tausta, jotta pystytään tekemään päätökset Kampin kappelin tulevaisuudesta.

Aikataulu

Yhteinen kirkkoneuvosto käy tässä kokouksessa taustakeskustelun Kampin kappelin tulevaisuuden vaihtoehdoista. Tästä keskustelusta nousevat mahdolliset lisäselvitystarpeet on tarkoitus selvittää tämän jälkeen. Tavoitteena on, että päätös Kampin kappelin tulevaisuudesta pystytään tekemään alkuvuodesta 2025.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Kampin kappelin ratkaisulla on vaikutusta lapsiin ja nuoriin, koska kiinteistö sijaitsee keskeisellä paikalla. Tosin kiinteistö ei nykyisin ole erityisesti käytetty tavoittaaksemme Kampin alueella aikaansa viettäviä lapsia tai nuoria.

Nykyisellään Kampin kappelilla ei ole toiminnallista selkeää tarkoitusta eikä näin ollen seurakuntayhtymän organisaatiossa toiminnallista tahoja, joka on ottanut kiinteistöstä olevia kuluja hoitaakseen. Kustannukset kiinteistöstä ovat näillä näkymin jäämässä alkuvuodesta 2025 kiinteistöosastolle. Kiinteistön ylläpitämiseen tarvitaan myös henkilöstöä, jonka kustannuksia ei ole toistaiseksi budjetoitu vuodelle 2025.

Kyseessä on kiinteistö, joka keskeisen sijainnin ja arkkitehtuurin takia on merkittävä kohde Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistökannassa. Rakennuksen valmistumisesta ei myöskään ole vielä kovin pitkä aika. Kampin kappeli valmistui 1. helmikuuta 2012.

Ympäristövaikutukset rajoittuvat Kampin kappelin käyttöön. Kiinteistö ei voi jäädä tyhjilleen keskellä kantakaupunkia eikä sen ylläpitoa voi laiminlyödä.

Lisätiedot

Kampin kappelin nykytoiminnan osalta yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi tai diakoniapäällikkö Asta Turtiainen, asta.turtiainen@evl.fi

Kampin kappelin kiinteistön osalta kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, osmo.rasimus@evl.fi.

Liitteet

- 9 Kampin kappeli, työryhmän raportti Yhteiselle kirkkoneuvostolle
- 10 Kampin kappeli v. 2020-2024
- 11 Ei-julkinen asiakirja

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 324

31.10.2024

Toimintaohje seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn ja tilanteiden käsittelyyn

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 324

500/01.04.01/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto

- 1) merkitsee tiedoksi Helsingin hiippakunnan toimintaohjeen seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn ja tilanteiden käsittelyyn,
- 2) toteaa, että toimintaohje on johtajistossa sovitun mukaisesti käyty läpi yhteisten palveluiden työyhteisön osastokohtaisissa kokoontumisissa syyskaudella 2024 ja käyty läpi yhteisesti ns Johdon infossa 11.9.2024,
- 3) lähettää toimintaohjeen tiedoksi Yhteiselle kirkkovaltuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Helsingin hiippakunta on lähettänyt hiippakunnan seurakuntiin ja seurakuntayhtymiin uuden toimintaohjeen seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn ja tilanteiden käsittelyyn.

Hiippakunta ohjeistaa, että toimintaohje tulee toimittaa henkilöstölle sekä käydä se läpi työyhteisön kanssa kaikissa seurakunnissa sekä seurakuntayhtymissä. Tämän lisäksi toimintaohje tulee käydä läpi luottamushenkilöiden kanssa.

Työyhteisön kanssa ohjetta on kirjallisen jakamisen lisäksi jollain tavalla syytä käydä läpi vuorovaikutteisesti, esimerkiksi työyhteisökokouksen tai muun tapaamisen yhteydessä. Luottamushenkilöiden kohdalla vähimmillään riittää ohjeen jakaminen kokousaineiston mukana.

Seurakuntiin on toimitettu tarkemmat ohjeet miten ohjeistus on syytä käydä läpi nuorisotyössä.

Toimintaohjeet on tehty yhteistyössä poliisin kanssa.

Helsingin hiippakunta toteuttaa koulutuksen seurakuntien ja seurakuntayhtymien häirintäyhdyshenkilöille uuteen toimintaohjeeseen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Toimintaohje antaa selkeät ohjeet seksuaalisen häirinnän ja seksuaalirikosten ennaltaehkäisyyn. Lisäksi niiden huolellisen läpikäynnin jälkeen on yhteisössä selkeät yhteisesti tiedossa olevat toimintaohjeet tilanteiden käsittelyyn.

Lisätiedot

Työsuojelupäällikkö Heta Laurell, heta.laurell@evl.fi.

Pöytäkirja

17/2024

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 324

31.10.2024

Liitteet

12 Toimintaohje 2024

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 325

31.10.2024

Hautaus-toimen maksuhinnaston ja hautaamiseen liittyvien muiden toimenpidemaksujen tarkistaminen ja vahvistaminen 1.1.2025 alkaen

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 325

490/05.00/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä tämän esittelyn liitteenä olevan hautaus-toimen hinnastoesityksen 2025 kohdat astuvaksi voimaan 1.1.2025 alkaen:

1. Haudan lunastaminen ja hallinta-ajan jatkaminen
  - 1.1. Arkkuhaudan lunastaminen
  - 1.2. Tuhkahaudan lunastaminen
  - 1.3. Haudan hallinta-ajan jatkaminen
2. Hautauspalvelumaksut
  - 2.1. Hautausmaksut
  - 2.2. Tuhkaaminen
3. Muut maksut
4. Kappelimaksut

2) esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että valtuusto hyväksyy tämän esittelyn liitteenä olevan hautaus-toimen hinnastoesityksen 2025 hautojen lunastusta ja hallinta-ajan jatkamista koskevat kohdat voimaan tuleviksi 1.1.2025 alkaen:

- 1.1 Arkkuhaudan lunastaminen
- 1.2 Tuhkahaudan lunastaminen
- 1.3 Haudan hallinta-ajan jatkaminen

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin neljä puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Kirkkolain mukaan kirkkovaltuusto päättää hautojen lunastusmaksuista. Muista hautauksiin liittyvistä maksuista päättää kirkkoneuvosto. Nyt esitetään voimassa olevaan hautaus-toimen maksuhinnastoon tehtäväksi muutoksia sekä kirkkoneuvoston että kirkkovaltuuston päätäntävällän alaisuudessa oleviin maksuihin.

Hautaus-toimen maksuhinnaston tarkastamisen perustelut

Hinnantarkistus perustuu yleiseen kustannustason muutokseen. Mahdollisen valtionrahoituksen ja muiden mahdollisten muutospäätösten aiheuttama korotustarve huomioidaan seuraavissa hinnanmuutospäätöksissä.

Hautaus-toimen tuotot ovat aina ennusteita ja niiden toteutuminen perustuu kuolleisuuden kehitykseen. Hautaus-toimeen liittyvät maksut ovat sen luonteisia, että niitä ei ole tarkistettu vuosittain, vaan tarvittavat muutosesitykset on tehty muutaman vuoden välein. Seurakuntayhtymän hautaus-toimen voimassaolevan hinnaston mukaiset toimenpidemaksut ovat olleet voimassa 1.1.2023 alkaen ja ne on vahvistettu yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 3.11.2022 ja hautojen lunastusmaksujen ja hallinta-ajan pidennysmaksujen osalta yhteisessä kirkkovaltuustossa 8.12.2022. 1.9.2024 voimaan tullut 1,5 prosentin arvonlisäveron korotus on huomioitu arvonlisäverollisissa maksuissa (Kohta 3. Muut maksut) 1.9.2024 alkaen.

Kirkkolain mukaan seurakuntien on hautaus-toimen maksuista päätettäessä otettava huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaus-toimilain mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle.

Hautaus-toimilaki mahdollistaa myös erisuuruisten haudan lunastushintojen ja hautaamiseen liittyvien toimenpidemaksujen perimisen. Tämä on mahdollista niiden vainajien hautaamisen yhteydessä, joilla ei ole kotikuntaa koskevaan lakiin perustuvaa oikeutta tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaahan. Hautaus-toimilain mukaan seurakunta on velvollinen osoittamaan hautasijan niille vainajille, joiden kotikuntalaisia tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan alueella.

Kirkkohallitus on uudistanut hautaus-toimen tehtäväaluejakoa ja hautaus-toimen kustannusten kohdentamista (Yleiskirje 14/2024). Helsingin seurakuntayhtymässä uusi tehtäväaluejako on otettu käyttöön vuoden 2025 talousarvion valmistelussa. Vuoden 2025 alusta hautaus-toimen kustannuspaikkarakenteessa otetaan käyttöön vainajansäilytystiloille omat kustannuspaikat. Kirkkohallituksen yleiskirjeen 15 liitteessä "Hautaus-toimen maksuja koskevat periaatteet" todetaan, että seurakuntien tulisi yleisesti pyrkiä siihen, että aika kuolemasta hautaamiseen ei muodostu liian pitkäksi. Näin ollen onkin suositeltavaa, että vainajan kylmäsäilytyksestä perittävä maksu on lähellä omakustannushintaa. Vainajasäilytyksen voidaan katsoa olevan välttämätön hautaamiseen liittyvä palvelu, jota koskevan maksun kuuluu olla sama kaikille paikkakuntalaisille. 1.1.2025 voimaan astuvaan hautaus-toimen maksuhinnastoon esitetäänkin lisättäväksi arkun kylmiösäilytyksestä ensimmäisen kolmen viikon ajalta perittävä kiinteä 20 euron säilytysmaksu. Mikäli arkku on säilytyksessä yli kolmen viikon ajan, peritään sen jälkeen jokaiselta alkavalta vuorokaudelta 15 euron maksu. Tällä kiinteän 20 euron säilytysmaksun lisäämisellä hinnastoon arvioidaan hautaus-toimen toimintatuottojen lisääntyvän noin 100.000 eurolla vuodessa.

Kirkkohallituksen yleiskirjeen 15/2024 mukaan hautoja koskevien maksujen tuottojen tulisi kattaa hautausmaiden ylläpidon kustannuksista neljäsosan ja haudauksista perittävien maksujen tuotot hautaamisen kustannuksista puolet. Vainajasäilytyksestä ja vainajien tuhkaamisesta perittävät maksut voivat vastata omakustannushintaa.

Helsingin seurakuntayhtymän hautaus-toimen maksutuottojen osuus bruttokustannuksista on ollut 38 % vuonna 2023. Loput hautaus-toimen kustannuksista katetaan valtion rahoituksella. Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa. Rahoituslain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 325

31.10.2024

tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautausoimi, väestökirjanpito- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkollisverovaroja ei käytetä hautausmaiden ylläpitämiseen ja hautausoimien palveluihin.

Valtion vuoden 2025 talousarvioon sisältyy ehdotus valtionrahoituksen 20 miljoonan euron leikkauksesta. Näin merkittävä muutos aiheuttaa hautausoimien maksuihin kohdistuvia muospaineita.

Siunauskappelin vuokra voidaan myös määrittellä seurakuntayhtymän haluamalla tavalla. Näin ollen seurakunnan jäsenen, muun kristillisen seurakunnan jäsenen ja kristillisiin seurakuntiin kuulumattomien vainajien siunaustilaisuuksista perittävät maksut voivat olla erisuuruisia. Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan jäsenille kappelin käyttö säilyy hinnastoehdotuksessa maksuttomana.

Pääkaupunkiseudun seurakuntayhtymien hautausoimet, Espoossa, Helsingissä ja Vantaalla, ovat järjestäytyneet yhteistyöryhmäksi, jossa on pohdittu muun muassa yhteisten ohjeiden, toimintatapojen sekä osin myös hintojen yhtenäistämistä. Helsingin seurakuntayhtymä ylläpitää yhdessä Vantaan seurakuntayhtymän kanssa Honkanummen hautausmaalla sijaitsevaa krematoriota ja tuhkaukseen liittyvät maksut peritään saman suuruisina kummassakin yhtymässä.

Hautauspalvelumaksuihin tehtävät korotukset perustuvat vertailuun muiden seurakuntien hinnastoihin sekä kustannusten yleiseen nousuun.

Tässä hinnastoesityksessä esitetään kaikkiin hautausoimien hintoihin kustannusten nousua vastaavaa noin 10 prosentin korotusta. Hinnat on pyöristetty lähimpään tasalukuun, mistä johtuen korotusprosentissa on pientä vaihtelua. Edellisen hinnantarkistuksen jälkeen jälkeä kuluttajahintaindeksi on noussut +5% ja palkat ovat nousseet yhteensä +10,5%. Etenkin palkkakulujen kustannustason voimakkaan nousun myötä hautausoimien palveluiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset ovat nousseet merkittävästi. Hintojen korotuksella katetaan näitä nousseita kustannuksia.

Hautausoimien maksuhinnastoesityksen tarkistuksen perusteena ja lähtökohtana on ollut seurakuntayhtymälle hautausoimien tehtävistä aiheutuvat todelliset kustannukset. Kaikissa muutoksissa on myös pyritty huomioimaan etenkin Espoon ja Vantaan seurakuntayhtymien hautauksen toimenpidemaksut ja yhtenäistämään pääkaupunkiseudun hinnoittelua hautaukseen liittyvien toimenpiteiden osalta.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Ympäristövaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä ympäristövaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Liitteet

- 13 Uusi hautaushinnasto 1.1.2025 alkaen
- 14 Vanha hautaushinnasto

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 326

31.10.2024

Malmin hautausmaan uuden jalankulkuportin luonnossuunnitelmien hyväksyminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 326
491/05.01/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) hyväksyä Malmin hautausmaan kivimuuriin tehtävän jalankulkuportin liitteenä olevien luonnossuunnitelmien mukaisesti;
- 2) hakea Kirkkohallitukselta lupaa muutostöille ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Hautausmaa vihittiin käyttöön vuonna 1894. Sen ensimmäiset suunnitelmat perustuivat puutarhasuunnittelija M. G. Steniusin kahteen suunnittelukilpailussa voittaneeseen ehdotukseen. Stenius oli maamme ensimmäisiä koulutettuja puutarhasuunnittelijoita. Tärkeä vaihe hautausmaan vanhimpien osien suunnitelmien täydentämisessä oli puutarhuri J. Ståhlin, hautausmaiden tarkastajan ehdotus, joka esiteltiin päätöksentekijöille noin v. 1920. Missä vaiheessa tai vaiheissa hautausmaata sen luoteisosassa rajaava luonnonkivimuuri lopulta rakennettiin, ei saatavien lähdetietojen perusteella ole täysin selvää. Rajaus on joka tapauksessa suunniteltu jo 1890-luvulla.

Malmin hautausmaalla on nykyisin kaksi ajoporttia: pohjoisessa Malmin kalmistotien portti ja lounaassa Ketokivenkaaren portti. Tämän lisäksi on kolme porttia jalankulkua varten: Pihlajamäentien portti (Vanhaportti), Viikin portti ja Junaportti.

Perusteena uuden kulkuportin avaamiselle Pihlajanmäentien ja Junaportin väliseen hautausmaata kehystävään muuriosuuteen on se seikka, että porttien välinen matka on ylen pitkä, noin 1300 metriä. Porttien välisellä osuudella, nykyisen Nesteen huoltoaseman tuntumassa on vilkasliikenteiset julkisen liikenteen pysäkit, joiden luota olisi aiheellista järjestää lyhyt kulkumatka hautausmaalle, varsinkin lähelle siunauskappelia. Malmin hautausmaalle tunnusomainen luonnonkiviala noudattaa alueen varhaisimpien puutarhasuunnitelmien muotoa.

Esitetty uusi portti on tarkoitettu ainoastaan jalankulkijoiden käyttöön ja se sijoittuisi lähelle Kehä I:n ja Pihlajamäentien julkisen liikenteen pysähdyspaikkoja. Pihlajamäentietä kulkevat bussilinjat 73, 74, 77 ja 79. Kävelymatka suunnitellulta uudelta portilta siunauskappelille on lyhyt. Sijainti on harkittu ja huomioi alueen historialliset arvot. Hautausmaan vanha puusto muodostaa uudelle reitille valmiin, luontevan kujanteen ja kulkutie siunauskappelille on mahdollista saada varsin selkeäksi pienin maisemallisin muokkauksin.

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 326

31.10.2024

Malmin hautausmaan ulkomuuriin tehtävän kulkuaukon ja kävelyportin arkkitehtisuunnittelu tilattiin arkkitehtitoimisto Wilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA avoin yhtiöltä (hankintapäätös 5.3.2024 31/2024 §). Arkkitehtitoimisto pyysi Helsingin seurakuntayhtymältä toimeksi saaneena Museoviraston lausuntoa Malmin hautausmaan aitaan suunniteltavasta uudesta jalankulkuportista. Lausuntoa varten Museovirastolle toimitettiin arkkitehtitoimiston 31.7.2024 päivätyt portin luonnossuunnitelmat, asemapiirustus, sijaintikaavio sekä suunnittelutehtävään liittyvä taustamuistio. Museoviraston edustaja on katselmoinut porttisuunnitelmia yhdessä seurakunnan edustajien kanssa Malmin hautausmaalla 10.9.2024.

Museovirasto on antanut puoltavan lausunnon laadituille alustaville suunnitelmille. Uuden porttiaukon avaaminen historialliseen kivimuuriin on kirkkolain 3 luvun 21§ tarkoittama olennainen muutos, johon kirkkovaltuuston on haettava kirkkohallituksen lupa.

Aikataulu

Nyt kyseessä olevien luonnossuunnitelmien pohjalta on tarkoitus jatkaa tarkempaan suunnitteluun. Portin rakentaminen on suunniteltu ja budjetoitu vuodelle 2025.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsi- ympäristövaikutusten arvioinnissa voidaan todeta, että nuorten perheiden julkisen liikenteen käyttö lisääntyy koko ajan ja uusi portti sijaitsee lähellä kehä 1 julkisen liikenteen pysähdyspaikkoja. Lisäksi portin sijainti lyhentää kävelymatkaa huomattavasti esimerkiksi kappelille mennessä

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Liitteet

- 15 Uusi portti, asemapiirustus
- 16 Uusi portti, pohjapiirustus
- 17 Uusi portti, leikkaus ja julkisivu
- 18 HELSINKI, Malmin hautausmaan uusi portti
- 19 Malmin hautausmaan uusi portti_Täydennetty muistio 31_7_2024

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 327

31.10.2024

Vastaus kirkkovaltuuston jäsen Sari Mäkimattilan valtuustoaloitteeseen koskien Kristillinen dogmatiikka -koulutusta HSRKYn luottamushenkilöille

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 327

405/00.00.04/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

- 1) merkitä vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja
- 2) todeta asian loppuunkäsittelyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Yhteisen kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Sari Mäkimattila on tehnyt aloitteen luottamushenkilöiden tarpeellisesta osaamisesta ja kokemuksesta dogmatiikasta.

Aloitteen sisältö:

Opillisten näkemysten ymmärtäminen ja kunnioittaminen kirkollisessa keskustelussa ja niiden huomioiminen päätöksenteossa Helsingin seurakuntayhtymässä.

Dogmatiikka tutkii kirkon uskoa, niitä totuuksia, joihin kirkko nojaa ja joiden varassa sen itseyttä ja olemassaolo ovat. Uskonopin perusta ei ole ihmisen omassa uskomisessa, kokemuksessa tai ideologiassa.

HSRKYn luottamushenkilöillä tulee olla riittävät tiedolliset valmiudet, jotta se voi noudattaa päätöksenteossään kirkkolain 2 §.

Kirkko tunnustaa sitä Raamattuun perustuvaa kristillistä uskoa, joka on lausuttu kolmessa vanhan kirkon uskontunnustuksessa sekä luterilaisissa tunnustuskirjoissa. Kirkon tunnustus ilmaistaan lähemmin kirkkojärjestyksessä.

Tunnustuksensa mukaisesti kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramenteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Toteutus: Hiippakunnan piispa/piispat tai dogmatiikan akateemikko kutsutaan kouluttajaksi.

Vastaus aloitteeseen

Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa kirkon jäseneltä odotetaan ja toivotaan kasvamista kristittyinä omassa kotiseurakunnassaan. Kirkon jäsenen polku alkaa kasteesta, jonka jälkeen rippikoulussa opitaan lisää, syvennyttään luterilaiseen uskoon ja seurakuntaelämään. Konfirmaatiota voi ajatella myös ikään kuin valmistujaisina, jossa saavutetaan eräänlainen tutkinto. Tämän tutkinnon suorittamisen myötä kirkon jäsen saa mm. oikeuden toimia kummina, eli opettaa muillekin uskoa ja hän saa oikeuden toimia luottamushenkilönä. Kirkon jäsenen toivotaan myös rippikoulun jälkeen osallistuvan seurakunnan toimintaan aktiivisesti, jotta hän tietää tarpeeksi uskosta. Jos yksittäinen seurakunta toivoo jäseneltään tätä enemmän, on se seurakunnan itse päätettävissä.

Suomessa kirkossa on niin sanottu vallan kaksijako eli edustuksellinen ja episkopaalinen vallanjako. Edustuksellinen valta tarkoittaa sitä, että seurakunnilla on oikeus päättää omista asioistaan itsenäisesti koskien taloutta ja järjestäytymistä. Episkopaalinen valta puolestaan liittyy oppiin ja sen noudattamiseen. Tämän kahtiajaon ajatuksena on ollut, että oppiin ei saa vaikuttaa raha-asiat. Tästä syystä papit ovat tuomiokapitulin alaisuudessa ja oppia valvoo piispa ja kapituli. Kärjistettynä tämä tarkoittaa sitä, että seurakunnan papisto saa päättää, millä keinoilla uskontoa opetetaan ja eletään todeksi seurakunnissa. Yhtymällä ei ole asiassa suurta painoarvoa.

Mikäli kokousasiassa tarvitaan nimenomaan teologista osaamista, voidaan pyytää selvitys kirkkoherroilta tai yhtymän teologeilta. Tähän asti onkin toimittu juuri näin, eli tarvittaessa on pyydetty kirkkoherroilta lausuntoa. Muuten perusoletuksena on, että asiantuntija ja valmistelijat nostavat tarvittavia kantoja esiin. Helsingin seurakuntayhtymässä työskentelee monia, joilla on tarvittavaa teologista osaamista: pappeja, diakoneja, nuorisotyönohjaajia ja kasvatuksen ammattilaisia. Lisäksi yhteisen seurakuntatyön johtajalla tulee olla kirkkoherran pätevyys.

Perehtyminen dogmeihin itsessään ei ole missään tuottanut sellaista lopputulosta, että yhteinen ilmapiiri paranisi. Tulkintoja dogmeista on yhtä paljon kuin on ihmisiäkin. Sen sijaan seurakunnallinen elämä ja siihen osallistuminen lisäävät yhteisiä kokemuksia Jumalasta ja seurakunnasta. Yhteinen seurakuntaelämä, josta jää hyviä muistoja ja kokemuksia lisäävät parhaiten ymmärrystä siitä, miten moninainen joukko seurakuntaan kuuluvat jäsenet voivat olla.

Edellytykset luottamushenkilönä toimimiseen tulee perustella seurakuntien koulutuksen (rippikoulu) kautta. Tämän pitää edustaa riittävää teologisen osaamisen tasoa, kun tarkastellaan luottamushenkilöiden toimia. Ilman muuta on selvää, että mitä enemmän syvenyy kristilliseen kasvatukseen ja hengellisen elämän hoitamiseen (KJ 3:18), sitä helpompi on löytää yhteisymmärrystä seurakunnallisten toimien järjestämisestä. Koska tässä on kyse puhtaasti seurakuntien tehtävästä, on syytä tämänkin perusteella jättää asia seurakuntien hoidettavaksi.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 327

31.10.2024

Stefan Forsén, stefan.forsen@evl.fi

Liitteet

20 Aloite: Kristillinen Dogmatiikka - Koulutus HSRKYn
luottamushenkilöille

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 328

31.10.2024

Kiinteistöjohtokunnan pöytäkirja 8/2024

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 328
367/00.02.03/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus
Merkitään tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Selostus
Mahdollisen siirtämispäätöksen harkitsemista varten annetaan tiedoksi
Kiinteistöjohtokunnan pöytäkirja 8/2024.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Liitteet

21 Kiinteistöjohtokunta_21-10-2024_Pöytäkirja

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 329

31.10.2024

Nuorten vaikuttajaryhmän muistio 4/2024

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 329
441/00.02.04/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsee nuorten vaikuttajaryhmän kokousmuistion tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Hallintosäännön 8 luvun 5 § mukaan nuorten vaikuttajaryhmän kokouksista laaditaan muistio, joka tuodaan yhteiselle kirkkoneuvostolle tiedoksi.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Liitteet

22 Ei-julkinen asiakirja

Yhteinen kirkkoneuvosto § 330 31.10.2024

Ilmoitusasiat

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 330

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Kirkko Helsingissä -strategiapäivä la 16.11.

Helsingin seurakuntayhtymän luottamushenkilöt, Helsingin seurakuntien kirkkoherrat ja yhteisten palveluiden päälliköt ja johtajat on kutsuttu yhteiseen strategiapäivään. Tilaisuudesta on lähetetty erillinen kutsu, jossa on myös ilmoittautumisohjeet.

Seuraava yhteisen kirkkoneuvoston kokous on 28.11. klo 16

Alkuperäisestä kokoussuunnitelmasta poiketen sovittiin jo loppukeväästä, että päällekkäisyyksien takia 21.11. alun perin sovittu yhteinen kirkkoneuvosto pidetään 28.11.

Yhteinen kirkkoneuvosto

§ 331

31.10.2024

Kokouksen päättäminen sekä oikaisuvaatimusohjeen ja valitusosoituksen antaminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 31.10.2024 § 331

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen sekä antoi oikaisuvaatimusohjeen ja valitusosoituksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 311, § 312, § 313, § 314, § 315, § 316, § 317, § 321, § 323, § 324, § 326, § 327, § 328, § 329, § 330, § 331

Muutoksenhakukielto

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevat asiat

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n tai oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, kirkollisvalitusta tai hallintovalitusta.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 2 momentin 1 kohta).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 318, § 320, § 322**Oikaisuvaatimusohje**

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kirkkolain (652/2023) 12 luvun 2 §:n ja 5 §:n mukaisesti Helsingin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä seurakunnan jäsen.

Seurakuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsenseurakunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja tai päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen toimitusosoite

Helsingin seurakuntayhtymä / Kirjaamo

Käyntiosoite: Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki

Postiosoite: Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki

Sähköposti: kirjaamo.hsrky@evl.fi

Aukioloaika: ma–pe klo 9–15

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain (652/2023) 12 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 319

HANKINTAOIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS

Hankintalain soveltamisalaan kuuluva hankinta

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon. Kansalliset kynnsarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.

HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätöksen tai muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun korjaamiseksi, johon ei muutoin sovelleta hankintalakia, voidaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (laki julkisista hankinnoista 1397/2016, 132–135 §:t).

Hankintaoikaisuvaatimuksen toimitusosoite:

Helsingin seurakuntayhtymä / Kirjaamo
Käyntiosoite: Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki
Postiosoite: Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki
Sähköposti: kirjaamo.hsrky@evl.fi
Aukioloaika: ma–pe klo 9–15

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle hankintaoikaisun se, jota asia koskee (asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee).

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta

seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

VALITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Se, jota asia koskee, voi saattaa hankintaa koskevan asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen (hankintalaki 145 §).

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua,
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai
3. sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen, jollei jäljempänä toisin säädetä. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä niiden lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon päivänä, jona asiaa koskeva sähköinen asiakirja on viestin vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että sähköistä viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön

ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaaikaisua koskevassa kohdassa.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituksessa on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää. Käsittelylupa on myönnettävä, jos 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 5 luvun 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valitus tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan, lähettämällä välityksellä, postitse tai sähköisesti. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensinnä seuraavana arkipäivänä.

Markkinaoikeuden osoite ja muut osoitetiedot

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 3300
Fax: 029 564 3314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 2 050 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 325

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kirkkolain (652/2023) 12 luvun 1 §:n, 2 §:n ja 5 §:n mukaisesti Helsingin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä seurakunnan jäsen.

Seurakuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsenseurakunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja tai päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen toimitusosoite

Helsingin seurakuntayhtymä / Kirjaamo

Käyntiosoite: Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki

Postiosoite: Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki

Sähköposti: kirjaamo.hsrky@evl.fi

Aukioloaika: ma–pe klo 9–15

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain (652/2023) 12 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevat asiat

Siltä osin kuin päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n tai oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, kirkollisvalitusta tai hallintovalitusta.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai

muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 2 momentin 1 kohta).